

Romák a foglalkoztatási
programban

Közigazgatási ösztöndíjasok
találkozója

Méltó búcsú a soros
elnökségtől

KÖZSZOLGÁ
LATKÖZSZOL
GÁLKÖZS
ZOLGÁLK
ÖZSZOLGÁ
LATKÖZSZOLG
GÁLKÖZS
ZOLGÁLK
ÖZSZOLGÁ
LATKÖZSZOLG

www.kozszolgalat.gov.hu

Közzszolgálat

KÖZIGAZGATÁSI MAGAZIN

I. ÉVF. 2. SZÁM || 2011. JÚLIUS
ÁRA: 420 FT

BRÜSSZEL jó ismerősünké vált INTERJÚ MARTONYI JÁNOS KÜLÜGYMINISZTERREL

32 Járások
a hétköznapokban

44 Rendőrből köztisztviselő,
kormánytisztviselőből
katona?

49 Az Európai Unió
találkozó helyszíne
– Gödöllő

977206250140511002

SZÉCHENYI TERV

G[✿]ambold újra!

DIVAT A
MAGYAR

A kiállítás!

A nagyszerű májusi
divatshow kollekciói
most egész nyáron
megtekinthetők.

Helyszín:

Design Terminál, 1051 Budapest, Erzsébet tér 13.

Látogatható: 2011. július 1.–szeptember 15.

hétfő – péntek: 12.00 – 20.00

szombat, vasárnap: 10.00 – 20.00

Megnyitó: 2011. július 1-jén, 19.00-kor

16.00 és 18.00 között kötetlen beszélgetés
a tervezőkkel.

Jegyárak: diák/nyugdíjas: 400 Ft | felnőtt: 800 Ft

52 A magyar államcímer történeti alakulása és jelen helye az Alkotmányban

2

Brüsszel jó ismerősünké vált Interjú Martonyi Jánossal

49 Gödöllő Az Európai Unió találkozó helyszíne

A fővárostól harminc kilométerre, erdős-dombos területen fekszik az uniós elnökség számos hazai programjának, találkozájának otthont adó Gödöllő.

58 Méltó búcsú

A magyar uniós elnökség hivatalos záróbulija a rekordok és eddig szokatlan események tükrében telt. Ugyanis a VOLT történetében először már az első napon elfogytak a bérletek, a zárónapon a ki kellett tenni a teltház táblát is.

KÖZSZOLGÁLAT

KÖZIGAZGATÁSI MAGAZIN

KEDVES OLVASÓ!

Elégedett sóhajok szakadnak fel ezekben a napokban a közszolgálatból. Közeledik a nyári szabadság, a megérdemelt „igazgatási szünet”. Egy éve feszített tempóban zajlik a közigazgatás minden szintjét megmozgató újjászervezés. A tisztviselői kar megfeszült, és olyan teljesítményt produkált, amelyre építve június 10-én, Magyar Zoltán születésnapján megismerhettük a magyar közigazgatás állapotáról és fejlesztéséről szóló reális és dinamikus programot.

A pihenés napjai követhetik az EU-elnökség lezárását is. Tisztviselők ezrei élhették át az Unió építésének és erősítésének minden napjait. A Martonyi János miniszter úrral készült interjúnk és az elnökséget záró értékeléseink meggyőzhetnek minket arról, hogy az Unió jó ismerősünké vált, erősebb lett és mi is megerősödtünk. A Közzolgálat második számában folytatjuk az Alaptörvényről, a közzolgálati életpályáról, a kormányablakokról szóló sorozatunkat és állandó rovatainkat. Lapunk törekszik arra, hogy tudósítói és alakítói legyünk a magyar közzolgálat világának, arcokat, tetteket és eredményeket mutassunk be. Számítalan jó visszajelzést kapott induló lapszámunk. Szeretnénk, ha a közzolgálatban dolgozó olvasóink javaslataikkal, esetleg írásaikkal inspirálnák lapunkat. Tavaly nyáron keveset pihentünk. Hatalmas lendülettel és optimizmussal kezdte el munkáját a megújuló adminisztráció. Ez a nyár remélhetőleg sokunk számára az erőgyűjtés ideje lesz. Fizikai és lelki energiatartalékainkat újra kell tölteni. Szeptembertől folytatódik a Magyar-program megvalósítása, a sarkalatos törvényekkel a magyar állam- és jogrendszer stabilizálása, a közigazgatás humanizálása. A tisztviselői karra kemény munka vár.

Ha egy nyári délután, a pihenés óráiban belelapoznak a Közzolgálatba, kívánom, hogy osztozzanak az elégedettség érzésében, amely hosszú évek után talán visszatér a közigazgatásba.

Kis Norbert főszerkesztő

03	INTERJÚ MARTONYI JÁNOS KÜLÜGYMINISZTERREL	32	JÁRÁSOK A HÉTKÖZNAPOKBAN	46	„KATONÁK, MÉRNÖKÖK, ÜGYVÉDEK, VEZETŐK”
06	MOZAIK ♦ A HÓNAP KÉPE	34	A ZALA ÉS BAZ MEGYEI KORMÁNYABLAKOK	47	KÖZIGAZGATÁSI ÖSZTÖNDÍJASOK TALÁLKOZÓJA
08	A MAGYAR UNIÓS ELNÖKSÉG LOGISZTIKA HÁTTÉRÉRŐL	35	CSAK KOMMUNIKÁCIÓS CSATA A ROMÁNIAI RÉGIÓÁTSZERVEZÉS?	48	MÚLT ÉS JELEN A KÁROLYI-CSEKONICS REZIDENCIÁN
10	„ERŐS EURÓPA – STRONG EUROPE”	36	MAGYAR SZAVAZÓKÖRZETET ÉS ANYANYELVŰ SZAVAZÓLAPOT KÉRNEK A KÁRPÁTALJAIK	49	GÖDÖLLŐ, AZ EURÓPAI UNIÓS TALÁLKOZÓK HELYSZÍNE
15	ELTÉRŐ ADOTTSÁGOK, HASONLÓ KIHÍVÁSOK, KÖZÖS VÁLASZOK	36	TÖMEGES LEÉPÍTÉSEK A SZLOVÁKIAI KÖZSFÉRÁBAN	50	A HOSSZÚTÁVFUTÓ MAGÁNYOSSÁGA
16	BENE AMBULA!	37	NYELVI JOGAIK MEGNYIRBÁLÁSÁTÓL TARTANAK AZ AUSZTRIAI KISEBBSÉGEK	51	ÚJ HAZAI BORKATEGÓRIÁK
18	EGYHÁZ ÉS ÁLLAM	38	EGYEDÜLLŐ KISEBBSÉGI ÉRDEKKÉPVISELET	52	A MAGYAR ÁLLAMCÍMER
20	ROMÁK A FOGLALKOZTATÁSI PROGRAMBAN	39	AZ EU BIZOTTSÁG VOLT ALELNÖKE BUDAPESTEN	54	BAKELITET HALLGATNI ÉLETÉRTÉZÉS
21	MAGYARY-PROGRAM 2. RÉSZ	40	BRICS 2. – ÚJ IRÁNY, BRAZÍLIA	55	HUNGARIKUMOK 2.
22	ÚTON AZ EGYSÉGES ÁLLAMI KÁRTYARENDSEZER	41	KALAND VAGY RÉMÁLOM?	56	MOZGÁSBAN
24	EGYSÉGES OMBUDSMANI RENDSZER...	42	SZÜLETETT VAGY TANULT VEZETŐ?	57	JÓTÉKONYSÁGI SPORT- ÉS KONCERTNAP
26	KÖZIGAZGATÁS ÉS JUSTITIA	43	HATÉKONY ÁLLAM	58	MÉLTÓ BÚCSÚ
28	GYORSABB ELJÁRÁSOKRA SZÁMÍT A KORMÁNY A BÍRÓSÁGOKON	44	RENDŐRBŐL KÖZTISZTVISELŐ, KORMÁNYTISZTVISELŐBŐL KATONA?	59	DIVATRA HANGOLVA
29	MEGERŐSÍTETT JOGOSÍTVÁNYOKKAL A KÖZPÉNZEK VÉDELMEÉRT			60	DUNA PARTY 2011
30	ÁTALAKULNAK A TELEPÜLÉSEK ÖNKORMÁNYZATAI			61	MIT VISELJÜNK IDÉN NYÁRON?
				62	PROTOKOLL IKONOK
				63	PROGRAMAJÁNLÓ ♦ KÖNYVAJÁNLÓ

névjegy

MARTONYI JÁNOS

Végzettség || az állam- és jogtudományok doktora (summa cum laude)

|| az állam- és jogtudományok kandidátusa

Nyelvtudás || angol, francia, német

Munkahelyei || ELTE Állam- és Jogtudományi Kar || Szegedi

Tudományegyetem || Külügyminisztérium

Szakmai elkötelezettségek || Tagja a Tudományok és Művészetek Európai Akadémiájának (European Academy of Sciences and Arts) és a Professzorok Batthyány Körének.

Publikációs tevékenység || Évtizedek óta publikál tanulmányokat és esszéket a nemzetközi kereskedelem joga, a versenypolitika és versenyjog, az európai integráció és a közösségi (európai) jog, a globális szabályozások, a közép-európai együttműködés, valamint a nemzetközi kapcsolatok területén.

Interjú Martonyi János külügyminiszterrel

Brüsszel jó ismerősünkké vált

szöveg: Kristály Lehel, fotó: Pelsőczy Csaba

Lezárult hazánk soros európai uniós elnökségi munkája, amelyet a világsajtó – a kezdeti kritikák után – egyértelmű sikerként értékelt. Az unió számos közös problémára talált meg éppen hazánkban a megoldást, és kiválóan reagáltunk a váratlan eseményekre is. Nem kétséges, Magyarország bebizonyította, hogy komoly tényező az Európai Unió színpadán. Az elnökség részleteiről kérdeztük Martonyi János külügyminisztert.

» *Miniszter úr, véget ért Magyarország európai uniós soros elnökségének hat hónapja. Már e közösségi feladatunk megkezdése előtt, a tavalyi esztendő vége felé erőszakos külföldi sajtóhadjárat indult meg ellenünk – akkor elsősorban a médiatörvény miatt –, amit tavasszal felváltott az új Alaptörvény bírálata. Az Európai Unió meghatározó vezetői és politikusi mégis végig magyar sikerről beszéltek, a bírálatok pedig egyszerűen hirtelen elhalkultak. Miként lehetett a kritikusok keresztüztüében minőségi munkát végezni és helytállni?*

M. J. Kétségtelen, egyes külföldi sajtótermékek rendkívül élesen bírálták hazánkat a médiatörvény és az Alaptörvény miatt. Úgy gondolom, hogy ez a már-már hisztérikusnak nevezhető lejárató kampány jórészt annak tudható be, hogy Európa ritkán lát olyan elsöprő választási győzelmet, mint amelyet a jobbközép pártszövetségünk aratott tavaly tavasszal. Mindez talán megrémített egyeseket, akik úgy vélték, hogy ha már a szélsőjobboldali Jobbikkal nem tudják összemosni a KDNP-t és a Fideszt, a médiatörvényt állítják be Magyarország jobboldali diktatúrává válásának tanúbizonyságaként. A soros uniós elnökségünk sikere azonban nem került veszélybe. Tárgyalópartnereink szinte

kivétel nélkül méltatják teljesítményünket. Ez nem véletlen: a Külügyminisztériumban és persze a többi tárcanál is emberek százai dolgoztak azon, hogy sikeresek legyünk, s így sikeres legyen Európa is. Tehát a látszólag viharos hónapok ellenére valódi politikai környezetünk, nemzetközi kapcsolataink nem sérültek, teljes értékű partnereként tekintettek és tekintenek ránk, s elismerik a munkánkat.

» *Tavaly augusztusban a külképviselet-vezetői értekezleten Ön lényeges, nagyon gyors cselekvést igénylő feladatnak nevezte Magyarország arculatának javítását. „Mindig érthetően, megfelelő szinten kell megmagyarázni a dolgainkat” – mondta, s utalt a magyar állampolgárság egyszerűsített megadására, illetve a médiaszabályozásra. Sikertült elmagyarázni a dolgainkat mindkét területen?*

M. J. A médiatörvény esetét nem is ecsetelném tovább, felesleges is beszélni már róla. Az egyszerűsített honosítást sikerült elmagyaráznunk a partnereinknek. Ebben az esetben is az őszinteség volt a legfontosabb tényező, hiszen amennyiben nem alakul ki bizalmi légkör két ország vagy politikus között, akkor nem is lehet a valódi, ugyanakkor egyszerűen megoldható problémákra koncentrálni. A szomszédos országokat biztosítottuk

arról, hogy a magyar törvénymódosítás nem beavatkozás a belügyeikbe. Hiszen a kisebbségeinkkel összefüggő közös szerepvállalásainkat, azok menetét meghatározzák a különböző államközi szerződések, a kettős állampolgárok jogállása pedig a nemzetközi jog eszközeivel rendezhető. Más, főként nyugat-európai országokban először azt kellett tisztáznunk, hogy mi is a helyzet itt, a Kárpát-medencében. Miben különböznek a határon túli magyar kisebbségek más kisebbségektől. Párizsban vagy Londonban egészen mást értenek kisebbségek alatt, mint nálunk. Ennek a munkának a nagy részét egyébként elvégeztük már a 2001-ben életbe lépett státustörvény megalkotásakor. Fontos volt elmagyaráznunk azt is, hogy ez a törvény nem diszkriminatív: aki Magyarország határain kívül él, nem magyar nemzetiségű, de a történelmi Magyarország területéről származik és beszél magyarul, arra is vonatkozik a törvénymódosítás. Az, hogy mit is jelent a többes identitás, számunkra itt, a Kárpát-medencében egyértelmű, de más múltú, történelmi országokban és térségekben nem feltétlenül az.

» *Miként fest ma Magyarország arculata Európában? – Ugyancsak a már említett külképviselet-vezetői értekezleten Ön azt mondta, hogy a 2011-es soros magyar* »

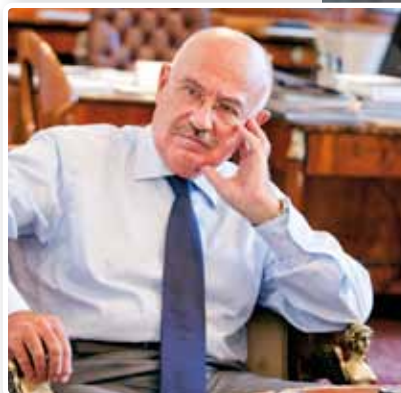
EU-elnökség idején lesz lehetőség magyar szempontok megjelenítésére is, bár az igazi magyar érdeket az elnökségi feladatok korrekt végrehajtása jelenti. Most, a végén milyen mérleget lehet vonni? Mennyi elnökségi feladatot hajtottunk végre, illetve mely hazai érdeket sikerült megjeleníteni a félévünk idején?

M. J. A soros elnökségi teljesítmény és az országról alkotott kép valóban szorosan összefügg. A prioritások, a vállalt feladatok teljesítése az egyik vonatkozása ennek. Ami általában sokkal fontosabb ennél, az az, hogy a soros elnök tagállam miként tud reagálni a váratlan eseményekre, kihívásokra. Ez utóbbi téren hazánk hatalmas eredményt ért el, hiszen a tripoli magyar nagykövetség látja el az Egyesült Államok, Kanada, Görögország, Horvátország és Olaszország képviselőtét, s emellett az Európai Unió líbiai képviselőteként is működik. Ez azt mutatja: külföldön is bíznak hazánkban. Az eredeti célkitűzéseink közül nagy eredményeket értünk el például a romastratégia ügyében, amely megvalósítása esetében egyértelmű, hogy egyszerre európai és magyar érdek. Az Európai Bizottság április elején elfogadta a megalkotandó tagállami romastratégiák keretprogramját, amelynek négy célterülete az oktatás, a foglalkoztatás, az egészségügy és a lakhatás. Remélem, hogy a jövőben is olyan flottul halad majd a romastratégia ügye, mint a mi elnökségünk alatt.

» Melyeket tartja elnökségi félévünk kiemelkedő eredményeinek? Melyek azok az ezekhez kapcsolódó feladatok, amelyeket a soros elnökséget átvevő Lengyelországnak okvetlenül folytatnia kell?

M. J. Itt ismét egy hosszú sor következhetne, de most is csak párat emelek ki az eredményeink közül. Talán a legfőbb a horvát csatlakozás ügye. A magyar elnökség fontosnak tartotta az Európai Unió nyitottságának fenntartását, alapvetőnek a bővítés tempójának megőrzését. A Bizottság értékelése szerint Horvátország a meghatározott feladatok megfelelő színvonalon teljesítette, így megnyílt az út az utolsó négy tárgyalási fejezet lezárása előtt is. Ide sorolom a már említett romastratégiát, továbbá a Duna Régió Stratégiát (DRS) is, amelynek megvalósítása egyaránt magyar és európai érdek. Ennek első szakaszát április 13-ával ki is pipálhatuk a listánkon. Ekkor írták alá ugyanis

a közösség európai ügyekért felelős miniszterei a DRS-ről szóló tanácsi záródokumentumot. Most várjuk a zöld jelzést az Európai Tanácstól (a testület június 24-én döntött – a szerk.). Ha megkapjuk a végső jóváhagyást, indulhat a megvalósítás előkészítése. Ezzel a projekttel nagy fába vágtuk a fejszénket, hiszen a Duna vízgyűjtő területéhez tartozó régiók és országok makroregionális fejlesztési stratégiája és akcióterve egyszer-

és Konvergencia Programok) egy ciklusba szervezik a tagállamok. Az Európai Szemeszter idén, a magyar uniós elnökség alatt indult el először. A soros elnökséget júliustól átvevő Lengyelországnak mindegyik fenti témában az a feladata, hogy a magyar elnökség eredményeire építve továbbvigye a munkát.

» Mit nyert a magyarság uniós elnökségünkkel és mit adtunk e félév alatt a hét-köznapni uniós polgároknak?

re célozza a dunai térség fenntartható fejlesztését, természeti területeinek, tájainak és kulturális értékeinek védelmét. Nem szabad megfélemlenünk a gazdasági jellegű ügyekről, így a hatos jogszabálycsomagról sem. A magyar elnökség intenzív munkájának köszönhetően a gazdasági és pénzügyminiszterek március 15-ei tanácsülésén politikai megállapodást, úgynevezett általános megközelítést sikerült elérni a közös gazdasági kormányzás megteremtését szolgáló hat jogszabályról. Ugyanekkor sikerként könyvelhetjük el az Európai Szemesztert is. Ennek lényege az, hogy a gazdaságpolitikai koordináció különböző folyamatait (Európa 2020, Stabilitási

M. J. Az elnökség lehetőséget nyújtott Magyarországnak nemzetközi tekintélyének erősítésére, nemzeti érdekeink hatékonyabb képviselésére, s ezzel párhuzamosan növekedett az érdeklődés hazánk és kultúránk iránt. Mindezeket egybevéve, úgy gondolom, arra számíthatunk, hogy mind a turizmusra, mind a gazdaságra jótékony hatása lesz az elmúlt félévnek. Idővel minden olyan döntésnek, amely az elnökségünk alatt született, amelyet a magyar elnökség inspirált, hatása lesz az európai polgárok életére. Ami talán közvetlenebbül hat, mint például a romastratégia vagy a hatos jogszabálycsomag, az európai polgári kezdeményezést részletesen szabályozó rendelet aláírása

vagy a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogi jogszabály jóváhagyása. De ilyen téma a hamisított gyógyszerek legális ellátási láncba való bekerülésének megakadályozásáról és a kisteherautók szennyezőanyag kibocsátásának korlátozásáról szóló jogszabály is. Az Európai Parlament elfogadta a nehézgépjárművekre kivetendő díjakról szóló Euromatrix irányelv módosítására tett bizottsági javaslatot. A Tanács, a Bizottság és az EP megállapodott az új fogyasztóvédelmi jogszabálytervezetről. Politikai megállapodás született a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról. De említhetnénk a buszon utazók jogairól szóló rendelet módosítását, a közlekedésbiztonsági szabályok határon átnyúló kikényszerítésének ügyében történt előrehaladást, vagy a határon átnyúló örökösödésről szóló uniós rendelet tárgyalásának folytatását, illetve az Európai Parlamenttel a megegyezésre törekvést. Bizottsági javaslat készült a büntetőeljárás alá vont egyének jogainak megerősítését célzó intézkedéscsomagra, amelynek megalkotását a Lisszaboni Szerződés írta elő.

» **Bizonyos felmérések szerint az EU népszerűsége növekedett az elnökség alatt Magyarországon. Mi lehet ennek a magyarázata?**

M. J. Szerintem kicsit úgy járt az uniós csatlakozással a magyar társadalom, mint a rendszerváltással: némiképp csalódott, hiszen nem változott meg egyik napról a másikra a helyzetünk. Ugyan lehetne bécsi cukrászdánk – mint azt a 2004-es népszavazási kampány sugallta –, még sincs. Nehéz mindebből azt értékelni, hogy „lehetne”, s nem túl vigasztaló az sem, hogy egy átlagos bécsinek ugyanilyen kósza álom egy párizsi – vagy budapesti – kávézó. Az apró változások sorát pedig szinte észre sem vesszük. Például nem csak a legfiatalabbaknak, de az én nemzedékemnek is természetes már, hogy egy személyivel a zsebünkben körbeutazhatjuk Európát, s a határok túlnyomó többségén meg sem kell állnunk. Eredmény ez ahhoz képest, ami 1990-ben, vagy akár 2000-ben volt? Azt hiszem, egyértelmű a válasz. Az elmúlt hat hónapban a közösségi történések címlapra kerültek, megjelentek a híradók vezető anyagai között, s az EU-val összefüggő beszámolók egyben rólunk, a mi teljesítményünkről is szóltak. Termé-

zetes, hogy ezáltal felkelt az érdeklődés az Unió iránt, s ahogy bővültek az ismeretek, nőtt a rokonszenv – egyre többen figyeltek fel a kisebb, de fontos lépésekre is. Az európai integráció mindannyiunknak hasznos, ezt azonban nem feltétlenül lehet didaktikusan elmagyarázni. Brüsszel hat hónapra hozzánk költözött, és jó ismerősünké vált. Remélem, az is marad.

» **Miként látta el Gödöllő városa a rá háruló feladatokat elnökségünk idején?**

M. J. Kiválóan. Az én szívemhez egyébként is közel áll az a táj, de minden elfoglaltság nélkül állítom, az odalátogató partnereinket is lenyűgözte a környezet. Logisztikai szempontból is jó ötlet volt, hiszen így nem terheltük meg a fővárosi közlekedést.

» **„Erős Európa” – ez volt uniós elnökségünk jelmondata. Megfeleltünk szlogenünknek? Elégedett a teljesítményünkkel?**

M. J. Az „Erős Európa” elsősorban erős közös politikákat jelent. Ennek jegyében erősítettük meg a kohéziós politikát, a belső piacot és a mezőgazdasági politikát, s a magyar elnökség alatt új közös politika is született: a közös energiapolitika. 2014-re az Unió megteremtí az

egységes, integrált energiapiacot, ezzel növelve a tagállamok, köztük Magyarország ellátási biztonságát.

» **Milyen teendői lesznek hazánknak az uniós elnökség befejeztével? Milyen szerepünk lesz ezután az Európai Unióban?**

M. J. Az uniós szintéren a Magyarországot leginkább érintő kérdések, problémák megoldására kell összpontosítanunk. Ilyen például az adósságcskökkentés, a munkahelyteremtés, a gazdasági növekedés előmozdítása. Hét év tagság után, az elnökségi tapasztalatok és jól meghatározott célok birtokában minden feltétel adott ahhoz, hogy elismert, az érdekeit következetesen képviselő, de az európai vitákhoz is érdemi hozzáadott értéket szállítani képes országként lépünk fel.

» **Egy ilyen volumenű munka után és a nyári szabadságolás érkezével itthon, vagy külföldön tölti a pihenését? Van-e olyan hely, ahol visszatérő vendég?**

M. J. Itthon, a családommal szeretnék pihenni. De az elnökségi átadás-átvétel még hátravan, így egyelőre nem mehetnek. És közigazgatási szünet ide vagy oda, a diplomácia nyáron sem áll meg, így csak remélem, hogy némi idő a kapcsolódásra is jut majd. ■

Idővel minden olyan döntésnek, amely az elnökségünk alatt született, amelyet a magyar elnökség inspirált, hatása lesz az európai polgárok életére.

forrás: eu2011.hu

TOVÁBB DÜBÖRÖG A MAGYAR DIPLOMÁCIAI GÉPEZET

Az uniós elnökség végén sem kerültek el hazánkat a neves politikusok. A kínai miniszterelnök látogatása után, az amerikai törvényhozás delegációját és Condoleezza Rice volt amerikai külügyminisztert, majd utódját, Hillary Clintont fogadtuk. A külügyminiszter az emberi jogokról és a demokratikus intézmények megőrzéséről tárgyalt Orbán Viktorral. A találkozók apropóját a budapesti transzatlanti hét és annak kiemelt eseményei, a száz éve született Ronald Reagan Szabadság téri szobrának avatása, valamint a Tom Lantos Intézet megnyitó ünnepsége szolgáltatta.

SZOROSABBRA FÜZÖTT MAGYAR–KÍNAI KAPCSOLATOK

Június 24–25-én hazánkba látogatott a Ven Csia-pao kínai kormányfő. A kétnapos látogatás alatt számos gazdasági együttműködést kötött Orbán Viktorral. A miniszterelnök a megállapodás fontosságát hangsúlyozta, mivel a Magyarországon jelenleg is zajló megújulás és gazdasági fordulat sikeréhez új szövetségeseinkre is szükségünk lesz. A fejlődő kapcsolatokhoz erős alapok állnak rendelkezésre, ugyanis bár legutóbb 24 éve jött hazánkba a kínai kormányfő hivatalos út alkalmával, a két nép között hatvan éve szilárd, baráti kapcsolat van. A két miniszterelnök a következőkről írt alá megállapodást: befektetések ösztönzése, a vasúti, folyami és légi közlekedés, valamint a vasúti szállítás fejlesztése, a Huawei európai ellátó központ új logisztikai csarnokának és egy szolnoki citromsavgyárnak a megépítése, kulturális központok kölcsönös létesítése, bilaterális üzleti tanács felállítása, kínai logisztikai központ építése a régió számára, együttműködés a BorsodChem és a Bank of China, valamint a HNA csoport és a Magyar Tőke Társaság között.

SIKERES PROJEKTZÁRÁS

„Két fajta embert ismerek a közszolgálatban: aki már írt pályázatokat, és aki ezután fog.” – jelentette ki Baranyai Mária a Nemzeti Közigazgatási Intézet Projekt szervezési Osztály osztályvezetője a sikeresen lezárult ÁROP „Személyügyi Központ szervezetfejlesztése és teljesítmény-értékelés” című kiemelt projekt záró rendezvényén június 26-án. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és a Nemzeti Közigazgatási Intézet Konzorciumi Partnerek közös munkájának zárásaként Gál András Levente közigazgatási államtitkár kiemelte, hogy büszke az eddigi munkára, de hozzátette azt is, hogy érzései ambivalensek, mivel az igazán nagy feladatok még előttük állnak. A pályázatok sorsa ugyanis olyan, mint egy gyermeké: a kezdetekkor még formálható, ám az idő múlásával saját lábára áll, és önálló életet kezd élni, így nehéz megjósolni, mivé alakul egy-egy pályázat megírását követően. Az előadók az ÁROP pályázatok részleteiről tájékoztatták az érdeklődő közönséget, melynek számos tagja már érintett az ügyben, noha amint az az előadások során kiderült, a Magyar-yp-program és az ÁROP projektek együttesen még számos esetben adnak feladatot a közszolgálat szinte minden területén.

A hónap képe: Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes Krzysztof Kwiatkowski lengyel igazságügyi miniszterrel bowlingozik.

forrás: KIM

BORKÓSTOLÓ

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium bor-

kóstoló-sorozatának keretében június 23-án második alkalommal megtartott rendezvényének meghívott vendége Tiffán Zsolt országgyűlési képviselő, a Szőlészeti-borászati albizottság elnöke volt, aki a villányi borvidék borait és a magyar nemzeti borkultúrát igyekezett megismertetni a résztvevőkkel. Ahogyan Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes fogalmazott, az ilyen alkalmak azok, ahol a munkatársak kötetlenül, stresszmentes környezetben találkozhatnak,

és kialakulhatnak azok a személyes-szakmai kapcsolatok, amelyek hatékonyabb közös munkavégzést eredményezhetnek. A kóstolót a Báthory utca 10. szám alatti épület udvarán rendezték, amely talán nem a legszokványosabb helyszín egy borkóstoló számára, de jól mutatja, hogy a jó magyar bornak bárhol és bármikor helye van. Tiffán Zsolt szavaival élve, a magyar boron nem kell sokat gondolkodni, csak ismerni és szeretni kell, és büszkének lenni rá mint legfontosabb nemzeti értékeink egyikére.

MEGÚJULT A FŐVÁROS ZÁSZLAJA

Június 22-én fogadta el a Fővárosi Közgyű-

lés Budapest új zászlaját. A címer maradt a régi, a változás a zászló színeiben van, ugyanis az más lobogókkal könnyen összetéveszthető volt – indokolta Tarlós István főpolgármester. Az új zászló színeiben és formájában hasonló az 1848–49-es forradalom és szabadságharcban a Honvéd sereg által használtéra. A változás augusztus 15-én lép hatályba. A városháza homlokzatáról már le is vették a régi lobogót.

A magyar uniós elnökség logisztikai hátteréről

szerző: Robák Ferenc, EU-elnökségi operatív ügyekért felelős kormánybiztos, fotó: Kovács András, eu2011.hu

A magyar uniós elnökség logisztikai hátterének biztosításakor két egymásnak ellentmondónak tűnő célkitűzést kellett teljesíteni: a magyar elnökségnek egyszerre kellett magas színvonalúnak, ugyanakkor takarékosnak lennie. Mindezt egy igen mértéktartó költségvetéssel sikerült biztosítani, pótköltségvetés készítése nélkül. Tavaly a tervezett 9 milliárd forint helyett csak 6,9 milliárd forintot fordítottunk az EU-elnökségre, idén pedig nem lépünk túl a tervezett 15,5 milliárd forintos keretet. A teljes költségvetés 2007–2011 között mintegy 23,78 milliárd forint (85 millió euró). Ezzel a takarékos elnökségek sorába tartozunk, az utóbbi évek EU-elnökségeinek összköltsége 80–150 millió euró közé esett. Mindezt úgy értük el, hogy igyekeztünk kihasználni az állami kapacitásokat, így oldottuk meg például a védelmi-biztosítási és a protokollfeladatokat. Lehetőség szerint állami helyszíneket, részben történelmi emlékhelyeket vettünk igénybe a találkozókra, ez hasznos volt az országimázs szempontjából is, és a kereskedelmi

helyszíneknél jóval olcsóbb bérleti díjakat jelentett. A vendégeknek kiosztott több tízezer ajándék esetében is hazánk jobb megismertetése és a költséghatékony volt a szempont.

Bevált az országot népszerűsítő, a hagyományok mellett a találmányosságunkat is bemutató koncepció: szerény, de kedves ajándékokat – köztük magyar találmányokat – adtunk. A vendégeknek nagyon tetszett a repülőtéri elnökségi váróban bemutatott, a világsajtót is bejárt úgynevezett „Gömböc”. Ugyanúgy, mint a budapesti Liszt Ferenc Repülőtér elnökségi várótermében elhelyezett magyar pálinkaautomata, vagy a matematikai csúcsteljesítménynek számító lánc nélküli bicikli, amelyet vendégeink ki is próbálhattak.

Támogatás

Általános politikai támogatást éreztem magam mögött, sokoldalú segítséget kaptam a munkámhoz. Egyetlen párt részéről sem merült fel olyan ellenkezés – sem az előkészítésnél, sem a lebonyolításnál –, amely hátráltatta volna tevékenységünket. Általános vélemény, hogy a magyar tisztviselők felkészülten, európai színvonalon tudták egyesíteni a huzsonhetek érdekeit és előrevinni a közös ügyeket. Viszonylag rövid, 5-6 hónapos felkészülési idő állt rendelkezésre, míg más országok általában egy-másfél évig készülnek az elnökség megrendezésére. Az elnökség beindulása után a külföldi vendégek kéréseihez, észrevételeihez igyekeztünk rugalmasan alkalmazkodni, a szerzett tapasztalatokhoz folyamatosan alakítottuk a gyakorlatot.

Az eredmények

A félév során 261 EU-elnökségi eseményből 26 miniszteri, 102 vezetői és 133 szakértői szintű konferencia került megrendezésre Magyarországon, több tízezer vendég részvételével. Emellett Brüsszelben több mint 2300 szakértői szintű munkacsoportülést és 45 miniszteri szintű tanácsulást szervezett meg a magyar elnökség. Természetesen Ma-

gyarországon és külföldön egyaránt enél jóval több volt az uniós elnökségi logót használó rendezvények száma. Ezek közül kiemelném a kulturális eseményeket, amelyeken sok fiatal művész kapott lehetőséget a bemutatkozásra itthon és szerte Európában. A magyarországi tanácskozások résztvevői konyhaművészetünk remekeit, a különböző tájegységek ételeit kóstolhatták, a hozzátartozó bor-

régiók nedűivel. A hazai rendezvényeken több, mint 100 ezer adag étel és mintegy 26 ezer palack bor fogyott el. A brüsszeli, strasbourg-i és luxemburgi helyszíneken mintegy 80 étkezésen 5000 ember koccintott magyar borral, 1150 pedig magyar pezsgővel. A nagy sikerre való tekintettel boraink a következő, lengyel elnökség asztalain is megtalálhatók lesznek.

Figyelemre méltó, hogy az elmúlt hat hónap alatt több hivatalos vendég jött hazánkba, mint az azt megelőző 20 évben. Sok tízezer küldöttet fogadtunk, nemcsak Európából, hanem Ázsiából és a Közel-Keletről is. A tanácskozásokat Budapesten kívül több vidéki város is otthont adott. Gödöllő végérvényesen felkerült Európa térképére, mivel a gyönyörű Királyi Kastély emlékezetes maradt minden vendég számára.

Kulturális események

Számtalan kulturális programot szerveztünk az elnökség alatt az ide érkező delegációknak, valamint a hazai és a külföldi nagyközönségnek egyaránt. Ebbe beletartoztak könnyű- és komolyzenei koncertek, színházi előadások, táncegyüttesek bemutatkozása és fesztiválok is.

Az elnökség fél éve alatt kulturális intézeteink, a Hungarofest és a magyar külképviseletek szervezésében hazánk számos külföldi városban mutatkozott be, hogy az elnökség miatti megnöveke-

dett érdeklődést kulturális, turisztikai értékeink felé fordítsa.

25 miniszteri, valamint 4 kiemelt szintű gálavacsorára került sor Magyarországon, amelyeket minden esetben egyedi kulturális programok kísérték. Több mint 60 művészeti társulás lépett fel, közel 600 művész, a tradicionális nép-

táncegyüttesektől kezdve, a klasszikus zenei formációkon át, a jazz, a világ- és népzenekarokig.

A magyar borok, ételek és nem utolsósorban kulturális értékeink bemutatásával elértük, hogy az ide látogatók gazdag európai hagyományokkal rendelkező modern ország képét vigyék magukkal. Olyan országot, ahová visszavágyódnak. ■

„Erős Európa – Strong Europe”

A hathónapos munka után büszkén adhatjuk át a stafétabotot a soron következő lengyel elnökségnek. Martonyi János külügyminiszterrel készült interjúból mindez persze kiderül, a lenti sorokban azonban a kormány egyes tárcáinak képviselői, az uniós elnökség szereplői mondják el személyes tapasztalataikat és beszélnek az elért eredményekről. A nyilatkozatokból kiolvasható, hogy amíg az uniós képviselők az erős Európa megvalósításán fáradoztak, a munkából egy erősebb Magyarország sziluettje bontakozott ki.

Fellegi Tamás miniszter Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM)

A spanyol-belga-magyar elnökségi trió harmadik tagjaként Magyarország arra törekedett, hogy előmozdítsa a kiút keresését a gazdasági válságból, megteremtse a jövőbeli fejlődés alapjait és hozzájáruljon az EU globális versenyképességének növeléséhez. A magyar uniós elnökség a legtöbb nyitott kérdésben kompromisszumot vagy a megállapodáshoz közeli állapotot ért el, hatékonyan segítette az új uniós együttműködések beindítását.

Az NFM által felügyelt szakpolitikai területeken széles körű párbeszéd és konszenzuseresés jellemezte tevékenységünket. Kiemelkedő siker, hogy a hazai és nemzetközi ellátásbiztonság szempontjából meghatározó egységes piac megteremtése

forrás: NFM

érdekében döntő jelentőségű lépéseket tettünk. Azonban nemcsak az ütemezett feladatokban teljesítettünk jól: a magyar elnökség gyorsan és hatékonyan reagált a fukusimai atomerőmű balesete és az észak-afrikai politikai bizonytalanság nyomán előállt válsághelyzetekre is. Szintén komoly fegyvertény, hogy a Nemzetközi Energia Ügynökség ügyvezető főigazgatója idén szeptembertől a közös európai jelölt lehet, akinek személyében az elnökség hathatós közreműködésével jutottak megállapodásra a tagállamok.

Európa nem lehet egységes és versenyképes a kohézió további fenntartása nélkül. A magyar elnökség munkája elősegítette, hogy a kohéziós források ne csökkenjenek, a jövőben is a felzárkóztatást szolgálják, elosztásuknál pedig változatlanul figyelembe vegyék a szolidaritás elvét. A közlekedéspolitika stratégiai jelentőségű témája a Transzeurópai Közlekedési Hálózatok (TEN-T) felülvizsgálata volt. Az Európai Bizottság képviselői

a februári, gödöllői miniszteri találkozón jelezték: a jövőbeni közlekedési hálózatok megállapítása előtt kikérik és hasznosítják a tagállami álláspontokat. Hatalmas siker, hogy a nehéz tehergépjárművek infrastruktúra-használati díjairól szóló irányelv módosításáról szóló, több mint két éve húzódó tárgyalássorozat júniusban eredményesen lezárult. A távközlési szakterületen az információbiztonság és -védelem állt az elnökségi program középpontjában, a Digitális Menetrend és a spektrumpolitika ügyében is elértük a kitűzött célokat. A klímapolitikában a Cancúni Megállapodás által kijelölt feladatok meghatározásában, végrehajtásuk ütemezésében alkotunk maradandót.

A magyar elnökségi időszakot követően a lengyel kollégák viszik tovább az általunk megkezdett ügyeket. Épp ezért mostanáig is szoros együttműködésben dolgoztunk a soron következő elnökséggel, hiszen így lehet 2011 Közép-Európa sikeres éve az Unióban.

Réthelyi Miklós miniszter Nemzeti Erőforrás Minisztérium (NEFMI)

forrás: kormány.hu

Mivel január 1. és június 30. között Magyarország először töltötte be az Európai Unió Tanácsának soros elnöki tisztségét, ez a feladat a minisztériumnak is óriási kihívást jelentett.

Hazánk számára ez az időszak egyszeri, megismételhetetlen jelentőségű volt. Sikeresen túlestünk a tűzkeresztségen. Az elnökség során, politikusként, a legnagyobb kihívást számomra azok a „diplomáciai meccsek” jelentették, amelyeket a 27 tagállam közös álláspontjának kialakítása érdekében, illetve a tanács és az Európai Parlament – gyakran egymástól igen távol álló – álláspontjainak közelítése érdekében kellett lefolytatnom.

A magyar elnökség számos kiemelt területen ért el maradandó eredményeket. A NEFMI-hez köthető:

- Az európai nemek közötti esélyegyenlőségi paktum megújítása.
- A demográfiai kihívásról szóló vita generalása, amely új megvilágításba helyezte a családpolitika szerepét.
- Az első európai sportmunkaprogram megalkotása.
- A korai iskolaelhagyás problémájának a megvitatása. A roma és más hátrányos helyzetű gyermekek korai képzése, felzárkóztatása, illetve a későbbiekben lemorzsolódásuk megakadályozása hangsúlyosan bekerült az Európai Roma keretstratégiába is.
- Létrehoztuk az Európai Örökség címet; kiemelten foglalkoztunk a művészek és más kulturális szakemberek mobilitásával.
- Külön hangsúlyt kapott a fiatalok foglalkoztatásának elősegítése, munkanélküliségük csökkentése, beleértve az önkéntes munkát is.
- A nemzeti egészségügyi reformokról, a gyermekkori immunizáció, az orvostechnikai eszközök területén az innováció elősegítéséről folytattunk politikai vitát, elfogadtuk a lelki egészség és jólét európai paktumát is.
- Olyan kérdésekkel is foglalkoztunk, mint a nyugdíjrendszerek megújítása, az Európai Fogycégekügyi Stratégia.
- Kiemelt hangsúlyt helyeztünk az Európa 2020 Stratégiára, s arra, hogy a kul-

túra, az oktatás, az egészségügy hogyan tud hozzájárulni eredményes megvalósításához.

A magyar elnökség mottója az „Erős Európa – Strong Europe” volt. A NEFMI közös tanácsi következtetéseket tudott elfogadtatni, illetve elindította a közös gondolkodást, segítve a tagállami legjobb gyakorlatok kölcsönös megismerését – ezzel hozzájárult ahhoz, hogy Európa a „gyengének” mondott területeken is erősebbé váljon.

Grúber Károly

A Magyar Köztársaság Állandó Képviselője az Európai Unió mellett Kül- és Biztonságpolitikai Hivatalának vezetője

forrás: eu2011.hu

A magyar elnökség kezdete egybeesett a Liszaboni Szerződés új külkapcsolati intézményi struktúrájának kiépülésével, amelynek célja az Unió globális szerepének erősítése,

összehangoltabb külkapcsolati rendszer kialakítása.

A magyar külpolitika egyedi esélyt kapott, hogy az EU nevében jelenjen meg a globális politika színpadán, melyet kitűnően használtunk ki. Nagykövetségeink helyi elnökségként látták el az EU képviseletét, illetve elnököltek a különböző nemzetközi szervezetekben. Catherine Ashton, külügyi főképviselő felkérése alapján több mint 20 alkalommal képviseltük az Uniót harmadik országokkal folytatott politikai párbeszéd keretében. Az EU-ACP (Afrikai, Karib-tengeri és csendes-óceáni térség országai) találkozó elnöklésével több olyan állammal működünk együtt, akikkel nem volt korábban kapcsolatunk, és amelyek támogatása igen hasznos a magyar ENSZ-BT-tagság kampányhoz. E mellett informális miniszteri tanácsuléseket (külügyminiszteri, védelmi miniszteri) és több tucat munkacsoport magyarországi, illetve harmadik országbeli látogatását szerveztük meg.

Felléptünk a szomszédságunkban, valamint a világ különböző országaiban az emberi jogokat korlátozó, diktatórikus politikai erőkkkel szemben. Hatékonyan működöttünk az uniós autonóm szankciós rezsimet. A Tanács döntései alapján Elefántcsontpart, Belorusszia, Tunézia,

Egyiptom, Líbia, Szíria, Irán, Burma ellen hajtottunk végre szankciós lépéseket. Emellett elvégeztük a különböző uniós missziókkal kapcsolatos jogi-intézményi előkészítő munkát (EUFOR Líbia, EUPOL Afganisztán, EUBAM Rafah, EUSR Koszovó).

Magyarország a szomszédságpolitikával kapcsolatos munkacsoportokban aktívan képviselte a magyar érdekeket, és úgy tűnik, sikerült megőrizni a keleti és déli szomszédság közötti egyensúlyt. Lengyelországgal és a különböző EU intézményekkel együttműködésben készítettük elő a szeptember 29–30-diki Keleti Partnerség csúcst. Elnökségünk mindent megtett a nyugat-balkáni régió ügyeinek napirendjén tartásáért, illetve a térség integrációs ügyeinek előmozdításáért.

A közös biztonság- és védelempolitika területén több szakértői szemináriummal tematizáltuk az EU előtt álló feladatokat (védelmi képességek harmonizálása, a közös védelempolitika globális stratégiai környezete, cyber-security). Új lendületet adtunk az erőszakos válságok megelőzésére irányuló uniós fellépésről való gondolkodásnak az EU válság-megelőzési program (Göteborgi Program) elfogadásának 10. évfordulóján. A BM-mel szoros együttműködésben létrehoztuk és beindítottuk az EU külső és belső biztonság koordinációs mechanizmusát a terrorizmus elleni küzdelem és a belbiztonsági területeken (PSC-COSI együttműködés).

Simonné Berta Krisztina európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkár Belügyminisztérium (BM)

forrás: BM

A BM a Bel- és Igazságügyi Tanács belügyi részéhez kapcsolódó 18 munkacsoportja, valamint egyéb tanácsi formációkhoz tartozó testületek elnökségéért felelt. Szakmai programunk értékelése kapcsán három területet emelnék ki. Egyrészt az észak-afrikai helyzetet, amelynek kezelése új kihívások elé állította az EU-t és a magyar elnökséget. A korábban kidolgozott programjainkat, prioritásainkat, munkaszervezésünket a napról napra változó eseményekhez kellett igazítanunk. Azonnali, sürgős lépéseket tettünk, közép- és hosszú távú intézkedéseket dolgoztunk ki és fogadtunk el. »

A krízishelyzet következtében a migrációval, menekültügygel, schengeni együttműködéssel kapcsolatos kérdések a legmagasabb szinteken kerültek napirendre.

Az észak-afrikai események jelentősen módosították a Bel- és Igazságügyi Tanács napirendjét. A nyilvánosságban talán nem kapott akkora szerepet, de számos, szakmailag jelentős területen sikerült elérnünk a kitűzött célokat, így például a szervezett bűnözés elleni harc kapcsán elért eredményeinket emelném ki. Kidolgoztunk egy kézikönyvet, és elfogadtuk a 2011-2013-ra vonatkozó uniós szintű szakpolitikai prioritásokat. Kiemelt figyelmet fordítottunk a számítógépes bűnözés elleni fellépésre, valamint az emberkereskedelem új formáira. A környezetkárosító bűncselekmények elleni harc előmozdítása érdekében egy európai rendészeti platformot hoztunk létre. Bulgária és Románia schengeni csatlakozásának elősegítése kapcsán a magyar elnökség folyamatosan azon dolgozott, hogy elismerjük a két ország erőfeszítéseit, és megőrizzük a csatlakozási folyamat lendületét.

Összességében úgy értékelem, hogy a magyar elnökséget egy rendkívüli kihívásokkal teli időszakban láttuk el, és helytálltunk. Az előzetesen összeállított belügyi elnökségi program prioritásainak nagy részét sikerült megvalósítanunk, illetve számos kérdésben tudtunk előrelépést tenni, egyes dossziékat a holtpontonról elmozdítani.

Siklósi Péter védelempolitikáért és védelmi tervezésért felelős helyettes államtitkár

Honvédelmi Minisztérium (HM)

A HM felelősségi körébe 20 elnökségi rendezvény és további 5 kísérőprogram tartozott, amelyeket Magyarországon, Brüsszelben és Zágrábban rendeztünk meg összesen mintegy 2250 vezető és szakértő részvételével.

Az elnökségi feladatok teljesítése során legnagyobb kihívást a hatékony koordináció, a megfelelő információáramlás biztosítása és a gyors reagálás jelentették. Rendkívül rövid határidőkkel és gyakran munkaidőn túl is több szervezeti egység összehangolt munkájára volt szükség.

Gyorsértékelésem alap-

forrás: HM

ján a feladatot sikeresen végrehajtottuk. Ehhez a HM és a Magyar Honvédség biztosította a fegyelmezett állományt, a honvédségi tervezési kompetenciát és az időben felállított koordinációs csapatokat. A megvalósításhoz szükség volt a mechanizmusokra és összekötő kiküldésére Brüsszelbe, illetve a minősített adatkezelés gyorsítását lehetővé tevő kommunikációs és informatikai támogatás kisebb mértékű modernizálására a tárcánál. Az olajozott csapatmunka nem valósulhatott volna meg az EU Állandó Képviselő, a Katonai Képviselői Hivatal, valamint a HM közötti rendszeres videokonferenciával támogatott egyeztetései nélkül.

Hidvéghi Balázs nemzetközi ügyekért felelős helyettes államtitkár

Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM)

A magyar EU-elnökség hazánk számára jelentős kihívás és egyben kiemelkedő

forrás: NGM

lehetőség volt. Az NGM tekintetében különösen igaz ez az állítás, hiszen elnökségünk prioritásait alapvetően a pénzügyi és gazdasági kontextus határozta meg, amely miatt egyszerre kényszerültünk a gazdasági szükséghelyzet magyarországi és az unióban történő kezelésére. Mindezt jól illusztrálja, hogy például elnökségünk hat hónapja alatt született meg a magyar gazdaság hosszú távú átalakítását szolgáló Széll Kálmán-terv, miközben ezzel párhuzamosan a magyar elnökség tárgyalta végig és vitte sikerre az európai gazdasági kormányzást új alapokra helyező ügynevezett hatos jogszabálycsomagot, és újította meg a pénzügyi szabályozást az unióban.

Említésre érdemesek továbbá azok a fontos ügyek, amelyek a spanyol-belga-magyar trió közös programjának kulcselemeiként kerültek napirendre, és amely dossziék vonatkozásában az NGM-nek komoly eredményeket sikerült elérnie az elnökségi fél év alatt. Ilyen például a közösségi gazdaság- és szociálpolitikai koordinációt új szintre helyező európai szemeszter bevezetése, az unió középtávú gazdasági és társadalmi vízióját tartalmazó Európa 2020 Stratégia sikeres elindítása, a kisvállalkozások fejlődését elősegítő keretrendszert létrehozó Kisvállalkozói Intézkedéscso-

mag felülvizsgálata, valamint az európai szabadság kérdése, amelyben szintén most, a magyar elnökség alatt sikerült elérni a hosszú évek óta húzódó áttörést.

Horváth Zsolt nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár
Vidékfejlesztési Minisztérium (VM)

Az uniós elnökség rendkívüli feladatokkal, igen sokrétű előkészítő és szervezőmunkával járt. A magyar elnökség időszakában beigazolódott, hogy a kormány és ezen belül a VM megfelelően felkészült az elnökségi feladatok ellátására. A tárca vezetése és szakmai stábja komoly és lelkiismeretes munkával, jelentős sikereket ért el. Tartotta a menetrendet, több esetben túl is teljesítette a kitűzött célokat, úrrá lett a váratlan helyzeteken, és gyorsan, hatékonyan lépett, ha arra volt szükség.

forrás: VM

A magyar elnökség egyik fő prioritása, egyben legnagyobb kihívása az agrártanács következtetések elfogadása a Közös Agrárpolitika (KAP) 2013 utáni jövőjéről volt. A VM és az egész magyar elnökség kiemelkedő sikere, hogy a március 17-i Mezőgazdasági és Halászati Tanácsülésen a miniszterek a minősített többséget jóval meghaladó támogatással elnökségi következtetéseket elfogadták.

Rendkívüli kihívás volt a németországi Escherichia coli fertőzés zöldség-gyümölcs ágazatra gyakorolt hatásainak kezelése. A magyar elnökség azonnali, erőteljes és hatékony fellépése jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy június 7-én az általunk összehívott rendkívüli tanácsülésen politikai megállapodás született a zöldség- és gyümölcsstermelők kártérítéséről.

Az Európai Bizottság az ágazat kárvallottainak 210 millió eurót biztosít.

Az Oslóban megrendezett Európai Erdőkről szóló miniszteri konferencián hosszú évek sikertelen próbálkozásai után a magyar elnökség erőfeszítéseinek köszönhetően sikerült egyhangú döntést hozni egy joghatással bíró európai erdőgyezmény létrehozására irányuló tárgyalási folyamat megindításáról. A nehezen létrejött konszenzus eléréséért valamennyi tagállam elismeréssel illette az elnökséget.

A Környezetvédelmi Tanácsban kitartó egyeztetések nyomán egyhangú politikai megállapodást sikerült elérni az *elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól* szóló irányelv felülvizsgálatáról. Az eredmény ebben az esetben is önmagáért beszél, hiszen olyan kérdést sikerült lezárni, ami négy elnökség óta volt napirenden és a két éve tartó tárgyalásokon eddig a megállapodás közelébe sem sikerült jutni.

A magyar elnökség által javasolt kompromisszumos szöveg alapján minden tagállam elfogadta a biodiverzitás védelméről szóló tanácsi következtetéseket. Ezzel a döntéssel a világméretű erőfeszítések fontos részeként új lendületet kaphat az a munka, amely a veszélyeztetett fajok kipusztulásának megakadályozását és élőhelyeik védelmét célozza. A megállapodás fontos előfeltétele volt annak, hogy a soron következő lengyel elnökség tovább tudja vinni a munkát, ki tudja dolgozni a kapcsolódó intézkedések részleteit.

Görömbei Sára kormány-főtanácsadó Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM)

Belülről nézve az EU-elnökség olyan, mint a tányérpörgetős mutató, mint a cirkuszban: sok ügy forog egyszerre, és mindig a megfelelő pillanatban, a megfelelő módon kell rajtuk lendíteni egyet ahhoz, hogy mindegyik szépen, egyenletesen pörögjön. A miniszterelnök-helyettes

külügyi tanácsadójaként, számomra az elnökség alatt a legnagyobb kihívást a magas szintű külföldi találkozók és rendezvények torlódása jelentette: egyszerre kellett helytállni például egy miniszteri szintű találkozó lebonyolításában Gödöllőn, és közben ezzel egy időben elvégezni az utolsó simításokat a másnap kezdődő külföldi találkozó szakmai és logisztikai előkészítésén.

A KIM nagy tárca, széles portfólióval, így az elnökségi feladatokból is alaposan kivettük a részünket. A minisztérium gondoskodott az uniós igazságügyi miniszterek tanácskozásainak előkészítéséről és elnökléséről, az európai roma stratégia tető alá hozásáról, de hozzánk tartozott az Önkéntesség Európai Éve rendezvényeinek lebonyolítása vagy az elnökséghez kapcsolódó lakossági kommunikáció és kulturális események

megszervezése is. Legfontosabb rendezvényeink között szerepelt a gödöllői EU-USA miniszteri találkozó, a Keresztény-iszlámszidó párbeszéd konferencia, az Európai Roma Platform, valamint a gyermekjogokkal, az áldozatvédelemmel, a határon átnyúló térségi együttműködéssel, az európai közigazgatási hálózattal kapcsolatos tanácskozások.

Bakos Piroska magyarországi szóvivő

Bár hónapokon át készültünk az EU-elnökségi fél évré, mégsem tudtuk pontosan, mi mindenre is számíthatunk majd. Igazából csak élesben látta az ember, mekkora kihívás ez és mekkora felelősséggel jár.

Az elnökség során feladatköröm kettős volt. Egyrészt az EU-elnökség hazai szóvivője, másrészt háziasszonya voltam, és a két szerepkör összeegyeztetése gyakran állított – nem csak logisztikai – kihívások elé. Szóvivőként nagyon kellett ügyelnem arra, hogy mit és milyen megfogalmazásban mondok. Gyakran kellett diplomáciailag kényes ügyekben nyilatkoznom, és ilyen esetekben egy-egy rosszul megfogalmazott mondat akár diplomáciai vihart is kavarhat. Háziasszonyként pedig az jelentett kihívást, hogy amikor egy nehéz nap után, miniszterek jelenlétében angolul végigkonferáltam egy gálavacsorát, folyamatosan figyelve arra, nem adódik-e váratlan helyzet, igyekeztem kellett mindezt könynyedén, üdén és mosolygósan tenni, hogy a koncentráció ne látszódjék rajtam.

A szakmai feladatok mellett az elnökség során azt is célul tűztük ki, hogy megpróbáljuk közelebb hozni az Uniót a magyar emberekhez. Fontos volt tehát, hogy minél közérthetőbben és világosan fo-

galmazzam meg az információkat, úgy, hogy arra a nézők, olvasók is kíváncsiak legyenek. Ezen felül a civil társadalmat is igyekeztünk bevonni az elnökség ügyei-be, ezért számos civil egyeztető fórumot és lakossági programot szerveztünk. Az elnökségi fél év során többször hívtak egyetemekre, művelődési házakba előadni. Ezeket a találkozók, de a saját facebook-oldalamon és twitteres be-

jegyzéseimen keresztül is közvetlen kapcsolatba kerültem az emberekkel, akik visszajelzéseikkel, kérdéseikkel is segítettek a munkánkat. Saját kezdeményezésként az elnökség kiemelt

Forrás: ET

eseményein fiatal magyar divattervezők ruháit viseltem. Ez sokak tetszését elnyerte. Több mint ezer fiatal divatrajongó válaszolt az egyik nagy divatblog által feltett kérdésre, hogy a következő gálavacsorán melyik tervező ruhája legyen rajtam.

Számomra az elnökség alatt az egyik legnagyobb élmény a pénzügyminiszterek informális ülése volt. Itt az Európai Unió gazdasági életét meghatározó egyéniségek voltak jelen, akikre mintegy 400 nemzetközi és magyar újságíró volt kíváncsi, és akik információéhségét folyamatosan csillapítanunk kellett.

Összességében azt mondhatom: a sok feladat rengeteg fegyelmet, rendkívüli rugalmasságot és nagy adag optimizmust kívánt. Óriási élmény és megtiszteltetés volt, hogy én lehettem az első magyar EU-elnökség hazai szóvivője.

**Manno István főosztályvezető
EU Elnökségi Rendezvényszervezési
Főosztály, Külügyminisztérium (KÜM)**

Tavaly augusztusban állt fel a Főosztály, ekkor kellett mindent a nulláról felépítenünk, nemcsak a megszokott protokolláris teendőket láttuk el, hanem közbeszerzési kiírások gyártásával, a különböző szolgáltatók felkutatásával és a rendezvények lebonyolításában oroszánrészt betöltő összekötő tisztek kiválasztásával és felkészítésével töltöttük időnk javarésztét. A rutinos svédek két éve 110 rendezvényt készítettek elő hatvan 60 emberrel. Nekünk 261-n kellett helyállnunk, 29 fővel. A leghosszabb esemény az Európai Parlament és az ACP (afrikai, karib-szigeteki és csendes-óceáni országokat tömörítő csoport) plenáris ülése volt. Ezen a másfél hetes rendezvényen mintegy hatszáz vendéget fogadtunk. Nagy kihívást jelentett az EU–Kína-találkozó is, mely Brüsszelben szokott lenni, most mégis nálunk került megrendezésre. Olyan összejövétel is volt, melyet a Parlamentben kellett lebonyolítanunk és az előkészületekre csupán egyetlen óránk volt. Az ASEM (Ázsia–Európa Találkozó) külügyminiszteri találkozó jelentette a legnagyobb kihívást. Jól felkészültünk, hadrendbe állítottuk a szünetmentes áramtermelő aggregátorokat. A rendezvény megnyitóját egy sátorban bonyolítottuk volna le, de az időjárási körülmények miatt rövid idő alatt 350 főt kellett egyik helyről a másikra mozgatni, s egy részleges áramszünetet is kezelni. Szerencsére csak 15-20 perces csúszással, komolyabb fennakadás nélkül megúsztuk az egészet. A rendezvényeknél odafigyeltünk arra is, hogy összhangba hozzuk az ételeket a borokkal, és a kulturális műsort is a magyar tájak és hagyományok megismertetésének a szándékával állítottuk össze.

forrás: EP

Temérdek pozitív visszajelzést kaptunk a rendezvényeinkről. Akárcsak az elnökségi nyakkendőkről, mely a hazánkba látogató politikusok ajándécsomagjának a része. A kifejezetten az elnökségre készített ajándéktárgyak között voltak herendi csészék, a magyar találmányokat tartalmazó innovációs doboz (dinamó zseblámpa, C-vitamin cukorka, golyóstoll, hologram, hímes pendrive rajta rövidfilm a magyar innovációkról, egy kis füzet, mely elmagyarázza a bemutatott tárgyakat). Nagy népszerűségnek örvendett a még használaton kívül lévő postai épületben kialakított repülőtéri elnökségi váró. Az itt elhelyezett pálinka-automata és a Gömböc is bejárta a világsajtót, de a szikvíz és a fröccs is kelendőnek bizonyult. A Magyar Postával való gyümölcsöző együttműködést mutatja az alkalmaakra kinyomtatott emléklap, melyet minden delegációvezető az aláírásával hitelesített. Erre rákerült az elnökség tiszteletére kiadott postai bélyeg, az adott esemény bélyegzőjével együtt, amelyet a delegációtagok a miniszteri szintű rendezvényeken készített családi fotókkal együtt megkaptak.

**Ruprecht László
Az elnökség gasztronómiai
tanácsadója**

forrás: ET

Az életben nincsenek véletlenek – mondhatnánk közhelyesen. Az ember elgondolkodik, ha az életét befolyásoló feladat vagy ütelágazás elé érkezik. Ilyen kihívás volt számomra az uniós rendezvényekre szóló gasztronómiai tanácsadói feladat. Ez a félév nagyon sok tapasztalatot adott nekem emberi, illetve szakmai szempontból. Minden egyes rendezvény különböző volt a magában, annak ellenére, hogy a helyszínek javarészt négy múzeumra, illetve Gödöllőre korlátozódtak. Nagy feladatot

jelentett számunkra, hogy a kitelepülések során az étkezéseket éttermi minőségben tudjuk biztosítani. A menüknek nagyon sok szempontnak kellett megfelelniük. Talán meglepő, de a bor és étel párosítása volt az egyik legkönnyebb része a feladatoknak. Bár a kiválasztott cégek rendelkeztek cateringes rutinnal, azért a rendezvények számukra is nagy kihívásnak bizonyultak, amelyeknek a tőlük elvárható minőségben meg is feleltek.

Érdekes volt azt tapasztalni, hogy egy étel is lehet a „politikai hadszíntér” áldozata, és hogy mennyire meglepő gondolatokat tud ébreszteni egyes emberekben.

Azt persze nem merném kategorikusan kijelenteni, hogy az idelátogató politikusok mostantól egyszerűen a megújult magyar konyháról fognak beszélni, de ez a rendezvénysorozat azért egy kicsit része volt annak a folyamatra, amely pár éve kezdődött a hazai gasztronómiában.

Összességében nagy élvezettel végeztem ezt a munkát, jó érzés tölt el, ha megnézem az ételekről készült fotókat.

**Gál Helga
Elnökségi sommelier**

Az elnökségi borszelekció fogadtatása kifejezetten jó volt. Az érdeklődő résztvevők sok információval gazdagodhattak borkultúránkat illetően. Több esetben gratuláltak az ötlethez, hogy ilyen hangsúlyos szerepet szántunk a borainknak. Rengeteg pozitív visszajelzést kaptam személy szerint is. A magyar borok sikerét talán az tükrözi legjobban, hogy már az elnökség ideje alatt több külföldi borfesztiválra hívtak meg díszvendégként, lehetőséget adva a magyar elnökségi szelekció bemutatására. Az uniós utánunk következő elnökei, a lengyelek is magyar borokat fognak felszolgálni a rendezvényeiken. ■

forrás: ET

Eltérő adottságok, hasonló kihívások, közös válaszok

szöveg: Kádár Krisztián kormánytanácsadó, fotó: KIM

A közigazgatás fejlesztése szinte állandóan napirenden van, hiszen a világban végbemenő változások folyamatosan erre készítetik az államokat. Az országok elsősorban minél hatékonyabb, magasabb minőségű közigazgatási működést szeretnének elérni. Ennek elősegítése érdekében az Európai Unió keretein belül létrejött a tagállamok közötti informális jellegű, közigazgatási témájú együttműködés.

Napjainkban az EUPAN figyelmének középpontjában a gazdasági válság közszolgáltatásra gyakorolt hatásainak felmérése és az erre adandó válaszok kidolgozása áll. Európa közszolgálati rendszereit általános jelleggel érintik a megszorító intézkedések és a személyi állomány öregedésének negatív következményei. A köztisztviselőknek a szűkebb erőforrások birtokában még nagyobb teljesítményt kell véghezvinniük. A tagállami közigazgatások szakmai vezetői ezért elindították az informális társadalmi párbeszédet, amelyben a munkavállalói oldal is képviselteti magát a Szakszervezetek Nemzeti és Európai Közigazgatási Delegációja (TUNED) által.

Az EUPAN hálózat tehát nem hoz kötelező érvényű döntéseket, de félévéről félévre intenzív szakmai együttműködést valósít meg a tagállami szakértők között két állandó és több ad hoc munkacsoport keretében. A magyar elnökség a félév során öt szakértői szintű találko-

zót szervezett szakmai programjának megvalósítása érdekében.

A munkaprogramot elsősorban az elnökségi trió másfél évre szóló Középtávú Prioritásai határozták meg, de az elnökséget adó „házigazdának” alapvető befolyása lehetett a félév tematikájának kialakítására. A középtávú prioritások (teljesítőképes, állampolgárokat szolgáló és fenntartható közigazgatás) nyomán a magyar elnökség képviseletében a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium mélyreható szakmai programot valósított meg hazai és külföldi szakértők bevonásával. Ez a munka szorosan összekapcsolódott a Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program tervezésével.

A magyar félév az EUPAN hálózat munkájában több szempontból is kiemelt jelentőségű mérföldkőnek bizonyult. Egyrészt több, az EUPAN működési

kereteit alapvetően meghatározó döntés született, elindult az EUPAN új, európai színvonalú, hatékony együttműködést támogató honlapja (new.eupan.eu), másrészt lezártuk és összegeztük a trió elnökségi munkaprogramját, mellyel egy időben elfogadásra került az új lengyel–dán–ciprusi középtávú program is.

Meggyőződésünk, hogy az EUPAN hálózat megfelelő és eredményes együttműködése a jövőben is fórumot biztosít ahhoz, hogy az országok egymás között megosszák a közigazgatás fejlesztésével kapcsolatos tapasztalataikat, alkalmazott technikáikat, bevált gyakorlatokat, ezekből kiszűrjék a számukra releváns információkat, majd hasznosítsák azokat, továbbá lehetőség nyíljon új eszközök, módszerek kidolgozására is a célok elérése érdekében. ■

Az Alaptörvényről másképp 2.

Bene ambula! – Bevezető rendelkezések

szöveg: Barna Attila jogtörténész

foró: depositphotos

Két évtizeddel a rendszer-váltást követően, 2011. április 18-án, az Országgyűlés elfogadta a Magyar Köztársaság Alaptörvényét, köznapi nevén a Húsvéti Alkotmányt.

Az elmúlt húsz esztendő több alkotmányozási kísérletét és számos koncepcióalkotását követően, a 2010 júliusában megalakult Alkotmány-előkészítő eseti bizottság kidolgozta elképzeléseit az új Alkotmány szabályozási elveiről. Az előzetes koncepció részletesen foglalkozott az alkotmány bevezetőjével, pream-

bulumával is. Azt az alkotmány legünnepelesebb részeként definiálta, amely utal mindazokra az értékekre, amelyeket a nemzet magáénak ismer el. A tervezet nyilvánította, hogy a bevezető fejezetnek nem kell hosszúnak lennie, olyan tömör szöveget kell tartalmaznia, amit az érdemi rendelkezések bontanak ki. Feladata, hogy röviden utaljon a legfontosabb alapértékekre, a demokrácia, a jogállamiság és az alkotmányosság intézményeire. Ennek ellenére a bizottság, amikor a kiemelten fontos tartalmi elemeket kívánta meghatározni, szélesen és elnagyoltan vontta meg azok körét: méltassa ezeréves történelmi múltunkat, a kereszténység szerepét történelmünkben, történeti alkotmányunk értékeit és szerepét. Utal-

jon a Szent Koronára mint a magyar államiság kifejezőjére, továbbá a szabadság és a társadalmi szolidaritás eszméjére, említse meg a kiemelkedő szabadságmozgalmainkat is.

A történelmi elemekben és az oly sokszor átpolitizált-túlfűtött szimbólumokban bővelkedő felsorolás, illetve a korábbi nemzeti jelképekkel kapcsolatos elvetelt vagy méltatlanul félresikerült jogszabály-alkotási próbálkozások előre sejtene engedték: a törvény leginkább vitatott, a politikai és a jogász-szakmai közbeszéd számára legtöbb municiót szolgáltató, egyszerűen és az érzelmekre hatóan, akár alantasan is artikulálható, komoly vitákat gerjesztő fordulatáról lesz itt szó.

A Nemzeti hitvallás célja valóban az értékek határozott megvallása

Az alkotmányozási szándék és az Alaptörvény tervezetének határozott megjelenésével várható és féltő volt, hogy mint oly sokszor a jelentős hazai és európai alapdokumentumok esetében, a közvélemény figyelme a terjedelmes jogászai szöveg és az alkotmányjogászok eszmeifuttatásai helyett a politikai, érzelmi viták keresztüztüzebe kerülő, értékeket meghatározó és megfogalmazó, valamint a nemzeti jelképek, illetve néhány szimbolikus intézmény felé fordul majd. Közben a jogászok körében magának a törvényi bevezetőnek, ennek az „elől járó”, latinul preambulus részének funkciója, és ezzel jelentősége is erősen vitatott.

A tankönyvi meghatározások szerint, a preambulum tulajdonképpen a jogszabály előszava, bevezetője, amely röviden,

tömören meghatározza a szabályozás jogpolitikai célját és tartalmazza a norma legfontosabb általános elveit. A jogalkotók leggyakrabban itt jelenítik meg a törvényi célokat, kitérnek a megalkotás körülményeire, az erre való felhatalmazásra, valamint politikai-ideológiai törekvéseket fogalmazznak meg. Ha Európa felé tekintünk, akkor azt látjuk, hogy egy alkotmány általában rendelkezik, rendelkezhet valamiféle preambulummal, bár ez nem szükségszerű, hiszen az Unió frott alkotmánnyal rendelkező országainak több mint felének nincs ilyen elkülönült fejezete.

A tudományos irodalom megoszlik abban a tekintetben is, hogy a bevezető résznek tulajdonít-e közvetlen jogi kötelező erőt. A preambulum különleges

szerepet betöltő szöveggént jelenik meg, amely egyszerre tartozéka és mégsem szerves része az alkotmánynak. Elmondhatjuk, hogy kötelező közvetlen kötéserővel bíró szabályokat általában nem tartalmaz, bár az európai gyakorlatban gyakran láthatunk olyan korábbi történelmi dokumentumokra való utalásokat, amelyek szerepeltetése és beletartozása a további szövegbe sokszor jogi vitákra adtak alapot. Ugyanakkor olyan alapjogi és demokratikus értéksereg szemle, ami jóval több mint ünnepélyes deklaráció, pusztá díszítőelem. Komoly normatív jelentősége van magának az alkotmány tartalmának megállapításában. Értelmezési útmutatást adhat, és az alkotmánybírói gyakorlat során fontos alkotmányos elvek forrásává válhat. A kodifikációs hagyományok szerint meg kell jelölnie az alkotmányozás alanyát, amelyre az alkotmány a legitimitását alapozza. Integrációs, kohéziós funkciója van: a politikai közösség és a polgárok, a nemzet összetartozását és identitását jeleníti meg.

A magyar alaptörvény Nemzeti hitvallás címmel megfogalmazott előhangja valódi műfaji újdonság: a teljes európai összehasonlításban sem találhatunk olyan országot, amely ilyen elnevezéssel illetné a bevezetőt. Általában a preambulum elnevezéssel találkozunk, de sokszor ez sem szerepel.

Leszögezhetjük, hogy hosszúsága alapján mindenféleképpen európai csúcstartó a magyar szöveg. Az általában néhány bekezdésből álló rendelkezésekhez, de még a valóban terjedelmesnek mondható lengyel alkotmányéhoz képest is jelentősen hosszabb.

A kritikusok szerint a magyar előhang a múlttól, annak dicséretéről, a történelmi értékek megvallásáról szól, helyenként történelmi tényeket értelmező határozott megállapításokat tesz, kevésbé koncentrált az alapjogok kinyilvánítására és a jövőbeli célok meghatározására.

A Nemzeti hitvallás célja valóban az értékek határozott megvallása, amely nyelvtani szerkesztésében és szóhasználatában is ehhez igazodik. Gyakran használja a „büszké vagyunk”, „hisszük”, „ígérjük”, „valljuk”, „elismerjük – nem ismerjük el” jellegű kitételeket. Sajátos szerkesztésére jellemző, hogy a szoros értelemben vett hitvalló részt megelőzi az Istenre való hivatkozás – ebben sem

áll egyedül az európai gyakorlatban –, amelyet a Himnusz első sorának idézésével kívánt a jogalkotó mindenki számára elfogadhatóvá tenni.

A legfontosabb történelmi értékek között megemlékezik a Szent István király által ezer évvel ezelőtt véghezvitt államalapításról és a kereszténység felvételéről, a szabadságért küzdő ősokról és a keresztény nemzetet megtartó hagyományokról. A kulturális értékek között említi a magyar szellemi alkotásokat, a magyar és a magyarországi nemzetiségek nyelvét. Deklarálja az emberi méltóságot és munkát, mint az emberi lét alapját, a családot, a nemzetet pedig, mint az együttélés legfontosabb keretét határozza meg.

Bekerült a szövegbe a történelmi alkotmány vívmányaira és a Szent Koronára való utalás, amely az alkotmányozási folyamat kezdetén az egyik legtöbbet emlegetett, az egész folyamatot és annak politikai jellegét meghatározó, az alkotmányozó politikai osztály szándékait kifejező-megbélyező tényezőként szerepelt. A hitvallás terjedelmes szövegének nyilvánosságra kerülésével kiderült, a Szent Korona és a történelmi alkotmány csupán egy, bár kitüntetett és rendkívül jelentős szereplője lesz a preambulum értékhozóinak, ami a vita későbbi időszakában részben megszabadította a korábbi években már sokszor lefolytatott együgyű és méltatlan kitételektől. A Korona így közjogi szerepben, a szuverén magyar állam történelmi kontinuitását, az ezeréves állam fejlődését jeleníti meg, a hatalommegosztás rendjének eszközeként szerepel a magyar közjog történetében. Jelkép, amely a 15. századtól a királyok legitimitását és a magyar államiságot fejezte ki, 1848-ig a nemességet képviselte, utána pedig a szabadságjogokkal rendelkező polgári nemzetet. A történelmi alkotmány elismerését egy ellenpont, az alkotmány idegen megszállások miatt bekövetkezett felfüggesztésének és az embertelen bűnök elévülésének tagadása követ szövegben.

A Nemzeti hitvallás az Alaptörvényt és szerepét már ebben a kezdő részben is megörökíti. Keretként, szerződéses alapként, a múlt, a jelen és a jövő magyarjai közötti összekötő kapocsként definiálja azt, amely a polgárok akaratóból és együttműködéséből nyeri jogosultságát, működésének rendjét. ■

Egyház és állam

szöveg: Csaba Réka, fotó: KIM

Az Országgyűlés július 11-én éjjel fogadta el az egyházak helyzetét rendező, 2012. január 1-jétől hatályos sarkalatos törvényt, amely a Kormány alkotmányos, politikai, közigazgatási és gazdasági reformjainak sorába illeszkedik. A lelkiismeret és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló jogszabály 14 egyházat ismer el, de lehetőséget ad arra, hogy az Országgyűlés további egyházak nyilvántartásba vételéről döntsön. A törvényről Szászfalvi Lászlót, a KIM egyházi és civil ügyekért felelős államtitkárát kérdeztük.

» *Miért van szükség arra, hogy egy új, sarkalatos törvényben szabályozzák az egyházak működését, az állam és az egyház viszonyát? Miért nem megfelelő a jelenlegi szabályozás?*

SZ. L. Hogy csak egy problémát említsek: a rendszerváltás időszakában az 1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadság alapjogának széles körű biztosítása mellett – amivel természetesen egyetértek – szinte korlátlan lehetőséget nyújtott az egyházak alapítására is. Egy idő után egyházak jöttek létre mindenféle vallási, lelki tartalom nélkül. Jelenleg 362 bejegyzett egyház van, amelyek nagy részét kizárólag üzleti célokra, például az intézményfenntartás vonatkozásában vagy az egyházi kiegészítő támogatás megszerzése érdekében regisztrálták. Ez a helyzet rombolja a valódi egyházak társadalmi tekintélyét, az állami költségvetés számára pedig éves szinten több milliárd forint indokolatlan kifizetést generál.

» *A nyilvánosságra került előzetes tervezetekhez képest a június 14-én benyújtott törvényjavaslat számos pontban módosult, például az egyházak egyértelmű kategorizálása és a „történelmi egyház” elnevezés is kikerült a jelenlegi változattól. Milyen egyeztetések vezettek ehhez?*

SZ. L. Rendkívül alapos, hosszas egyeztetés előzte meg a törvényjavaslat benyújt-

tását. Ennek során nemcsak a négy nagy történelmi egyházzal, hanem kisebb egyházakkal is folytattunk megbeszéléseket, így alakult ki végül az a tervezet, amely egyenlő jogokkal rendelkező egyházakból indul ki. A zárószavazás előtt benyújtott módosító javaslat az eredeti szövegtervhez képest – amely strukturált egyházi listákból indult ki – egyetlen egyházi listát fogadott el. Az egyházak

egyenlő jogállása mellett azonban jellem, hogy az eddigi alkotmánybírósági gyakorlat – amely szerint az egyenlő jogállású egyházak között a tényleges társadalmi tevékenységük szerint lehet különbséget tenni – az új törvényjavaslatban kodifikálást nyer.

» *Hogyan viszonyul a készülő törvény az Európai Unió országaiban érvényben lévő egyházi törvényekhez?*

SZ. L. Az EU a lelkiismereti és vallásszabadság jogát alapjognak tekinti – ezt a törvényjavaslat is így szabályozza –, az egyházak jogállásának rendezését pedig tagállami hatáskörbe utalja. Gyakorlatilag ahány ország, annyiféle szabályozás.

A magam részéről azt mondanám, hogy a törvényjavaslat európai relációban közepesen szigorúnak mondható. Az egyházi regisztrációhoz alapvetően hitéleti tevékenységet, legalább 20 év folyamatos működést követel meg egyéb kisebb

» *Mit szól a kritikai hangokhoz, amelyek a vallásszabadság korlátozásáról, vagy az egyházakkal való egyenlőtlen elbánás veszélyeiről beszélnek? Miért lehet szükséges az egyéni mérlegelés a különböző egyházak esetében?*

Szászfalvi László

Könyv || Dosztójevszkij: Megaláztattak és megszorítottak

Film || Rob Reiner: Bakancslista, Frank Darabont: A remény rabjai

Zene || Pink Floyd, Roger Waters

Hobbi || olvasás, utazás

SZ. L. Mint már mondtam, a törvényjavaslat a lelkiismereti és vallásszabadság alapját teljes körűen biztosítja. Az egyházak – akár a törvény rendelkezésénél fogva, akár későbbi országgyűlési döntéssel nyernek bejegyzést – egyenlő jogokkal bírnak. Amelyik szervezet az új törvény feltételeinek nem felel meg, alanyi jogot kap arra, hogy civil szervezetként, egyesületként folytassa munkáját, és természetesen vallási tevékenységet is végezhet. A vallás szabad gyakorlásának közösségi feltételei maximálisan adtak maradnak. Mint szintén említettem, az Alkotmánybíróság korábban is megállapította, hogy az egyenlő jogállású egyházak között tényleges társadalmi tevékenységük szerint lehet különbséget tenni. Ez például azt jelenti, hogy amelyik egyház közfeladatot ellátó intézményt tart fenn, kap erre állami támogatást, amelyik nem, az értelemszerűen nem kap. Ezeket a szempontokat az egyeztetések során is figyelembe kell venni csakúgy, mint az adott egyházak történelmi-társadalmi beágyazottságát.

» *Milyen hatást, eredményt várnak a törvény életbe lépésétől, mi a legfőbb célja az új szabályozásnak?*

SZ. L. Elsődlegesen azt várom, hogy tisztuljon az egyházi kép. Eddig senki nem tudta a számát sem, hány egyház van Magyarországon bejegyezve, az új törvény alapján egyelőre 14 nyert ilyen elismerést. Remélem, hogy az új törvény erősíteni fogja a tényleges egyházak társadalmi presztízsét, és nem lehet majd az egyházi elnevezéssel visszaélni. ■

adminisztratív feltételek mellett, továbbá az egyházak korábban említett körének hivatalból történő bejegyzését írja elő. A törvényjavaslat mellékletét képező jegyzéken az európai átlagnak megfelelő számú egyház szerepel. Nagyon fontos azonban, hogy – bár az elfogadott törvény végül az eredeti javaslatnál kevesebb egyházat sorol fel – a lista nyitott: az Országgyűlés a feltételek fennállása esetén bármikor dönthet az elismert egyházak körének bővítéséről, amit aztán a minisztérium fog nyilvántartani.

Romák a foglalkoztatási programban

szöveg: Szenvedei Zoltán

Ugyan az előző kormány hirdette meg, máig sikeresnek bizonyult az ÁROP (Államreform Operatív Program), amelyben közigazgatási és igazságügyi szervek pályázhattak roma származású köztisztviselők foglalkoztatására. Arányaiban ugyan úgy tűnik, kevesek találtak így kormánytisztviselői munkát, aki azonban mégis, annak nagy segítségét jelentett a lehetőség.

A pályázatot a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség 2009-ben írta ki a tavalyi évre, természetesen a roma integráció jegyében. A program megvalósítása a kormányváltás után a Nemzeti Közigazgatási Intézetre (NKI) „szállt”. A normatív pályázat felsőfokú végzettséggel rendelkező, versenyvizsgát sikeresen letett romák köztisztviselői, illetve igazságügyi alkalmazotti foglalkoztatását célozta meg azzal, hogy a kormány egy évig átvállalja a foglalkoztatni kívánt romák teljes bérköltségét. Utána azonban a pályázó szervnek további egy évig kell saját költségén a kiválasztott roma származású tisztviselőt foglalkoztatni.

A sajtóban meghirdetett lehetőségre szép számmal jelentkeztek a diplomával rendelkező romák: összesen 427-en. Minden, a pályázati felhívásban előírt feltételnek megfelelő jelentkezőnek versenyvizsgát kellett tennie: 122-en vették sikeresen az akadályt. A programban – amely két kódszámon futott – összesen 165-en vettek részt, közülük 155 főt ajánlottak ki különböző szervekhez, végül közülük 67-en tudtak elhelyezkedni.

A Magyar Közigazgatási Ösztöndíj programba is jelentkezhettek roma származásúak. Az itt megfeleleltek aránya kedvezőbben alakult, mert a 47 jelentkezőből 24-en írták alá a szerződést és léptek be a programba.

FORGÁCS BEATRIX

ADORJÁNI ATTILÁNÉ

Általában a sajtóból értesültek a lehetőségről azok a romák, akiknek végül a program adott minőségi kormányzati munkát. A 35 éves, szociális munkás-szociálpolitikus végzettségű **FORGÁCS BEATRIX** a már megszűnt Egészségbiztosítási Felügyeletnél dolgozott, amikor először hallott az ÁROP-ról. Mivel versenyvizsgálója nem volt, arra gondolt, két legyet üt egy csapásra: jelentkezik a programba, új közigazgatási munkája lesz, és leteszi a kormánytisztviselőknek kötelező versenyvizsgát. „Az akkori munkahelyemen, a felügyeletnél én javasoltam, hogy pályázzák meg a foglalkoztatási programot és ez annyira tetszett a munkaadómnak, hogy meg is bíztak

azzal, legyek én, aki összefogja ezt” – mondta el Forgács Beatrix, aki végül a program keretében a Vidékfejlesztési Minisztériumba került. „Az biztos, hogy a program nélkül nem tudtam volna kormányzati munkát kapni” – állította a személyügyi referensként dolgozó Forgács Beatrix.

A kétdiplomás **ADORJÁNI ATTILÁNÉT** korábbi munkahelye nem vette vissza a GYES után, így ő munkanélküliként került a programba. Több helyről keresték, végül a versenyvizsga letétele után a fent említett és a pályázatban részt vett Egészségbiztosítási Felügyeletnél kapott lehetőséget. „Bár több munkahelyről igényt tartottak a szakértelmemre, én azonban a legelső megkeresésnek, a felügyeletnek mondtam igent. Az egyik diplomám ugyanis egészségügyi szakmenedzser, ezért úgy érzem a program segítségével a helyemre kerültem. Jelenleg a felügyelet jogutódjánál az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Igazgatási Főosztályán dolgozom. Nekem nagyon sokat segített ez a lehetőség, remélem jövő márciusban, amikor letelik a két év, akkor is ezt mondom majd” – fejtette ki Adorjáni Attiláné. Szerinte sokaknak azért nem sikerült eredményt elérni a programban, mert nem tudják: jelentkezni kevés, dolgozni is akarni kell. ■

Magyary-programmal a jövő közigazgatásáért

szöveg: Jordán Judit, forrás: Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program, fotó: Botár Gergely

A közigazgatási ügyintézés megítélése a rendszerváltás óta eltelt húsz évben nagymértékben romlott, amellett, hogy e kérdésben a vélemények rendkívül egyöntetűek. Így aztán a kényszer hozta magával a változtatás szükségességét. A Magyary Zoltán születésnapján bemutatott Magyary-program egyértelműsége és tömörsége mellett túlmutat saját keretein, amikor a közigazgatás rendszerét súlyozza, és a szerint tagolja, hogy hol található a legneuralgikusabb, hol a legtöbb a tennivaló. Mindemellát a múlt tényeit helyzetfelmérésben sűríti össze, a valóságtól nem rugaszkodik el, de előrevetít olyan javaslatokat is, amelyek ma – megfogalmazása szerint is – sci-finek tűnnek, ám idővel számunkra is elérhető közelségbe kerülhetnek (például az e-közigazgatás önfejlesztő alkalmazásai).

A program a közigazgatás fejlesztéséhez szükséges értelmezési keretet nyújtja majd a jövőben. Az igazságügyi és önkormányzati reform mellett a Magyary-

program is a Nemzeti Együttműködés Rendszerébe illeszkedik és a jó állam fejlesztéséhez járul hozzá. Ez kiegészül a Jó

A nemzetközi tendenciák és összehasonlítások alapján megmutatkozik a közigazgatás versenyképességének szükségessége is. Az állam egyensúlyteremtő feladatán a jogszerűség és a méltányosság terén, az örökölt javak védelmén és továbbörökítésén kívül – mely a különböző korokban sokféleképpen mutatkozott meg – tehát javítani kell a versenyképességet is. A Magyary-program

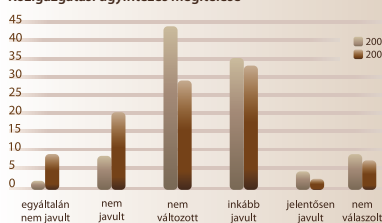
tanulságainak alapja a neoliberais felfogástól indul ki, amikor is az állami terhek és költségek csökkentése vált kívánatosabbá az 1980–90-es években. Az ezt követő időszakban az ilyen módon csökkentett és olcsóbb államok a gazdasági világválság idején nem voltak kellően immunisak a mellékhatásokra. E tanulságnak megfelelően a neo-weberi koncepció nyújtott

újabb alapot a Magyary-program kialakításához, amely „a korábbiakhoz képest az állami szerepvállalás megerősítését, a

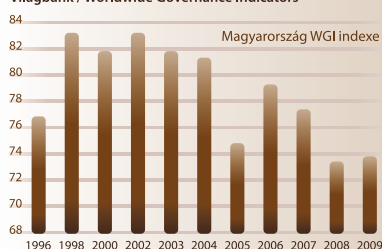
szolgáltatások minőségének és professzionális nyújtásának követelményét, az állampolgári és közigazgatási konzultációk kiterjesztését, eredményalapú szemlélet elterjesztését hangsúlyozta” – olvashatjuk a programban.

A leszúrt tanulságok alapján a kormány óvatosabban bánik az üzleti szféra eszközeivel, amelyeket komoly körültekintéssel vizsgál, mielőtt felvenné eszközöztárába. Az EU tanácsának elnökségének sikeres zárását követően elmondható az is, hogy az EU szakmai körei olyan tapasztalatokkal és tudással vértette fel Magyarországot, mely segít a jövőben a Magyary-program megvalósításában. ■

ad 1. Problémák: Eljárás
2000 fős lakossági mintán készített adatfelvétel eredménye
Közigazgatási ügyintézés megítélése

ad 9. Nemzetközi összehasonlítása magyar közigazgatás teljesítményéről. Mindegyik mutató egybevágóan érzékelteti, hogy csökken a magyar közigazgatás teljesítménye.
Világbank / Worldwide Governance Indicators

Állam Indexszel is, amelyet egy éven belül készít el a kormány az OECD-vel együttműködésben azért, hogy létrejöhessen egy olyan mérési rendszer, amely alapján arról nyilatkozhat az állampolgár, szerinte miként működik az állam. Erre ugyanis jelenleg nincs egyértelmű, objektív és megfelelő mérőeszköz. Gondoljunk csak bele, hogyan is lenne mérhető például az ügyfél-elégedettség, mely önmagában igen nehezen megfogható és mértekegység nélküli fogalom, holott semmi más nem mutatja jobban a közigazgatás hatékonyságát és eredményességét, mint az, hogy akikért van, akiket szolgál, vagyis az állampolgárok elégedettek. Holott ez nemigen mondható el jelenleg Magyarországon, ahogy azt számos kutatás kimutatta már.

Úton az egységes állami kártyarendszer

szöveg: Jordán Judit, fotó: Pelsóczy Csaba

Egy tavaly benyújtott kormányhatározat elfogadásával kezdődött meg az a munka, amely egységesíteni kívánja az összes, az állam által kibocsátott okmányt, kártyát. A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának elnöke, Vetési Iván miniszteri biztos felelős a megvalósításért, s lapunknak adott interjújában elárulta: lesz olyan régóta használt azonosító, amely meg is szűnik, ilyen például a taj-szám.

» *Mi a kártyaegységesítés célja? Tarthatnak-e attól az állampolgárok, hogy egy egységes superkártya használatakor az állam már sokkal több adathoz hozzáférhet, mint amit tudnia kell?*

V. I. A Nemzeti Egységes Kártyarendszer (NEK) egy nagy okmányátalakítást jelent, és az a célja, hogy az állam által kibocsátott kártyákat egységesítsük, illetve csökkentsük a számukat. Ha ki akarjuk használni az elektronikus lehetőségeket, akkor chippel kell ellátnunk a kártyákat. Igen, sokan azt mondják erre, hogy a Nagy Testvér mostantól mindent lát majd. Nos, szerintem a Nagy Testvér, ha akar, már most is mindent lát, hiszen a mobiltelefonunk sokkal többet elárul rólunk mint amit gondolnánk. Nem beszélve a bevásárló- vagy pontgyűjtő kártyákról, amelyek egyszerre három-négy cég pontjait gyűjtik össze, s így lehetőséget adnak a kártyatulajdonos egész napi mozgásának követésére, ki hol vásárolt, mennyiért satöbbi. Mindenkit megnyugtatok: nem kell a NEK-től félni! Egy plasztikkártyát kell elképzelnünk kontaktusmentes chippel, ami azt jelenti, hogy nem kell semmilyen eszközhöz bedugni, csupán az érzékelő fölé helyezni. Sokan egyébként azt sem értik, miért szükséges, hogy külön, adóazonosítónk, taj- és személyigazolvány-számunk van, és ez érthető is, mert ha valaki végig-

néz a pénztárcáján, akkor egy halom ilyen kártyát talál benne. Erre lehet megoldás a NEK: ésszerűen, a jogszabályok szükséges átalakításával le kell csökkenteni az okmányok számát, az egyszerű és mindenki számára megfelelő azonosítás biztosítása mellett.

» *Végző soron hány kártyát lehet majd a NEK-vel helyettesíteni?*

V. I. Nem egyetlen kártya lesz, hanem egységes kártyarendszer. Eddig még minden országban belebuktak, ahol egyetlen kártyát akartak. Amennyiben összevonnunk kártyákat, úgy biztosan kevesebb lesz 4-5-tel. Így például a taj-számmra nincs szükség az azonosításhoz, erre az információra az egészségügyi szolgáltatóknak és az OEP-nek van szüksége. Ha az orvosnál becsülettel azonosítani lehet az állampolgárt, az asszisztens meg tudja kérdezni az OEP ügyintézőjét, hogy a beteg milyen taj-számmal rendelkezik. Vagyis nem feltétlenül szükséges, hogy a kártyán fel legyen tüntetve a taj-szám. Van tehát mit egyszerűsíteni.

» *Mi mindenre lesz jó a NEK és mikortól lehet használni?*

V. I. A tervek szerint 2013-ban indul be a rendszer. Akkor mindenki eldöntheti, mennyi kártyát szeretne. Vannak érzelmi alapon kiváltott kártyák, ezeknek nem szeretnénk gátat szabni. Ha például vala-

ki Fradi drukker, előfordulhat, szeretné a kártyái között valamiképp megjeleníteni, hogy ő a Fradi nagy családjának a tagja. De ha valaki például uszodába szeret járni, jó, ha egy személyazonosításra is alkalmas meglévő kártyájával tudja azonosítani magát az ottani rendszerben. Az állam

A KEKKH háttérintézmény, az állami nagy nyilvántartásokat vezetik, mint például a személyadat-, a bűnügyi és a szabálysértési nyilvántartásokat. Sokan nem is tudják, hogy amikor eredetiségvizsgálatot végeztenek az autójukon, azt a KEKKH-n keresztül végzik el, vagy amikor erkölcsi bizonyítványt kérnek, akkor azt is ez a hivatal állítja ki a bűnügyi nyilvántartás alapján. A KEKKH a legnagyobb okmánykiadó az országban, hiszen kiállítja például a személyi igazolványokat, az útleveleket, a törzskönyveket, lakcímkártyákat. Egy nagy szolgáltató központ, amely az állam felé szolgáltató nyilvántartásokat, az állampolgárok felé dokumentumokat, és a kormányhivatalok felé informatikai megoldásokat. A hivatal nagyon informatikaérzékeny, hiszen ma már a nyilvántartások vezetése, az adatfeldolgozás nagy informatikai eszközökön történik.

Vetési Iván

Könyv || Robert Littell: A cég – A CIA regénye

Film || Tony Scott: Az utolsó cserkész

Zene || magyar rock (a régi EDDA)

Hobbi || kézilabda (kapus)

Nyári úti cél || Balatonfüred

ebből még nem fogja tudni, hogy az illető uszodában volt, de megspórolja a kártyakibocsátás költségeit. Az azonosítás megtörténik, mert a rendszeren keresztül ellenőrizhető a jogosultság. Ugyanígy lehet majd használni jegynek, bérletnek, hasonlónak. Ha beazonosítják a BKV rendszerében az utast, könnyebb ellenőrizni. Ha a fővárosiak metróval akarnak utazni, hozzáérintik az érzékelőhöz a kártyát, és amennyiben van bérletük, a kapu be fogja engedni őket.

» *Milyen garanciák vannak a kártya sérülése, esetleg eltűnése esetén?*

V. I. Van egy központi kártyamenedzsment, ahol egyből le lehet tiltani a problémás kártyát. Ugyanaz történik, mint amikor ma elveszíti valaki a pénztárcáját, csak jobb a helyzet. El kell menni az OEP-hez, az NAV-hoz, a bankba, az okmányirodába satöbbi. Ezentúl elég lesz egy

helyre bemenni, ott bejelenteni, a kártya elvesztését, és az összes érintett kapcsolatot ezen az egy helyen fogják majd össze. Ahogy ma pótolni lehet egy személyi igazolványt, úgy ezt is lehet majd.

» *A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalában – az egykori központi adatnyilvántartó – lesz a rendszer központja. Milyen eszközpark áll a rendelkezésre a feladathoz?*

V. I. Három komoly géptermünk van, amelyekben nonstop, a hét minden napján folyik a munka egész évben. Nem fordulhat elő leállás, s ezért különböző duplikált vagy megháromszorozott megoldásokkal dolgozunk, napi mentéseket végzünk, amelyeket tűzálló, biztonságos helyen tárolunk. A legfontosabb a biztonság, hiszen gondoljunk csak bele: adat nem veszhet el! Tudni való azonban, hogy nem olyan egyszerű valakinek kiírnia magát a nyilvántartásból, mert ahhoz nagyon sok helyen el kellene veszni az adatoknak. A másik fontos dolog az egységesítés. Én tavaly december óta vagyok a hivatalnál, most már nagyjából eljutottunk egy szintre az egységes alap- és szolgáltatási infrastruktúrával, illetve folyamatosan megszüntetjük az adatfeldolgozás kiszervezését külső cégekhez. Nemrég kerültek át hozzánk minden alkalmazáshoz azok a szoftverjogok, amelyeket eddig más cégek működtettek az állam helyett.

» *Az egységesítésekhez terveznek fejlesztéseket?*

V. I. A nagy fejlesztések még előttünk állnak, hiszen először konszolidálni szeretnénk a nyilvántartásokat. Régebben, amikor volt egy új igény, zöldmezősen felépítettük az új nyilvántartást és nem nézte meg senki, szükséges-e egyáltalán új, vagy esetleg a meglévővel, alnyilvántartással megoldható a feladat. A Földmérési és Távérzékelési Hivatallal közö-

sen szeretnénk egy egységes adatbázist létrehozni, ami azt jelenti, hogy se céget, se laccímet nem lehet ezentúl olyan címen megadni, amely nem levezethető a földhivatali nyilvántartásból, vagyis nem létezik. Jelenleg ez fordítva működik, tehát bárki bementhet egy címet és ezt a későbbiekben reflektálatlanul használják.

» *Ha mondjuk egy házaspár válik, de még együtt élnek, és a férj kiteszi, hogy 2/a a házszám, a feleség meg azt mondja, 2/b, egy idő után ez lesz a köztudatba, holott nincs új ház, csupán a postásnak akarnak ezzel a különbségtétellel segíteni.*

V. I. Emiatt szükséges az egységes adatbázis. A cégnyilvántartás adatfeldolgozását is átvesszük, ami logikus, hiszen innentől kezdve egy helyre kerül a személyi adat, az egyéni vállalkozói és a cégnyilvántartás.

» *Az egységesítésen túl milyen, az államigazgatást segítő munkát végzett a hivatal?*

V. I. Komoly fejlesztési projektek indultak el. Tudom, ha én most azt mondom, hogy a régi siemenses eszközökről áttértünk IBM-es környezetbe, azzal sokaknak nem mondok semmi egyértelműt. De nagyon fontos lépés volt például, hogy megszüntettük a párhuzamosságokat: létezett egy öreg rendszer és működött mellette az új. Mindkettő esetében fizettük a díjakat, amit nem volt érdemes fenntartani, így most egy rendszer van. Ezzel fejlesztünk és egyben költséghatékonyabbá is válunk. Beszereztük az állami vezetőknek az iPadet, már több miniszter és államtitkár használja ezeket az eszközöket, melyeket a múlt hónap végén kaptak meg. A különböző közigazgatási működést segítő alkalmazásokat teszteljük velük. A kormány.hu szintén nagy projekt, hiszen már nem minisztériumonként jelennek meg tájékoztató honlapok eltérő arculattal, tartalommal, szolgáltatóval, hanem üzemel egy összkormányzati portál a KIM kommunikációja hathatós támogatásával. Az egyszerűsített honosítással kapcsolatosan szintén nagyon sok fejlesztést kellett végrehajtani, hiszen a KEKKH-é a folyamat eleje (megnézzük, hogy az ügyfél benne van-e a folyamatban), illetve a vége (amikor megkapja az állampolgárságát az ügyfél). Ebben a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatallal, illetve Wetzler Tamással, az egyszerűsített honosításért felelős miniszteri biztossal dolgoztunk sokat együtt. ■

Változás a tapasztalatok alapján

Egységes ombudsmani rendszer a hatékonyabb jogvédelemért

szöveg: Holfingerné Petró Ildikó, fotó Hornyák Dániel

Az állampolgári jogvédelem minőségének gazdagodását, növekvő hatékonyságát, az emberi jogokkal foglalkozó különféle intézmények együttműködését és mindenképpen nagyobb munkamennyiséget vár az állampolgári jogok országgyűlési biztosa az ombudsmani rendszer egységesítésétől. Az átalakításról Szabó Mátét kérdeztük.

» *Az eddigi ombudsmani rendszert egy teljesen új váltja fel, melynek lényege, hogy a mai négy helyett egy biztos lesz – az alapvető jogok biztosa –, két helyettesel. Ön szerint mi indokolja az átalakítást?*

Sz. M. A Magyarországhoz hasonló méretű országokban általában egy biztos rendszer működik. Léteznek persze több-biztosos rendszerek is, ezekben azonban valamiféle hierarchia és koordináció van a biztosok között. Nálunk eddig négy teljesen független ombudsman egymással párhuzamosan védte az általános és speciális jogokat. Ez számos hatásköri probléma forrása volt, hiszen egy adott szervezet, ha kiépül, ragaszkodik a kialakult tevékenységéhez, és nem lehet tőle átcsoportosítani forrásokat egy aktuálisan éppen nagyobb erőket igénylő másik területre. Ebben az évben például a katasztrófavédelem központi jelentőségű volt, ezért forrásigénye is megnövekedett. Úgy gondolom, le kell vonni a konzekvenciákat az ilyen helyzetekből, megtenni a szükséges változtatásokat az ombudsmani rendszerben, és nem egy örökre meghatározott struktúrában gondolkodni.

» *Milyen változást jelent ez az új szerkezet az állampolgári jogvédelem minőségében?*

Sz. M. Én azt remélem, hogy az állampolgári jogvédelem gazdagítja a minőségét. Például olyan vonatkozásban, hogy az új törvény kiemel bizonyos fókuszpontokat, így a nemzetiségi kisebbségek, a

környezetvédelem, a gyermekek jogai és a különösen rászorulóknak (ilyenek például a hajléktalanok) kérdését, akikkel az ombudsmannak és helyetteseinek elsődlegesen kell foglalkoznia. Értelemszerűen ezek az új rendszerben zajló vizsgálatok már több szempontúak lesznek, egyesítve az általános emberi jogi és speciális

vonatkozásokat. Emellett egységes lesz a helyi panaszfelvétel rendszere is, így a legfontosabb szempontok nem külön-külön fognak érvényesülni. Ennek köszönhetően mind az állampolgárok, mind a külföld részére viszonylag egységes képet tudunk adni a magyarországi emberi jogi helyzetről, és nem lesznek olyan hiányosságok, amelyek eddig abból is eredtek, hogy az emberi jogokkal foglalkozó különféle szervezetek különböző jelentései részismereteket tükröztek vissza, amelyeket senki nem foglalt egységes rendszerbe.

A jogszabály ezután együttműködési kötelezettséget támaszt az Egyenlő Bánásmód Hatósággal, az új Adatvédelmi Hatósággal, a Független Rendészeti Panasztestülettel, tehát olyan szervezetekkel, amelyek szintén emberi jogi jogsér-

válik. Ez nem egyedi, hiszen például az Egyesült Nemzetek Szervezete is egy-egy intézményt ismer el úgynevezett nemzeti emberi jogvédő intézményként. Mi a jelenlegi felállásban „B” kategóriás besorolást kaptunk azzal a kitételrel, hogy ha létrejön az egységes ombudsmani intézményi rendszer, akkor „A” kategóriába, azaz magasabb osztályba léphetünk.

» *Európában – legalábbis az ombudsmannal rendelkező országokban – milyen modell az általános?*

Sz. M. Tulajdonképpen az egységes biztosi rendszer tekinthető a legerjedtebbnek. Emellett az adatvédelem és információszabadság önálló megoldást kap, ami nem minden esetben jelent ombudsmant, lehet hatóság is. Nálunk is ez lesz: a jövő évtől megszűnik az adatvédelmi és információszabadsági ombudsman

Szabó Máté

Könyv || Heinrich von Kleist: Kohlhaas Mihály

Film || Stanley Kubrick: 2001 Űrodüsszeia

Zene || John Coltrane: My Favorite Things

Hobbi || zene, képzőművészetek,

keleti kultúrák befogadása, úszás, joga,

nordic walking

hivatala és egy új adatvédelmi hatóság jön létre. Az önálló gyermekjogi ombudsman meglehetősen elterjedt egyébként, hiszen a gyermekek problémáival más nyelven, más módon, a pedagógia, a szociálpszichológia, a speciális munkaeszközeivel kell foglalkozni, nem csupán jogászként. Ennek következtében az ott dolgozók szakmai összetétele is tarkább és sokfélebb. Magyarországon jelenleg nincs ilyen önálló gyermekjogi ombudsman, ennek ellenére mi igyekszünk a gyermekjogokat minden évben egy-egy változó fókuszponttal képviselni. Idén elsősorban a gyermekegészségüggyel foglalkozunk, jövőre pedig a gyermekek és az állami intézmények, valamint az igazságszolgáltatás viszonya áll majd a középpontban. Úgy gondoljuk, hogy egy egységes ombudsmani intézmény képes lesz a speciális szempontokat is kezelni.

» *Az új szervezet új hatásköröket is jelent – például az Alkotmánybírósághoz az állampolgárok az alapvető jogok*

biztosának közvetítésével fordulhatnak. Milyen változást hoz ez és a többi átalakulás a hivatal – és az ombudsman – munkájában?

Sz. M. Az alkotmányjogi panasz általános lehetősége megszűnik, a polgárok és a civil szervezetek részben rajtunk keresztül fordulhatnak majd az Alkotmánybírósághoz, ami bizonyos értelemben azt jelenti, hogy mi az Alkotmánybíróság „előretolt helyőrsége”, „ügyfélszolgálat” leszünk. Ez akár több ezerrel is megnövelheti a panaszok jelenlegi, évente 8 ezres számát. Ehhez jönnek még a helyettesektől, a speciális ombudsmani területekről érkező panaszok, így előfordulhat, hogy gyorsan 10 ezer fölé emelkedik a panaszok száma. Ez nagy odafigyelést, új típusú nyitottságot jelent, és egy másfajta selekciót az Alkotmánybíróság irányában. Az egyeztetésnek közös feladatnak kell lennie, amiről úgy gondolom, az Alkotmánybíróságról szóló törvény paragrafusai is rendelkeznek majd.

Sólyom László mondta néhány éve, hogy az ombudsman az Alkotmánybíróság jogesettára lehet – ez most megvalósulhat az új szabályozással.

» *Miként boldogulnak majd az említett megnövekvő munkaterhekkel?*

Sz. M. Az adatvédelem állományát leszámítva kb. 150 ember dolgozik jelenleg itt. Ha mind a jogi, mind a technikai munkatársak az egységes szervezet keretén belül együttműködve dolgoznak, akkor azt gondolom, meg tudunk birkózni ezzel a feladattal. A hasonló méretű országokban hasonló méretű ombudsmani intézmények működnek, tehát ez a létszám nem kirívóan kevés. Mindenképpen problémát jelentene azonban, ha a mostanihoz képest leépítésre kerülne sor. Véleményem szerint szükség van egy olyan átmeneti időszakra, amikor fölmérhetjük, hogy az Alkotmánybírósághoz mennyi panasz fog beérkezni, több száz vagy esetleg több ezer. Mindenképpen hagyni kell a jelenlegi munkatársi gárdát dolgozni, és nem szabadna csökkenteni sem a személyzeti, sem az egyéb anyagi forrásokat. Remélem, hogy ezt a döntéshozók is megértik, dacára az országra jellemző általános szűkösségnek. Nem kívánunk luxust, nem kívánunk többletet, csak a jelenlegi kapacitásaink megőrzését azért, hogy ezekkel az új kihívásokkal megfelelően tudjunk megbirkózni. ■

tésekkel foglalkoznak. Ezeknek a számát majd összesíteni fogjuk, ilyen értelemben az ombudsman intézménye a magyar jogvédelmi rendszer központi szereplőjévé

Közigazgatás és *Justitia*

szöveg: Holfingerné Petró Ildikó, fotó: Horváth Ernő

A húsz éve átmeneti jelleggel szabályozott közigazgatási bíraskodást szeretné rendezni a kormány, a teljesebb jogvédelem érdekében. Az új rendszer más miatt is fontosnak ígérkezik: várhatóan egészségesebb és gyorsabb lesz a bírói ítélezési gyakorlat, ezzel jelentősen nőhet a jogbiztonság. A közigazgatási bíraskodás lényegéről és létjogosultságáról beszélgettünk Patyi András egyetemi docenssel, legfelsőbb bírósági bíróval.

» *Egyre többet lehet hallani a közigazgatási bíróságok létrehozásáról, ám nem mindenki számára egyértelmű, mit is takar ez tulajdonképpen. Megfogalmazná a közigazgatási bíraskodás lényegét?*

P. A. A közigazgatási bíraskodás lényegét nehéz röviden megfogalmazni, hiszen összetett fogalom. Magában foglalja egyrészt az érintettek oldaláról a közigazgatás működése során hozott döntésekkel szembeni teljes körű alanyi jogvédelmet, másrészt a bírói hatáskör teljességét, tehát azt, hogy a jogvédelmet biztosító eljáró bíróságnak teljes jogkörrel kell rendelkeznie az eljárás egészét és a meghozott döntések vizsgálatát tekintve. Magyarországon a közigazgatási bíraskodás fogalmának része, hogy mindezt egy legalább relatíve elkülönült bírói szervezet végezze. A jogvédelem teljességéhez tartozik az is, hogy a bíróság az ügyet véglegesen lezárja. Ez nemcsak a jogvédelmet kérő polgárnak jó, hanem a közigazgatás számára is megnyugtató, és hasonló ügyekben a jövőre nézve iránymutató. A közigazgatás fölötti bírói ellenőrzést – eltérően más

bírósági működéstől – már megelőzi valamilyen közigazgatási eljárás, amihez képest a bírói felülvizsgálat tipikusan mindig visszamenőleges. Mivel a felülvizsgált közigazgatási döntés közfeladat ellátását, közérdekű cél elérését biztosítja, nem mindegy, mennyi időn belül derül ki, hogy jogszerű volt-e vagy nem. És az sem mindegy, meg lehet-e állítani a közigazgatás menetét, tehát végrehajtható-e az a korábbi döntés, vagy a végrehajtásnak is meg kell állnia. Idősebb Martonyi János (a külügyminiszter édesapja), a terület egyik legnagyobb hatású kutatója úgy fogalmazott: a közigazgatási bíraskodás mindig a közigazgatás akcióképessége körül forog, és azt érinti.

» *Miért éppen most jött el a közigazgatási bíróságok kialakításának ideje? Van-e létjogosultsága a mai Magyarországon?*

P. A. A szabályozás szükségessége az 1989. október 23-i alkotmánymódosítás óta fennáll, most vált újra aktuálissá. A közigazgatási bíraskodás alkotmányos szabályozásra tartozó kérdés. A ma hatályos alkotmány több rendelkezése vo-

natkoztatható rá, de magát az intézményt külön szabály nem rendezi, holott ez az egyik elsőszámú garanciája az alkotmányos jogok érvényesülésének. Azért jött el most a cselekvés pillanata, mert új Alaptörvényünk utal arra, hogy sarkalatos törvényben közigazgatási ügyekben külön bíróság létesíthető, és ezzel végleges rendezésre váltható a közigazgatási bíraskodás 1991 óta ideiglenes szabályozása is: az 1991. évi XXVI. törvény preambuluma hangsúlyozza, hogy azt az Országgyűlés a közigazgatási bíraskodás teljes körű megteremtéséig alkotta meg. Mindez még ma is várat magára.

» *Milyen hagyományt kívánnak tovább folytatni a közigazgatási bíróság intézményével?*

P. A. A közigazgatási bíraskodás külön intézményt kapott 1896-ban, melyet több mint 50 év után éppen a Legfelsőbb Bíróság létrehozásának évében, 1949-ben szüntettek meg. Ez egyetlen szervként működött, nem voltak alsóbb fokú bíróságai. Mindig tanácsban, legalább 3, de általában 5 bíró járt el. Közülük 3 volt

bírói képesítésű, s 2 a közigazgatásban megfelelő gyakorlattal rendelkező személy. Alkotmánybíróság hiányában tulajdonképpen alkotmányvédelmi szerv is volt. Utólagos megítélése inkább pozitív, mint negatív. Ennek a '49-ben megszüntetett bíróságnak és a Szálasi-kormány rendeleteivel is bátran szembeszálló egykori bírúinak tartozunk azzal, hogy az intézmény sorsát véglegesen elrendezzük. Erre kötelez bennünket az említett 1991-es törvény is.

» **Az intézmény igényel-e külön törvényi szabályozást?**

P. A. Igen. Sőt, több külön törvény szabályozását igényli. Tudni kell, hogy ma a közigazgatási perekben a polgári perrendtartás (Pp.) általános szabályait és annak egy fejezetét használják, illetve vannak olyan sajátos közigazgatási jogviták, ahol a Pp. általános szabályai a maguk egészében irányadók. Ilyen például a polgármesteri tisztség megszüntetésére irányuló per, ahol a képviselő-testület indít polgári pert a megyei bíróság előtt a polgármester elmozdítására. Nem kell közigazgatási jogásznak lenni, hogy érzékeljük a képviselő-testület polgármesterrel szembeni, sorozatos törvénysértő tevékenységre alapított keresete nem polgári jogi jogvita, mégis a Pp. szabályai szerint kell elbírálni. Tehát minden bizonnyal szükség lesz külön közigazgatási perrendtartásra és a közigazgatási bíróság vagy bíróságok szervezetét szabályozó sarkalatos törvényre.

» **Ha már a különálláságnál tartunk: fizikailag mennyire kell különválnia a közigazgatási bíróságnak a rendes bíróságtól?**

P. A. Nem feltétlenül kell fizikailag is különválnia. A közigazgatási bíróság szervezeti különállása talán egy kicsit túlhangsúlyozott. A fő kérdés mindig a bírói hatáskör teljessége. Tehát az, hogy minden jogi hatású közigazgatási döntés bíróság elé vihető legyen, és abban a bíró érdemi döntést hozhasson. Fontos még, hogy az közigazgatási ítékezés – ellentétben a mai helyzettel – ne legyen szétdarabolva több fórumra, különböző eljárástípusokra. Ezekhez képest a szervezet kialakítása, fizikai különülése szerintem másodlagos kérdés. Most például a Legfelsőbb Bíróság (LB) épületében beszélgetünk, de itt működik a Legfőbb Ügyészség, valamint a Fővárosi Ítéletábra is, melyek fizikailag nincsenek egymástól elkülönítve, csak szervezetenként.

Patyi András

Könyv || József Attila összes költeményei

Film || Ternovszky Béla: Macskafogó

Nyikita Mihalkov: Csalóka napfény

Zene || Pink Floyd, Autentikus magyar népzene

Hobbi || teremfoci, a 20. század történelmének tanulmányozása

» **Van különbség a rendes és a közigazgatási bíró között? Hogyan lehet valaki közigazgatási bíró?**

P. A. Ma nem létezik a közigazgatási bíró fogalma, Magyarországon csak „a” bíró van. Mi közigazgatási ügyekben ítélezésre kijelölt bírók vagyunk, de fontos tudni, hogy az ilyen bírók nem csak közigazgatási ügyekben ítélezhetnek, alsóbb bíróságokon például polgári ügyeket is vizsgálnak. Kinevezésünk feltételei nem térnek el az általánostól. A törvény ma megengedi, de nem teszi kötelezővé, hogy közigazgatási ügyekben közigazgatási gyakorlattal rendelkező, szakvizsgázott jogászok ítélezzenek. A közigazgatási bíróságok kiépítésénél hagyatkoznunk kellene a régi hagyományra, miszerint a bírák nagyobb része klasszikus bírói pályát befutott bíró, egy része azonban olyan jogász, aki közszolgálati tapasztalattal rendelkezik, illetve szükség esetén egyéb szakember (például könyvvizsgáló, mérlegképes könyvelő).

» **A hazai hagyományok mellett milyen nemzetközi gyakorlatot kívánnak meghonosítani a rendszerben?**

P. A. A közigazgatási bíráskodásnak négy nagy, nemzetközileg is ismert rendszere van: a francia, a német-osztrák, az angol, illetve az ügyvezetett vegyes típusú (belga, olasz, spanyol). E négyet egészítette ki a korlátozott bírósági felülvizsgálat szocialista modellje. Az alapmodellek az elmúlt évtizedekben nagyon fontos kon-

vergenciát mutatnak, amely egyértelműen a külön közigazgatási bíróság irányába mutat. Az eltérés általában abban van, hogy alsó szinten is különállnak-e ezek a bíróságok vagy nem, illetve működik-e az adott országban valamiféle államtanács. Minden országnak magának kell megtalálnia az adott országban jól működő megoldást, és nem szabad csak másolni. Ne azért legyen külön közigazgatási bíróság Magyarországon, mert már volt, vagy, mert Ausztriában, Németországban stb. van. Az indok a közigazgatási jogvédelem és a közigazgatás által képviselt közérdek jogi védelmének magasabb szintre hozása, valamint az eljárások gyorsabbá tétele.

» **A mai helyzethez képest hova kell eljutni? Mi a cél?**

P. A. Úgy alakult, hogy ma a közigazgatási jogvitát több különböző fórum előtt és különböző eljárásokban, bár alapvetően a Pp.-ben szabályozott közigazgatási perek keretében lehet kezdeményezni. (Megítélésem szerint ez olyan abszurdum, mintha a Pp. szabályozná a büntetőeljárást is.) Az elsődleges cél az eljárások egy kézbe történő vonása. A másik fontos dolog, hogy ne csak a közigazgatás egyedi aktusait, hanem szerződéseit is felül lehessen vizsgálni. A harmadik a közérdek nem véletlenszerű, hanem rendszerszerű érvényesítésének biztosítása. Természetesen még egy közigazgatási bíróság sem járhat el hivatalból, fontos tehát, hogy a közigazgatási bíráskodással egyidejűleg a közérdek védelmére is megfelelő felperesek legyenek kijelölve. Végül, de nem utolsósorban az egyik legfontosabb cél a közigazgatás működésének törvényessége. A törvényesség pedig (Szamel Lajost idézve) „atmosférikus jelenség”, vagy van, vagy nincs. Legfőbb cél az lenne, hogy legyen. ■

Gyorsabb eljárásokra számít a kormány a bíróságokon

szöveg: Szenvedi Zoltán

Nagy többséggel fogadta el az Országgyűlés a Parlament Alkotmányügyi Bizottsága által kidolgozott, a büntetőeljárások és a polgári peres eljárások gyorsítását célzó törvényjavaslatát. Így a jövőben létrejön egy új kategória, a kiemelt jelentőségű ügyek csoportja, amelyek esetében megváltozna az eljárási rend.

A jogszabály szerint kiemelt jelentőségű ügyek lesznek a hivatali visszaélések, a közélet tisztasága elleni bűncselekmények – ha azok gyanúsítottja önkormányzati képviselő, polgármester, országgyűlési képviselő, állami vezető, költségvetési, illetve közigazgatási szerv vezető beosztású dolgozója –, továbbá a nemzetközi közélet tisztasága elleni bűncselekmények. Ide tartozik még az el nem évülő bűncselekmények, az emberölés és az emberrablás súlyosabban minősülő esetei, illetve a bűnszervezetben részvétel. A kiemelt ügyekre speciális eljárási rend lesz érvényes: a gyanúsítottak őrizete 120 óráig tarthat, a terhelt és a védő találkozását az ügyész az első 48 órában megtilthatja. Ugyanakkor egy fideszes képviselő zárószavazás előtti módosító indítványának elfogadásával a Ház úgy határozott: az ügyvéd védence kihallgatásán ez idő alatt akkor is jelen lehet, ha találkozásukat az ügyész megtiltotta. A jogosulatlan gazdasági előny megszerzése, a gazdasági életben súlyos következményekkel járó csődbűncse-

lekmények, a pénzmosás és a különösen nagy, 50 millió forintot meghaladó bevételecsökkenést okozó, valamint a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás is kiemelt jelentőségű ügy lesz. Ugyancsak kiemelt jelentőségű ügy lesz a versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban. Az egyik eljárási következmény mindezek esetében az, hogy a nyomozás lezárultával megváltoznak az illetékességi szabályok, és az ügyész maga döntheti el, melyik bíróságon emel vádat. A törvényalkotók szerint erre azért van szükség, mert a bíróságok leterheltek, így az ügyek várható befejezése indokolatlanul elhúzódhat.

A jogszabály szerint a polgári peres eljárásokban a megyei bíróság hatáskörébe tartozó, 400 millió forintot meghaladó követelések érvényesítésére indított perek kiemelt jelentőségűnek minősülnek. Ezekben az esetekben a bíróság a keresetlevél kézhezvételétől számított hatvan napon belül köteles az első tárgyalást megtartani.

A törvényjavaslatot számos kritika érte. A Magyar Ügyvédi Kamara például bejelentette, az Alkotmánybírósághoz fordul, mert szerintük sérülhet a védekezéshez való jog. Nem maradt szó nélkül az ügyészségnek biztosított azon jog sem, miszerint a fenti kiemelt ügyekben maga választhatja meg a bíróságot, ahol vádat emel. Többek között a Magyar Bírói Egyesület és a Legfelsőbb Bíróság büntető kollégiuma is tiltakozott a jogszabály ellen, mert szerintük sérti a törvényes bíróhoz való jogot.

A kritikák kereszttüzeiben sem szabad elfelejteni azonban, hogy a kormányzó Fidesz fontos választási ígérete volt a közélet tisztaságát beárnyékoló visszaélések elleni fellépés, az állami vagyon megvédése, a közérdek érvényesítése és minden, hivatali hatalmával visszaélő, gazdasági kárt okozó, bűncselekményben részt vevő közéleti szereplő megbüntetése. Az ilyen ügyek megnyugtató lezárását célozhatja a most elfogadott törvénymódosítás. ■

Megerősített jogosítványokkal a közpénzek védelméért

szöveg: Domokos László, az ÁSZ elnöke

Hogy mitől dolgozik eredményesebben egy számvevő, s mivel tehető hatékonyabbá az adófizetők pénzének és vagyonának védelme, arra a június 20-án az Országgyűlés által elfogadott új törvény ad választ. Az Állami Számvevőszékről szóló törvény július 1-jétől hatályos.

Szorosabb határidők, erősebb jogosítványok, átláthatóság, illetve függetlenségi garanciák jellemzik a törvény szerint az ÁSZ-t, mely megtartja a hivatali típusú számvevőszéki jellegét, illetve továbbra is az Országgyűlésnek lesz alárendelve, de a korábbi törvény megengedő szabályaival szemben konkrét cselekvést előíró rendelkezéseket tartalmaz, amelyekhez szoros határidőket rendel. E területek fontosságára a Számvevőszék már korábban felhívta a figyelmet.

Ezentúl nem maradhatnak következmények nélkül az ellenőrzések. Így például az ellenőrzött szervezetnek együtt kell működnie a számvevőkkel. Ha nem adja meg az ellenőrzéshez szükséges tájékoztatást, nem bocsátja rendelkezésre a szükséges dokumentumokat vagy nem készíti el az intézkedési tervet a számvevőszéki javaslatok alapján, akkor akár a számvevőszéki ellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségek megszegéséért a bíróság a jövőben három évig terjedő szabadságvesztést is kiszabhat. A Számvevőszék hatékonyságát nagyban növeli, hogy az új törvény alapján a kisebb jogszabálysértések, illetve pazarló gyakorlat esetén az Állami Számvevőszék elnöke figyelemfelhívó levéllel fordulhat az ellenőrzött szerv vezetőjéhez, akinek kötelessége a szükséges intézkedéseket megtenni és ezekről a lépésekről az elnököt értesíteni.

A tervezet kiemelt helyen kezeli az átláthatóság kérdését és kiemeli, hogy a Számvevőszék minden jelentése nyilvános. Ez

azt jelenti, hogy a számvevők megállapításait minden érintett, azaz az állami döntéshozókon és a közpénzügyekért felelősséget viselőknél túl minden egyes adófizető magyar állampolgár megismerhet. A működés átláthatóságát szolgálja, hogy bár az ellenőrzésekkor alkalmazott módszertan megválasztása a Számvevőszék felelőssége és hatásköre, de a törvény rögzíti, hogy az ellenőrzési módszereket és az alkalmazott szakmai szabályokat a Számvevőszéknek nyilvánosságra kell hoznia. Az átláthatóságot növeli az is, hogy a törvény letisztult belső szervezeti struktúrát hoz létre, és az eddig a főtitkár kezében levő operatív jogosítványokat újra visszarendeli az elnökhöz, azaz egységesíti az ÁSZ irányítását.

A Számvevőszék hatékony munkavégzéséhez elengedhetetlen a körülbástyázott függetlenség, akárcsak a bírák esetében. Az új törvény komoly előrelépést jelent ebből a szempontból, a jogszabály értelmében ugyanis az Állami Számvevőszék költségvetése nem csökkenhet egyik évről a másikra, a számvevők illetményalapja pedig elszakad a köztisztviselői illetménytől, és ezzel kikerül a kormány befolyása alól. ■

Átalakulnak a települések önkormányzatai

szöveg: Szenvedi Zoltán, fotó: tallaiandras.fidesz.hu

Az államszervezeti reformmal összhangban az önkormányzatok is átesnek majd az átalakításon. A készülő önkormányzati törvény teljesen új alapokra helyezi a települések működését, sőt, még a főváros és kerületeinek átláthatatlan viszonyának tisztázására is javaslatot tesz. A koncepció részleteiről beszélgettünk Tállai Andrással, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkárával.

» *A jelenleg folyó államszervezeti reform mely lépéseivel kell összhangba hozni az új önkormányzati törvényt? Miként lehet feloldani az ágazati és az önkormányzati törvény közötti ellentmondásokat?*

T. A. Az új önkormányzati törvény megalkotása az átfogó államreform szerves részét képezi. Az állam közjogi szerepének ártértékelése folyamatában, valamint az új Alaptörvény elfogadásával átalakuló közjogi környezetben szükséges az önkormányzati rendszer újradefiniálása. Az államszervezeti reform lépései közül különös tekintettel a 2013. január 1-től bevezetésre kerülő járási kormányhivatali rendszer kialakítására kell figyelemmel lennünk az új törvényi szabályozás kialakításakor. Az ágazati és önkormányzati törvény közötti ellentmondások feloldásában az új önkormányzati törvény szabályozása adhat megoldást, mely szervezeti kerettörvényként megfelelő mozgásteret biztosíthat az ágazati törvények által meghatározott feladatok ellátásában. Hangsúlyozni kell, hogy az önkormányzati rendszer kereteinek megváltoztatása az ágazati rendszerek átalakításával együtt jelent tényleges megoldást. Az új önkormányzati törvénykonceptió ennek szellemében javaslatot tesz – figyelembe véve az érintett szaktárcák elképzeléseit – az önkormányzati működéssel kapcsolatos okta-

tási, egészségügyi és szociális ellátások, szolgáltatások megszervezésére. Ezeket figyelembe véve olyan önkormányzati rendszert javasolunk kialakítani, mely alkalmas a megújult struktúrák befogadására, működtetésére.

» *Az előző kormányok csaknem ezer milliárd forintot vettek ki az önkormányzatok zsebéből, az új törvény alapján több pénzt kapnak majd, vagy más elosztási rendszer alapján alakul majd a finanszírozásuk?*

T. A. Általánosan elmondható, hogy a rendszert alapvetően az állami források irracionális csökkentése, másodsorban pedig a nem kellően megalapozott helyi döntések sodorták a mindennapos

Tállai András

Végzettség || közgazdász, üzemgazdász, adótanácsadó és könyvvizsgáló

Munkahelyei || Tiszai Vegyi Kombinát, Mezőkövesdi Ipai Szakmunkásképző Iskola, Sagma Kft., Mezőkövesdi Önkormányzat képviselő-testület, B-A-Z. megyei közgyűlés, Pénzügyminisztérium, Mezőkövesd polgármestere, Belügyminisztérium.

Könyv || Sütő András: Advent a Hargitán

Film || Bacsó Péter: A tanú

Zene || beat-zene

Hobby || labdarúgás

hiánytermelés útjára. A finanszírozási rendszer átalakításával elérni kívánt legfontosabb célunk éppen ezért az, hogy a rendszer nem termelhet több működési hiányt. A rendszer megújítása során a finanszírozást egyedileg, az adott önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatokhoz kell igazítani. Ez a gyakorlatban lényegében a normatív támogatási rendszer megszüntetését és helyette az új feladatfinanszírozási rendszer életre hívását fogja jelenteni, melyben a központi források lefedik az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatok finanszírozási igényét, míg az önként vállalt feladatok ellátását az önkormányzatok saját bevételeire bíz-

zuk, de adott esetben ehhez is nyújthat támogatást az állam.

» *Az új törvény koncepciója a települések társulási rendszerét preferálja. Ez mit jelent majd a gyakorlatban? Mi lesz a kistérségi társulásokkal?*

T. A. Az új Alaptörvény rendelkezései alapján biztosítva van az önkormányzatok szabad társulása, ugyanakkor szükség van a kötelező társulások létrehozásának előírására is. Az új Ötv. előkészítése során az önkormányzati társulási rendszer teljes egészében, átfogó felülvizsgálatra kerül. Olyan új társulási rendszer kialakítására törekszünk, mely mind az igazgatási, mind a közszolgáltatási feladatok tekintetében hatékonyabb feladatellátást biztosít az optimális

feladatokat átstrukturálását sem, fontos kiindulópont, hogy a köz- és hatósági feladatok ellátásában az állami szervek a jövőben nagyobb szerepet vállaljanak. Az önkormányzati feladatcsökkentéshez szorosan kapcsolódik az államigazgatási feladatok állami szervezetrendszerhez történő áttelepítése, a hatósági ügyintézési rendszer átalakítása is. A klasszikusan állami feladatok jó része jelentős technikai háttérrel, szakmai felkészültséget igényel, melyet minden településen nem lehet biztosítani. Ezen igazgatási alapszolgáltatásokat egységes módon, azonos színvonalon érdemes megszervezni, mely jelenleg az önkormányzati autonómia keretei között nehezen megoldható. Mindezek figyelembevételével a jelenleg önkormányzati intézményrendszeren belül ellátott államigazgatási feladatok a jövőben a járási hivatalokhoz kerülnek átcsoportosításra.

» *A főváros és kerületeinek munkamegosztása és tulajdonviszonyai is eléggé kuszák. Az új törvény talál erre is megoldást?*

T. A. Megítélésem szerint nem képezheti vita tárgyát, hogy a főváros jelenlegi működése nem racionális, a feladat- és hatáskörök jellemzően széttagoltak. A rendszer működését gyakran az „alku kényszere”

lusú, egységes fővárosi önkormányzati rendszer, a jelenlegi kétszintű fővárosi önkormányzati rendszer megtartása a főváros és a kerületek közötti munkamegosztás újrastrukturálásával, és az úgynevezett „city” koncepció, mely valamilyen logika alapján szűkíti a kerületek számát. Hangsúlyozni szeretném, hogy a koncepció a fővárosi önkormányzati rendszer reformjával kapcsolatban csak lehetséges irányokat vázol fel, melyekről a budapesti képviselőknek, polgármestereknek, végső soron a budapestieknek kell megállapodniuk.

» *A koncepció külön foglalkozik a polgármesterek helyzetével: eszerint alig rendelkeznek hatáskörrel, alá vannak rendelve a közgyűlésnek. Miért baj ez?*

T. A. Felvetődnek olyan, például az önkormányzati testületekkel, tisztségviselők jogállásával kapcsolatos kérdések, melyek az önkormányzatok működésében nehézségeket okozhatnak, ilyen különösen a polgármesterek jogállásának kérdésköre. A polgármester lényegében, mint első az egyenlők között végzi feladatát a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően. A polgármesterek ugyan közvetlen választásuk révén magas legitimitással rendelkeznek, ugyanakkor saját jogukon alig rendelkeznek hatáskörökkel. Ezért programjuk megvalósítása (amely alapján a választópolgárok megválasztották) – olyan testületben, amelyben nincs többsége – igencsak nehézkes. Az is érdekes helyzet, hogy az önkormányzati törvény a képviselő-testület hivatala szakaszban úgy rendelkezik, hogy a képviselő-testület egységes hivatalt hoz létre polgármesteri hivatal elnevezéssel, a képviselő-testület hivatalát a jegyző vezeti.

» *Az új törvény, illetve a Belügyminisztérium mit tud kezdeni a települések jelenlegi eladósodottságával?*

T. A. A Széll Kálmán Terv alapján összkormányzati feladat az eladósodottság, ezen belül az önkormányzatok további eladósodásának megállítása. Rövid távú célkitűzésként fogalmazódik meg az eladósodottság mértékének csökkentése, majd később annak megszüntetése. Mindezen célok megvalósítása érdekében fontos a felelősségteljes gazdálkodásra történő ösztönzés, a kötelező feladatok ellátásához szükséges állami források biztosítása és mindezzel párhuzamosan a gazdasági ellenőrzési rendszer hatékonyabbá tétele. ■

üzemméretnek megfelelő szervezeti keretek között. Az önkormányzati feladatok átstrukturálásának következtében a jövőben sok olyan feladat lesz, melyet az önkormányzatok hatékonyan és gazdaságosan csak közösen, társulás keretében tudnak ellátni, megszervezni. A települési önkormányzatoknak, amennyiben az adott feladat ellátását biztosítani kívánják, járáson belül, kötelezően megalakított társulást kell létrehozniuk.

» *Miként alakul majd az új törvény szerint az államigazgatási feladatok ellátása a különböző jogállású településeken?*

T. A. Az önkormányzati rendszer átalakítása nem nélkülözheti az államigazgatási

jellemzi, a működésben alapvetően sem a centrális irányítás, sem a differenciálás nem tud hatékony lenni. A főváros és kerületek közötti munkamegosztást sem minden esetben az ésszerűség vezérli, a városüzemeltetés jelenlegi rendszerében a hatékonyság, gazdaságosság kérdéseit illetően nyilvánvaló problémák vetődnek fel. Tovább nehezíti a helyzetet az is, hogy ellentmondás van az ágazati törvények és az önkormányzati törvény fővárosi fejezete között.

Az új önkormányzati törvény koncepciója a fővárosi önkormányzati rendszer reformjával kapcsolatban a következő alternatívákat tartalmazza: az egypó-

Járások a hétköznapokban

Csite András és Oláh Miklós szociológusokkal beszélgettünk

szöveg: Jordán Judit, illusztráció: ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szolgabíró, aki azt a feladatot kapta, vegyen részt a megyei törvényszékeken, a peres ügyekben idézze be a feleket, hallgassa ki őket, továbbá jegyezze be a birtokokat, intézze a határjárást, az adóösszeírást, kivetést és -beszedést a járáson belül. Nyakába kanyarintotta hát szőtt tarisznyáját tele hamuban sült pogácsával, de nem volt szüksége hétmérföldes csizmára, nem ám, hiszen egy nap alatt oda s vissza bejárta az egész járást, s elintézte az ország és az emberek ügyes-bajos dolgait...

Történetileg a járás éppen akkora területű, hogy a szolgabíró vagy főszolgabíró be tudja járni egyetlen nap alatt. Ez az, amin jelenleg a kormány koncepcióban fordítani kíván, vagyis, hogy az állampolgár intézhessen olyan közelben a dolgait, hogy az ne okozzon neki kényelmetlenségeket. A technika adta lehetőségek miatt a helyzet annyiban változott, hogy nem is egy nap, de sok esetben egy vagy két óra alatt be lehet járni igen nagy területeket. Az is igaz, hogy nem lovon vagy gyalog.

A szociológusok szerint ma Magyarországon rendkívül sokrétű a társadalom, és más annak a térnek a nagysága, amelyet a felső vagy a középosztály használ, megint más, amit az idősek és a társadalmilag leszakadók használnak. Nyilvánvalóan, ez utóbbiaknak jelentősen kisebb a területük, mivel korlátozottabbak egészségügyi állapotuk vagy jövedelmi helyzetük miatt. Mindazonáltal mellettük élnek azok, akik egész nap autóban ülnek és beutazzák az országot, és akkor még nem beszéltünk azokról, akik Európában vagy a világ más részein is gyakran megfordulnak.

A legtöbb esetben a hétköznapi állampolgár az állam kezdeményezésére kényszerül hivatalokba járni. Ez a kiindulópontja a járáskialakításának: mivel az állampolgár nem saját akaratából megy a hivatalba, ezért illik az egyébként is használá-

tos területen belül megoldást kínálni nekik az ügyintézésre.

Március óta a Nemzeti Közigazgatási Intézet megbízásából egy, a járáskialakítás területét vizsgáló, azok központjainak, tereinek lehatárolásához kapcsolódó kutatás folyik. A munkában részt vesznek a Hétfa Kutatócsoport közgazdászai, szociológusai, az ELTE TTK Regionális tudományi tanszék munkatársai, valamint sok más, területi kutatásokban jártas külső szakértő.

Több modulból áll a feladatuk: szerepel benne helyzetértékelés, problématerkép, a járási intézmények története, illetve a járási rendszer megszűnésének okai, következményei. Megvizsgálják azt is, hogy az EU más országaiban miként néz ki, milyen az alsó középszintű államigazgatás rendszere, vannak-e adaptálható minták. A koncepció elkészítésekor arra helyezik a hangsúlyt, hogy mekkorák, milyen tulajdonságúak azok a terek, amelyekhez társadalmi identitás tartozik. Egy kérdőíves felmérés is segíti a munkát: a kormányhivatali vezetők és a jegyzők nyilatkoznak tapasztalataikról. Szakértői interjúk is készülnek annak kiderítése céljából, hogy milyen tapasztalatok szűrhetők le az elmúlt évtizedek középszint átalakításával kapcsolatos reformkísérleteiből.

A szociológusok elmondták, hogy az államigazgatás alsó- és középszintjén a polgárok területi identitása megismerési

alapú, ami azt jelenti, hogy az emberek ahhoz a térhez kötődnek, amelyet jól ismernek. Ahhoz, hogy megismerjék, gyakran kell használniuk azt. Ennyiben különbözik ez az identitás a nemzeti, etnikai, nyelvi különbözőségeken és azonosságokon nyugvó nemzeti identitástól, amely szimbólumokon keresztül érvényesül, és a szocializációs mechanizmusok érvényesülése által hat. Ezen a vonalon elindulva azt szükséges kideríteni, hogy, melyek azok a potenciális központok, amelyek a legkedveltebbek, leghasználtabbak, mert az emberek egyébként is eljárnak oda szórakozni, moziba, tanulni, dolgozni.

A 1920–30-as években Magyar Zoltán hívta fel a figyelmet arra, hogy már a dualizmus korában, és később a saját korában olyan anomáliák burjánzottak a középszintű államigazgatásban, melyek ma is jellemzők Magyarországon. *„Ezt a következőképpen kell elképzelni: a minisztériumok létrehoznak dekoncentrált szerveket, de aztán rájönnek, hogy még mindig nagyon messze vannak a feladattól, így létrehozzák a saját kirendeltségüket. A földhivataltól kezdve az igazságszolgáltatáson, a munkaügyön keresztül, az állategészségügyig létesültek ilyen terek, de ezek nem fedik le egymást. Nincs az az ember – hacsak nem ez a szakterület –, aki meg tudná mondani, kinek hova kell menni ügyet intézni. A régi járási szisztéma le tudta mindezt egy-*

**A szociológiai kutató-
sok szerint egy átlagos
magyar ember minden-
napi élete egy 15-20
km-es körben mozog, ahol
viszonylagos rendszeres-
séggel megfordul. Ez az a
tér, amelyet az emberek
általában használnak,
ismernek és otthon érzik
magukat benne.**

szerűsíteni, ennek megfelelően az emberek ismerték az ügyintézés helyeit, mivel azok egységesek voltak. Ez helyes irány, amelyet a kormány most felkarolt. Az állampolgárok nem minden esetben látják át a dzsungelt, és ha nincs szankció, akkor inkább igyekeznek távol maradni a hivataltól, akár azon az áron is, hogy elintézetlen ügyek halmozódnak fel az állampolgárnál. Ez azonban esélyegyenlőségi kérdés is, ha ugyan nem jelent még ennél is többet. Képzelnék csak el, hogy egy távoli kistelepülésen élő állampolgár befizeti az adóját, de nem ugyanazt a szolgáltatást kapja, mint az, aki a centrumban él” – mondta Csité András, a Hétfő Kutatóintézet igazgatója.

Magyary Zoltán annak a meggyőződésének is hangot adott, miszerint a polgár nem a munkaügyi központot látja, hanem az államot, mely egyként jelenik meg számukra, nincs különbség hivatal és hivatal között. „A tatai mintajárásról sokan nem tudják, hogy a hivatalnak négy településen is volt kirendeltsége, ahol ügyet lehetett indítani – tette hozzá Oláh Miklós, a Hétfő Kutatóintézet projektvezetője. Ugyan Tatán volt a központ, de további másik három településen működött egy-egy hivatal. A járások nem feltétlenül egycentrumúak, és még csak nem is Magyaryék javaslatára, hanem már eleve így működött a rendszer. Kutatásuk is a magyarországi alsószintű közigazgatási rendszer áttekintésével, helyzetelemzéssel, nem az átalakításával indult. A másik cél a polgárbarátság, illetve az államigazgatás csatornáinak tisztán, jó hatásfokkal való működése volt. Magyaryék azt is lemérték, hogy mennyi idő alatt lehet

bejutni a járási központba gyalog, biciklivel, szekérrel, két lóval, illetve vonattal. Alapul vették a domborzati viszonyokat és az utak minőségét.”

Csité András szerint a jövő az elektronikus ügyintézés irányába mutat. Vannak, akik használják, és valóban fontosnak tartják az elektronikus ügyintéztést, mert nem szeretnek hivatalba menni, s annak örülnek, ha mindent el tudnak intézni az interneten keresztül. De a társadalom jelentős része még nem barátkozott meg ezzel az ügyintézési formával. Ráadásul van az ügytípusoknak egy olyan része, amely valószínűleg soha nem lesz elektronikusan intézhető. Ilyen például a gyámügy. Ebben az esetben akad olyan potenciális ügyfél, aki ugyan kihasználja a technológiai újításokat, az ügyintézésben azonban mégis a hagyományos, személyes utat tartja a legbiztosabbnak. Ez ritka ugyan, de az államnak rájuk is tekintettek kell lennie. Az elektronikus ügyintézésrel lehetővé válik a hivatalon belül az ügyek szétválasztása. Így sokkal több helyen lehet ügyet elindítani. A bankoknál, a magánszférában ez teljesen megszokott, sok esetben határokon túl is. Az állam így a járások szintjén szerte az országban megjelenhet ügyindítási lehetőségekkel. Oláh Miklós kiegészítése alapján nagyon fontos, ne csak az ügyfél állandó lakóhelye által besorolt járásközpontban lehessen ügyet intézni, hanem bárkinek bármelyik járásban. Például, ha valaki a Balaton melől Pestre utazik, akkor ott is intézkedhessen, de később otthon, a Balatonnál

ugyanazt folytathassa. Vagy fordítva: a Balatonhoz pihenni érkező turista esőnapon pótolhassa elmaradt hivatali ügyintézését, ha úgy akarja.

Hogy milyen ügyek telepíthetők a járásokba, arra a Magyar-program adhat választ: a megyei kormányhivatalba integrált szakigazgatási szervek kirendeltségei és az okmányirodák ügyeit lehet majd 2013-tól a járások szintjén integrálni. A Hétfő Kutatóintézet munkatársai szerint a járási központokat illetően a funkció mutat irányt a jövőben. Jelenleg a szakigazgatási szervek, az okmányirodák illetékességi területei nem fedik egymást, tehát nagy a kuszaság ezen a téren. Itt egységesítésre van szükség, és ez azt is jelenti, hogy a már meglévő kapacitásokat fel lehet használni, hiszen számos településen most is működnek kirendeltségek. A járásközpontok a kormányablakok helyszínei lesznek.

A járások elnevezését illetően még vannak nyitott kérdések a kutatócsoport számára is. A neveknek megvan az a tulajdonsága, hogy akkor jó, ha a hozzájuk tartozók befolyással bírnak a névadásban, mint ahogyan senki sem szeretné, ha a gyerekének más adna nevet. A központ nevéből képezték hagyományosan, de figyelembe kellett venni a kultúrtörténeti hagyományokat, a megszokott földrajzi neveket, illetve a kistájak neveit, amelyet használtak a helybeliek. Ha körvonalazódnak ezek a társadalmi terek, vissza kell lapozni és megnézni, van-e köztük olyan, amelyikhez kötődik ilyen hagyományosan elfogadott név. ■

A Zala és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kormányablakok

szöveg: Jordán Judit

FÉL ÉVE SIKERESEN MŰKÖDNEK A KORMÁNYABLAKOK, s a tervek szerint 200-250 további ügyfélszolgálat alakulhat meg 2013-ig annak érdekében, hogy az állam minél közelebb kerülhessen az állampolgárokhoz. Írásunk a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei és a Zala megyei kormányablakot mutatja be, amelyből megtudhatjuk, hogyan működik Magyarország két távoli pontján az ügyfélbarát ügyintézés.

KORMÁNYABLAK
INTEGRÁLT KORMÁNYZATI ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

MISKOLC SZÍVÉBEN, gyönyörű környezetben, az ügyfelek által jól megközelíthető helyen működik a Borsod-Abaúj-Zemplén (BAZ) megyei ügyfélszolgálati iroda. A kormányablakban 15 szakmailag alaposan felkészült fiatal segíti az ügyfelek minél teljesebb körű tájékoztatását. Az ügyfélszolgálatot számos szociálisan nehéz helyzetbe került, rendszeres jövedelemmel nem rendelkező ügyfél keresi fel, akik részletes tájékoztatást várnak a települési önkormányzatok által nyújtott támogatási formákról, azok igénybevételének módjáról, a közfoglalkoztatás feltételrendszeréről. Tavaly a rendkívüli időjárás, esőzések miatt kialakult súlyos árvíz- és belvízhelyzet következtében sok család került kilátástalan helyzetbe, ezért az ügyfelek gyakran kérnek segítséget lakhatási és megélhetési problémáik megoldásához. Az egyszerűsített honosítási kérelmek is szép számmal érkeznek, elsősorban a szomszédos államokban (Ukrajna, Románia, Szlovákia) élőkől. Péter Adél főosztályvezető nagy hangsúlyt fektet a kollégák folyamatos képzésére, hiszen miként lapunknak elmondta, „jogász legyen a talpán, aki jogalkalmazóként tökéletesen eligazo-

dik az egyes ágazati jogszabályok rendelkezései és a gyakori jogszabályi módosítások útvesztőiben”. A főosztályvezető megemlítette azt is, hogy az ügyintézőknek májusban több ágazatban – például építészati, okmányirodai,

anyakönyvvezetői – szervezett szakmai továbbképzéseket. A BAZ megyei kormányhivatal vezetőjeként Demeter Ervin kormány megbízott együttműködési megállapodást kötött a Miskolci Egyetemmel, így több alkalommal tartottak nyílt napot a hivatalban az egyetemi hallgatóknak. ■

ZALA MEGYÉNEK egyszerre két ügyfélszolgálati irodája is működik: egy a megyei jogú városban, Zalaegerszegen a Kossuth Lajos utcában és a másik Nagykiszán, a Fő úton. Mindkét helyen azt mondták el lapunk kérdésére, hogy az utóbbi időben a gázártámogatásról és az Új Széchenyi Tervről érdeklődtek a leginkább. Egyre többen veszik igénybe az ügyfélkapus szolgáltatást a földhivatali tulajdoni lapok lekérdezése okán – igaz, ez a szolgáltatás már otthonról is elérhető. A zalaegerszegi irodára jellemző, hogy az ügyfelek általában a nyugdíjbiztosítással és egészségbiztosítással összefüggő kérdésekkel keresik meg, melynek oka az lehet, hogy a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság és az Egészségbiztosítási Szakigazgatási Szerv ügyfélszolgálati irodáival közös épületben kapott helyet. A nagykanizsai irodában – a Magyar Ál-

lamkincstár ügyfélszolgálati tevékenységének megszüntetése miatt – a családtámogatási ügyek szaporodtak meg.

A Zala megyei kormányablakok jelenleg még nem rendelkeznek a nyári fődény beindulásával kapcsolatosan tapasztalatokkal, de a térség idegenforgalma miatt több külföldre és turistára számítanak. Már eddig is megjelent néhány ide látogató, akinek segítségre, útbaigazításra volt szüksége. Ezek mellett persze az ügyfelek jó része a helyiekből tevődik ki. A zalaegerszegi kormányablakot nemrég Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes és Szabó Erika államtitkár is meglátogatta. Mindketten megismerkedtek a kollégákkal, az ügyfélszolgálati irodával, és az ott végzett munkával.

Az irodákban kihelyezett javaslatok könyvében az oda beírók eddig csak pozitív véleményeiknek adtak hangot, nem véletlenül, hiszen az ott dolgozók az ügyfélbarát közigazgatást nagyon fontos szempontnak tartják. ■

Csak kommunikációs csata a romániai régióátszervezés?

szöveg: Kristály Lehel

Átrajzolná Románia megyerendszerét a Traian Basescu államfő informális irányítása alatt működő Demokrata-Liberális Párt (PD-L). A bukaresti kormánykoalíció fő erejének számító PD-L azonban kisebbik koalíciós társa, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) és az erdélyi magyarság érdekeivel ellentétes tervet dolgozott ki. A demokraták elképzelései szerint a jelenlegi 41 megye helyett 8 szupermegye jönne létre, de ilyen módon a romániai magyarság csaknem 90 százaléka két külön megyébe tartozna. Az egyikben a jelentős magyar lakossággal rendelkező jelenlegi három megye, Hargita, Kovászna és Maros egy közigazgatási egységet alkotna a mostani Szeben, Brassó és Fehér megyékkel. Így az új „óriásmegyében” a magyarság aránya a 30 százalékot sem érné el a 2002-es népszámlálási adatok szerint. Ugyanakkor egy régiót alkotna a jelenlegi Kolozs, Beszterce-Naszód, Szilágy, Máramaros, Bihar és Szatmár megye, ahol már a 20 százalékot sem érné el a magyarok aránya. Az RMDSZ jelezte: ha a PD-L nem áll el szándékától, felbomolhat a kor-

mánykoalíció. A szociáldemokrata és nemzeti liberális ellenzék sem ért egyet a PD-L tervezetével, de az ő elképzelésük sem kedvező a magyarok számára.

Amint azt Bakk Miklós kolozsvári politológus lapunknak kifejtette, a PD-L kezdeményezésében három fő motívációt lehet felfedezni. „Nyilván benne van az RMDSZ megfricskázása, nevezetesen az, hogy a régiótörvénnyel megpróbálják lesöpörni a június végére ígért (egyebek mellett a kulturális autonómiát is biztosító – a szerk.) kisebbségi törvényt a napirendről, amely a régióátszervezés bejelentése előtt a magyarok kormányon maradásának feltétele volt. Ugyanakkor Traian Basescu mindenképpen magánál akarja tartani mandátuma vége felé is a politikai kezdeményezést, miközben Bukarest is érzi, valamit kezdeni kell azzal a helyzettel, hogy Románia közigazgatási kapacitási okok miatt nem tudja hívni a rendelkezésére álló európai fejlesztési pénzeket” – fejtette ki az elemző.

Bakk Miklós szerint egyelőre csak kommunikációs csata zajlik, hiszen

semmilyen törvénytervezetet nem készített még el a kormány. A politológus viszont annak veszélyét sem zárta ki, hogy a romániai magyar pártok mellőzésével olyan összefogás alakul ki a demokraták és az ellenzék között az új megyehatárok megrajzolásakor, amely teljesen figyelmen kívül hagyja a kisebbségi szempontokat. Bakk Miklós arra is emlékeztetett, hogy az 1876-os közigazgatási reform ugyan eltörölte a hagyományos székely székeket, de az újonnan létrejövő vármegyerendszerben is léteztek a székely megyék, mint ahogy a királyi Romániában is. A kommunizmus idején létrejött a Magyar Autonóm Tartomány, majd az 1968-as reform idején is született egy kompromisszum, amely alapján a két és fél székely megyében (Hargita, Kovászna, Maros) Ceaușescu valamiféle területi-politikai szerepet és képviselőket biztosított a Székelyföldnek. „Most ez a több korszakon átívelő történelmi folyamat zárulna nagyon negatívan a PD-L vagy az ellenzék reformjával” – összegezte Bakk Miklós. ■

Magyar szavazókörzetet és anyanyelvű szavazólapot kérnek a kárpátaljaiak

szöveg: Kristály Lehel

Romániához hasonlóan, Ukrajnában is területi adminisztrációs reformot tervez a kormány, ami – ha megvalósul – a járáások megnagyobbítását jelentené. „Ezért nemsokára nálunk is harcolni kell majd amiatt, hogy ha elkezdődik az átszervezés, akkor Kárpátalja ne kerüljön egy nagyobb szervezeti egységbe, illetve azért is, hogy a járáások megnagyobbításakor vegyék figyelembe a nemzetiségi elvet” – nyilatkozta lapunknak Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) alelnöke, aki szerint nyilvánvaló, hogy ezt a fajta – még a Szovjetuniótól örökölt – közigazgatási rendszert Ukrajna már nem bírja el. „Az országban rendkívül nagy problémákat okoz, hogy az önkormányzatok nem életképesek, és nem tudják magukat fenntartani, emiatt már több éve levegőben lóg a kérdés, hogy ezeket le kell építeni és életképes közigazgatási egységeket kell létrehozni” – mondta Brenzovics, megjegyezve, a KMKSZ figyeli az eseményeket, mert saját igényeiket idejében meg akarják fogalmazni, amikor ez a kérdés aktuálisá válik.

Addig is Ukrajna a 2012-ben esedékes parlamenti választásokra készül, és minden valószínűség szerint az ország vissza fog térni korábbi választási rendszeréhez: a képviselők felét pártlistán, másik részét pedig egyéni körzetekben lehet majd megválasztani. Az új választási törvény miatt a KMKSZ a közelmúltban levélben fordult az igazságügyi minisztériumhoz. „Két, számunkra rendkívül lényeges kérésünk van: legyen Kárpátalján egy olyan szavazókörzet, amely egyesíti a tömbmagyarságot, illetve szeretnénk visszatérni a magyar nyelvű szavazólapok használatához” – tájékoztatott a KMKSZ alelnöke. Mint mondta, az 1998-as választások idején a törvény még úgy rendelkezett, amennyiben lehetséges, a választási körzeteket úgy kell kialakítani,

hogy ne szakítsák szét az egy tömbben élő nemzeti kisebbségeket. „Így létrejött a körzet, amelyben a magyarság többséget alkotott, s ennek következtében magyar nemzetiségű képviselő juthatott be a parlamentbe ebből a térségből. Később listás választásokat tartottak, sokáig nem volt kiyei képviselőnk, míg most a korábbi rendszerhez való visszatérést tervezik. Azért szeretnénk tehát, hogy ismét bekerüljön az a passzus a törvénybe, ami lehetővé tenné a magyar többségű választókörzet kialakítását, mert akkor ismét biztosítani lehetne jelenlétünket az országgyűlésben” – érvelt Brenzovics László.

Amint a kárpátaljai politikus emlékeztetett rá, csak a 2002-es választásokig nyomtatott anyanyelvű szavazólapokat a magyarok lakta települések szavazói számára. „Ebből a szempontból viszont rendkívül jelentős problémát jelent az, hogy az idősebb nemzedék nem ismeri az ukrán nyelvet” – mutatott rá a KMKSZ alelnöke, aki úgy véli, mindkét magyar igény belefér a jelenleg hatalmon levő Régiók Pártja programjába, „amely olyan programmal nyerte meg a választásokat, amelyben a nemzetiségi jogokat előtérbe helyezték”. A kormánypárt azonban még nem reagált a KMKSZ javaslatára, ráadásul a szövetség időközben arról értesült, hogy Kárpátaljára hat választási körzetet terveznek, amelyek kialakításakor mégsem veszik figyelembe a magyarok igényeit. ■

Nyelvi jogaik megnyirbálásától tartanak az ausztriai kisebbségek

szöveg: Kristály Lehel

Aggódnak a Burgenlandban élő magyar, szlovén és horvát népcsoportok, mert az osztrák kormány olyan törvénytervezetet nyújtott be a parlamentnek, amely szerintük jogi lehetőséget teremt arra, hogy az önkormányzatoktól a járási elöljáróságok hatáskörébe kerüljön a kisebbségi nyelvű ügyintézés. Ráadásul az visszalépést jelentene a jelenlegi szabályozáshoz képest.

A népcsoportok képviselői megkeresték Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettest is az ügyben, majd átadták azokat a dokumentumokat, amelyekben tiltakozásukat fejezték ki az osztrák államszerződés 6. és 7. cikkelyének tervezett átfogalmazása miatt.

Semjén Zsolt azt mondta, hogy a magyar kormány tanulmányozni fogja az átadott dokumentumokat. A népcsoportok tájékoztató anyagait már megkapta a Külügyminisztérium is.

Az ausztriai nemzeti kisebbségek álláspontja szerint az alkotmányos rendelkezések sérülnének a változtatással, és az ottani Alkotmánybíróság az osztrák népcsoportok nemzeti biztonsági szabványait gátolja. A népcsoportok képviselői különösen bírálták, hogy a magyarok, a horvátok és a szlovének bevonása nélkül megváltoztatásra váró, a hivatalos nyelvhasználatra is kiterő, új szabályozás fenyegeti és jelentősen rontja a kisebbségi nyelvek használatát Ausztriában.

A Karintiai Szlovének Tanácsa szerint a kormány által a parlamentben be-

terjesztett módosítási javaslat nem egyezik meg azzal a memorandummal, amelyet a tartományi kisebbségi vezetők, Karintia tartomány miniszterelnöke és a kormány áprilisban aláírtak.

A tanács hiányolja a szövegből a memorandumnak azt az elemét, miszerint a települési önkormányzatok a jövőben további kétnyelvű földrajzi megnevezések használatáról dönthetnek, a törvényben előírt eseteken felül is. A testület emellett nehezményezte azt is, hogy nem vették figyelembe javaslatokat.

Mint az MTI emlékeztetett rá, az áprilisi memorandumot Gerhard Dörfler karintiai tartományfőnök és Josef Ostermayer, a kancellári hivatal államtitkára dolgozták ki, a karintiai szlovén kisebbségi szervezetek bevonásával. A megszületésekor történelmi jelentőségűként értékelt egyezség egy bő fél évszázados vitát hivatott rendezni. A vita a kétnyelvű, szlovén–német helységnevtáblák használatáról folyik a többségi lakosság és a szlovén kisebbség között. A javaslat központi eleme, hogy egy alkotmányos erejű törvényt módosítva rögzítsék 164 dél-karintiai vegyes lakosságú településen a kétnyelvű táblák használatát. Ez kétszer annyi, mint ahány községben jelenleg kétnyelvű megnevezést használnak, s kompromisszumot jelent egyrészt a tartományi szlovén népcsoport, másrészt a karintiai politikai vezetés korábbi álláspontja között. Ostermayer és Dörfler elhárította a tanács tiltakozását és kijelentették, hogy elutasítják a további tárgyalásokat. A tartományfőnök azzal vádolta a szervezet elnökét, Valentin Inzko nemzetközi diplomatát, hogy csupán „nyugalanságot akar szítani”.

Marjan Pipp, az Osztrák Népcsoportok Központja vezetője májusban kijelentette azt is, hogy a javaslatnak erről a részéről nem egyeztettek a burgenlandi kisebbségekkel, noha az őket is érinti. ■

Tömeges leépítések a szlovákiai közszférában

szöveg: Kocur László

Az első negyedévben 5100 hivatalnokot, és egyéb közigazgatási, valamint állami intézménynél alkalmazásban levő dolgozót bocsátottak el Szlovákiában. Iveta Radicová miniszterelnök kormányra kerülését követően tíz százalékos bérmegtakarítást irányzott elő az köz- és állami szféra számára. A tömeges leépítések is hozzájárultak ahhoz, hogy a szlovákiai munkanélküliség 13,9 százalékon áll.

A közszféra karcsúsítását ígérni Szlovákiában nem új keletű. Robert Fico 2006-os hatalomra kerülésekor drasztikus, 20 százalékos leépítést helyezett kilátásba a közszférát területeken. Ám paradox módon ennek az ellenkezője történt. A globális gazdasági válság kirobbanása után éppenhogy emelkedett az állami szférában dolgozó hivatalnokok száma. Vélhetően a magánszektorból elbocsátott, a Fico vezette Smer holdudvarába tartozó személyek találtak így érvényesülési lehetőséget. Radovan Durana, a Gazdasági és Szociális Tanulmányok Intézetének elemzője szerint 2008 és 2009 között 11,5 százalékkal emelkedett a köz- és államigazgatási dolgozók száma. A 2010 júliusában felálló Radicová-kormány tehát alapos túlfoglalkoztatottsággal szembesült az állami szektorban.

Iveta Radicová a kabinet első évét értékelve elmondta, kormánya a takarékoságot saját magán kezdte, a köz- és állami alkalmazottak száma mintegy 4 százalékkal csökkent.

A kormányzat már tavaly megkezdte a leépítéseket, Ivan Miklos pénzügyminiszter szerint idén, az első negyedévben tovább sikerült karcsúsítani a közszférát. Ebben az általa vezetett tárca is élen járt. Az intézkedéstől 11 millió eurós megtakarítást remélnek, ez azonban a végkielégítések kifizetése miatt csak később lesz érzékelhető. A leépítések nem érintették a rendőröket, a tűzoltókat és a hegyi mentőszolgálatot.

Jelenleg is folyamatban vannak a leépítések a parlamenti hivatalban, a külügy- és igazságügyi minisztériumban, és a kor-

mányhivatalnál.

A létszámcsökkentés az állami tulajdonú vállalatokat is érinti. Például a legnagyobb foglalkoztatók közé tartozó három állami vasúttársaság 2014-ig 31 500 alkalmazottja számát 5000-rel kénytelen csökkenteni.

Szakértők attól tartanak, a csoportos, irányszám alapján történő leépítések veszélyeztethetik a köz- és államigazgatási munka minőségét. A Szlovák Tudományos Akadémia Prognosztikai Intézetének igazgatója, Vladimír Baláz szerint a leépítéseket előbb személyzeti átvilágításnak kellett volna megelőzni. A szakember a Hospodárske noviny című gazdasági napilapnak úgy nyilatkozott: ha a bérek nem fognak emelkedni a közszférában – mely az oktatás- és egészségügy mellett a legrosszabbul fizetett ágazatok közé tartozik –, akkor a még megmaradt alkalmazottak is könnyen fontolóra vehetik a távozást. Jelenleg azonban úgy tűnik, az akadémiai érvelés és a valóság között Szlovákiában széles szakadék tátong. Béremelkedésre jövőre valószínűleg nem lesz esély, mivel a kormányzat a 2012-es költségvetés-tervezetben a bérek befagyasztásával számolt, elmenni pedig nincs hova. A munkanélküliség Szlovákiában a statisztikai hivatal első negyedévre vonatkozó adatai szerint 13,9 százalékos volt, ez közelíti a hatéves csúcshoz. Az egykori közalkalmazottak pedig nem nagyon válogathatnak a lehetőségek közül. A foglalkoztatók ugyanis nagyon kevés olyan pozíciót kínálnak, amely a leépített közigazgatási dolgozókra várna. „Az adminisztratív munkaerő iránt a munkáltatók részéről alacsony a kereslet ahhoz, hogy a közszférából elbocsátottak tömegét elnyelje” – fogalmazott Tatiana Sykorová, a Trenkwalder személyzeti szolgáltató ügynökség munkatársa. ■

forrás: Füleki Vármúzeum

Egyedülálló kisebbségi érdekképviselet

szöveg: Szabó Palócz Attila

Elsősorban oktatási és kulturális kérdésekben ért el jelentős eredményeket a tavaly júniusban megválasztott, Szerbiában működő Magyar Nemzeti Tanács. A délvidéki magyarságnak a Kárpát-medencében egyedülálló, választott, harmincöt fős önkormányzati szerve, amit a köznyelvben gyakran miniparlamentnek is neveznek, igen fontos funkciót tölt be az állami döntéshozatalban, és a kisebbségben élő közösséget érintő kérdések megvitatásában is.

A maga nemében egyedülálló kisebbségi önkormányzati szerv, afféle magyar miniparlament működik a Délvidéken, Szerbiában, amelyhez fogható sehol sem található azokban a Kárpát-medencei országokban, ahol a magyar közösségek kisebbségben élnek. A Magyar Nemzeti Tanács (MNT) azonban, a gyakran használt köznyelvi megnevezése ellenére sem parlament, leginkább talán az anyaországi kisebbségi önkormányzatokhoz hasonlítható, még ha működésének és szerepének egyes vonatkozásaiban kevesebb, másokban pedig több is azoknál: elsősorban a nyelvhasználat, az oktatás, a tájékoztatás és a kultúra kérdéseiben képviseli a magyar nemzeti közösséget, egyes kérdésekben döntéshozatali jogkörrel is rendelkezik, de például intézményeket is alapíthat.

Habár a vajdasági magyarság politikai életében már voltak előzményei – Ideiglenes Magyar Nemzeti Tanács néven, megfelelő törvényi szabályozás nélkül működő, illetve elektori rendszerben felállított testülettel –, de az első valóban hivatalos és törvényes szerv, az

MNT csak a tavaly júniusi, a kisebbségi választói névjegyzék alapján megtartott választások után alakulhatott meg.

„A magyar nemzeti tanács biztosítja nemcsak a kisebbségi közösség céljait, de lehetőségeit is” – mondta el lapunknak a kulturális bizottság tagja, Penovác Náráy Éva, a topolyai Népkönyvtár igazgatója, aki a vajdasági magyarság legtömegesebb pártja, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) által életre hívott Magyar Összefogás választási listáról került be a testületbe. Penovác Náráy Éva szerint az MNT első évében a legjelentősebb

nak be a munkába. Az eredeti elképzelés nagyon biztató, a menet közben adódó gondok pedig elsősorban az elvek mögött megbúvó érdekekből adódnak” – fejtette ki Penovác Náráy Éva.

Az MNT a szerbiai állami költségvetésből működik, és abból tartja fenn intézményeit, de részben a magyar állam is támogatja. A testület június végén döntött arról, hogy az eredeti költségvetésben meghatározott összeget kiegészítve három-három millió dinár (vagyis közel nyolc-nyolc millió forint) plusz támogatással segíti a vonzáskörébe tartozó

for: depositphotos

eredményeket az oktatási és a kulturális kérdésekben érte el: „Jelentős az a munka, amit az oktatási bizottság az iskolák feltérképezésével, a vajdasági magyarság szempontjából kiemelt tanintézmények meghatározásával elvégzett. Hasonlóképp a kulturális bizottság munkája is összefogja a művelődéssel foglalkozó szervezeteket, rendezvényeket. Ez egyúttal felvillantja azt a reménysugarat is, hogy fel lehet majd fejleszteni az egyes területeket, természetesen csak akkor, ha valóban hozzáértő embereket von-

oktatási és a művelődési intézmények munkáját. Ugyanezen az ülésen döntöttek arról is, hogy melyik településeken – többségükben falusi közösségekben – javasolják a magyar tagozatok megnyitását az iskolákban annak ellenére is, hogy ott a gyermekek létszáma nem éri el a tizenöt fős törvényi minimumot. Az MNT támogatása ebben az esetben kötelezettséget is jelent az oktatási intézmények fenntartóira nézve, ugyanis például ez is egy olyan kérdés, amelyben a testület döntéshozatali joggal rendelkezik. ■

Az EU Bizottság volt alelnöke Budapesten

A hivatalos magyar EU-elnökségi program keretében a Nemzeti Közigazgatási Intézet és az Európai Közigazgatási Intézet (EIPA) közösen rendezte meg az EIPA Kormányzótanács ülését, június 6-7-én. Henning Christophersen, az EU történetének egyik elő legendája, az EU Bizottság volt alelnöke (1985-1995) az EIPA Kormányzótanácsának elnökeként nyilatkozott a magyar elnökségről (a teljes interjú a kormany.hu honlapon olvasható).

Újabb elismerés Európától – jelesre vizsgázott a magyar elnökségi stáb

» *Az Ön véleménye szerint mit tekinthetünk a magyar elnökségi stáb legnagyobb sikerének, mely területen nyújtottak kiemelkedő teljesítményt?*

H. Ch. Egy olyan ország részéről, amely első ízben tart elnökséget mindig nagyon erős törekvésre érzékelhető, hogy a 6 hónap alatt megrendezendő különféle EU tanácsi és igazgatótanácsi üléseken igazán professzionális menedzserként mutatkozhasson be.

Azok alapján, amit én itt láttam, Magyarország ebben nagyon eredményes volt. Ez jót jelent a jövőre nézve, hiszen

az országot így a játékszabályokat követő kompetens tagállamnak fogják látni, amely képes biztosítani a megfelelő szakmai színvonalat a legnagyobb és legkisebb találkozókra is.

Az Európai Unió egy óriási gépezet, amely állandó működésre törekszik. Én magam 1978 óta foglalkozom uniós ügyekkel, többek között miniszteri, EU biztosi és tanácsadói pozíciókban, így már jó néhány elnökséget végigéltem.

Véleményem szerint teljesen elégedettek lehetnek az eddigi munkájukkal, melyhez remélem talán az EIPA és jómagam is kis mértékben hozzájárultunk. ■

Az interjút, az NKI Nemzetközi Osztály munkatársainak közreműködésével Vannai Dorottya, a KIM sajtóiroda munkatársa készítette.

BRICS 2.

Brazília – új irány

szöveg: Bárczi Miklós

Előző számunkban általánosságban írtunk a BRICS (Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika) „politikai klubról”, ahol a tagok sajátos érdekeik szerint, egymástól teljes függetlenségben, de egymást erősítve igyekeznek a világpolitikának új irányt szabni. Jelen írásban a csoport egyik tagját, Brazíliát mutatjuk be.

A dél-amerikai ország a csoport szürke eminenciása, európai szempontból talán a legkevésbé áll reflektorfényben, hiszen a 2014-es brazil futball VB és a 2016-os riói olimpia még meglehetősen messzinek tűnik. Ugyanakkor Barack Obama márciusban dél-amerikai körútját a brazil elnöknél kezdte, és nem zárkózott el attól sem, hogy támogassa Brazília állandó BT-tagságát Latin-Amerika történelmi fejlődése során – tekintve, hogy Simon Bolivar terve egy egységes dél-amerikai politikai entitásról nem valósult meg – Brazília lett a térség meghatározó „nagy hatalma”, melynek területi integritását egy esetben még az Egyesült Államok – katonai erővel – is megvédte. Ezzel az USA olyan szövetségesre tett szert, akin keresztül az egész régióban biztosítani tudta erőfölényét.

Ennek ellenpontjaként hamar megjelentek – a dél-amerikai gyarmati rendszer felbomlása után – a baloldali, az észak-amerikai és az európai „újgyarmatosítók” elleni politikai törekvések, aminek a kubai forradalom ideológiai alapot is teremtett.

A kubai átalakulás azonban kihúzza a talajt a baloldali politikai rezsimék lába alól és az USA is újragondolja Latin-Amerika-politikáját. Másrészt a közel-keleti

politikai helyzet, valamint Kína, India, Indonézia fokozatos erősödése miatt egyre kisebb mértékben tudja erejét a dél-amerikai térségre koncentrálni. Brazília ezt a történelmi pillanatot arra használhatja, hogy szürke eminenciából igazi szuperhatalom legyen, nyílt, kiélezett konfliktusok nélkül.

A hagyományos brazil-argentín és észak-amerikai orientáció mellett a brazil külkapcsolati hálóban megjelent egy afrikai szál is. 2003-ban brazil kezdeményezésre megalakult az IBSA (India, Brazília, Dél-Afrika) háromoldalú „párbeszéd-fórum”, melynek köszönhetően a brazil diplomácia újra aktivizálódott egy sor afrikai országban.

Emellett az Arab Ligával és Iránnal is egyre intenzívebbé váltak a kapcsolatok, melyet jól mutat, hogy 2005-ben Brazíliavárosban került sor a dél-amerikai és arab országok első csúcstalálkozójára. Mindezen erőfeszítések már előrevetítették a volt gyarmati országok nagyobb súlyát a jövő több pólusú világrendjének kialakításában.

Brazília jelenleg is távolodik az euro-atlanti tengelytől és a hangsúlyt egy erősödő globális dél-dél szövetségre helyezi, ahol mind az IBSA, mind a BRICS komoly potenciált rejt.

A BRICS néhány biztonságpolitikai kérdésben – főleg amerikai lépések esetében – már hasonló, egyeztetett álláspontot képvisel. Az IBSA pedig kiváló példa arra, hogy Brazília saját nemzetközi fejlesztéspolitikát szorgalmaz, azaz az ENSZ-szel való együttműködés (vagyis a nyugati segélyezési dominancia) kihagyását, bilaterális programokat sürget. (2004-ben az IBSA saját pénzügyi alapot hozott létre – évi 3 millió dolláros volumenben, s eddig Dél-Szudánt, valamint két afrikai portugál nyelvű országot „segélyezett”). Az IBSAMAR haditengerészeti program Brazíliaváros–Pretória–Új Delhi tengelye, dél-atlanti és indiai-óceáni területe pedig egybevághat a fent már említett kínai fejlesztéssel – és mindez ismét csak az Egyesült Államokat állítja óriási kihívás elé. ■

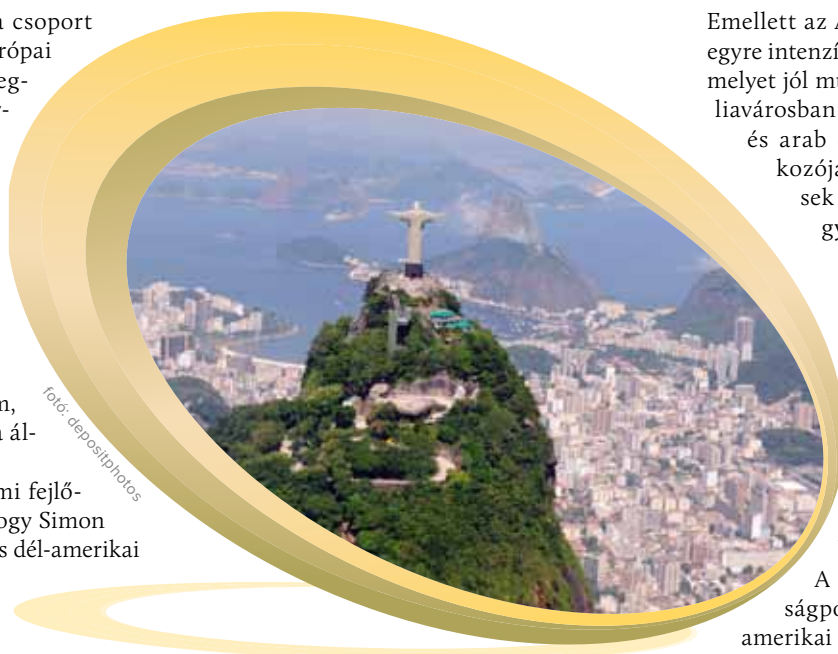

foto: depositphotos

Kaland vagy rémálom?

Kiutazásra nem javasolt vagy javasolt országok

szöveg: Vida Sándor

A NYÁR BEKÖSZÖNTÉVEL EGYRE TÖBB HONFITÁRSUNK UTAZIK KÜLFÖLDRE. MÁR CSAK AZÉRT IS, MIVEL SZERETÜNK IDEGEN KULTÚRÁKAT FELFEDEZNI ÉS ÉRDEKES HELYEKRE UTAZNI. AZONBAN GYAKRAN FELKÉSZÜLETLENÜL INDULUNK ÚTNAK, MELYBŐL KOMOLY PROBLÉMÁINK ADÓDHATNAK. UTAZÁS ELŐTT NEM ÁRT TÁJÉKOZÓDNUNK A HELYI SZOKÁSOKRÓL, SZABÁLYOKRÓL, NEHOGY A KALANDBÓL RÉMÁLOM LEGYEN.

Az Ipsos Zrt. által idén közzétett felmérés alapján az úti célok megválasztásakor igen kedvelt szempont más kultúrák megismerése. Ebbe olyan kiegészítő programok szerepelnek, mint a helyi finomságok és kulturális sajátosságok kipróbálása, a történelmi helyek, nemzeti múzeumok, galériák meglátogatása, fesztiválok, vásárokon való részvétel. A meglepetések elkerülése végett nem árt a kiutazás előtt informálódni. F. Tóth Gábor, a Külügyminisztérium Konzuli Főosztályának a vezetője lapunknak elmondta, hogy bár egyre felelősebben készítjük elő külföldi útjainkat, még mindig nem elégséges a megfelelően előkészített utazások száma. A tájékozódás pedig nem kerül sok időbe, akár néhány órás internetes kutakodás vagy a helyi külképviselet, akár a Külügyminisztérium kék számának a felhívásával pillanatok alatt képbe kerülhetünk. A legtöbb esetben azonban ezt nem tesszük meg. A főosztályvezető szerint leginkább a vízum, az útlevel érvényessége vagy a biztonsági besorolás kérdéskörében informálódunk. A tartózkodás és a munkavállalás feltételeinek, a beutazási szabályoknak, továbbá a viselkedési és öltözködési szokásoknak nem nézünk utána. Pedig számos kínos szituációtól megkímélhetnénk magunkat, ha tisztában lennénk ezekkel a részletekkel is. F. Tóth Gábor szerint az utazás előtt 3-4 hónappal már érdemes elkezdni a

LEGGYAKORIBB PROBLÉMÁK A KÜLFÖLDRE UTAZÁS ESETÉN:

MUNKAVÁLLALÁS

Sok a hamis ajánlat. Előfordul, hogy még a munkaadót sem találják a kiutazók, nemhogy érvényes munkavállalási vagy tartózkodási engedéllyel rendelkezzenek.

RABLÁS, LOPÁS

Bárkivel előfordulhat, hogy elhagyja vagy ellopják tőle az útlevelét vagy a pénzét. A külképviseletek segíthetnek a saját forrásokhoz való hozzájutásban, továbbá a hozzátartozókkal való kapcsolatfelvételben. Ideiglenes magánútlevelet állítanak ki, és ha minden kötél szakad, konzuli kölcsönt is igénybe vehetünk a hazautazásra.

BÍRSÁGOK

Gyakorik a gyorsajtás következtében kiszabott bírságok. Azonban senki sem úgy indul el otthonról, hogy ez a 100 euró jó lesz, ha meggyűlne a bajom a hatóságokkal. A külképviseletek segítenek a jogszerű eljárás lefolytatásában, valamint a bankszámlánkon lévő pénzhez való hozzájutásban. Ha kell, a rokonokkal is felvesszük a kapcsolatot.

ERŐSZAKOS BŰNCSELEKMÉNYEK

Nem jellemző, hogy magyar állampolgárok erőszakos bűncselekmények áldozataivá váljanak. Ha mégis a magyar konzulátusok és nagykövetségek mun-

felkészülést. Már csak azért is, mivel a vízum vagy az útlevel beszerzése többet is igénybe vehet. Nem is beszélve a kötelező vagy az ajánlott védőoltások megszerzéséről. A last minute utaknál ez nagy kihívást jelenthet, de ha már jó előre eldöntjük, hova mennénk, könnyebben áthidalhatjuk a felbukkanó akadályokat. A Külügyminisztérium rendszeresen frissíti a weboldalán közzétett, kiutazásra javasolt (II. kategória) és kiutazásra nem javasolt (I. kategória) országok listáját. Az utazást persze semmi nem tiltja, a naprakész információk beszerzése érdekében

katársai segítenek a bajba jutottaknak. Nyomon követik az eljárást, biztosítják, hogy az eljárás a helyi jogszabályoknak megfelelően folyjon. Az áldozatok megsegítését célzó helyi civilszervezetekkel felveszik a kapcsolatot, értesítik a hozzátartozókat, segítik a hazajutást.

SZTRÁJK

A külképviseletek naprakész információval rendelkeznek, mikor milyen problémákba ütközhetünk, meddig tart a sztrájk, mikor érhetők el a szolgáltatások.

HALÁLESET

A hozzátartozók értesítése és a holttest hazaszállításában segítnek a kiküldött magyar diplomaták.

TÚLTARTÓZKODÁS

Jelentős pénzbírsággal jár. Erre persze nem tartalékolnak a nyaralók. A saját forrásokhoz való hozzájutásban kérhetünk segítséget a helyi magyar külképviselettől.

JÁRVÁNY, TERMÉSZETI KATASTRÓFÁK

Az aktuális helyzetről és a lehetőségekről kérhetünk tájékoztatást. Megtudhatjuk, hogy mire kell odafigyelnünk, illetve mely térségeket ajánlott elkerülni.

KIVITELI TILALOM, VÁMSZABÁLYOK

Dél-Amerika és Ázsia egyes államaiban kell a leginkább odafigyelnünk, hogy mit szabad és mit nem kivinni az országból. A mennyiségi korlátokra is tekintettel kell lenni.

mégis érdemes egy pillantást vetni az oldalra. Ugyanis remek lehetőségeket mulaszthatunk el valamely ország, például Tunézia meglátogatására abban a hiszemben, hogy az ország nem biztonságos. Ha megnézzük a honlapot, Tunézia esetében máris láthatjuk, hogy csak a déli részeket nem ajánlják a turisták számára. A biztonsági kockázatokat néhány óra leforgása alatt közzéteszi a Konzuli Főosztály a külügy weboldalán vagy MTI felhívásként is. A kiutazásra javasolt kategóriába való visszasorolás is egy-két nap leforgása alatt megtörténik. ■

Született vagy tanult vezető?

Megújuló közigazgatási vezetőképzés

szöveg: Koltányi Gergely, Klotz Balázs

A szervezetpszichológusok, a vezetéselméleti szakemberek, a gyakorló vezetők és a laikus közvélemény egyaránt bizonytalan abban, hogyan és miért lesz valakiből jó vezető. Született tehetség kell hozzá, ösztönös megérzések, tanult ismeretek, jó emberismeret, kiemelkedő szakmai tudás vagy egyszerűen csak a gyakorlat teszi a mestert? A vezetés tudománya több száz modellt ismer, amelyek mindegyike bizonyos helyzetekben, bizonyos szervezetekre, bizonyos célokra kitűnően működik. A klasszikus modellek némelyike azonban nem ismerte fel az informális elemek jelentőségét, a racionalitás korlátait és alulértékelt az embert mint a szervezet alaptényezőjét. A modern elméletek óvatosabbak, és egyaránt hangsúlyozzák a személyiségbeli, készségeken és adottságokon alapuló kompetenciák fontosságát és a tanult, ismereti elemek jelentőségét. Egy azonban biztos: a közigazgatásban is szükség van modern, tudományosan megalapozott szemléletű, valódi gyakorlati hasznot hozó vezetőképzésre.

A felső szintekről indul a közigazgatás reformja

A rendszerváltozás óta eltelt 20 év alatt a közigazgatás testületi identitásának és vezetési kultúrájának fejlődése nem volt képes lépést tartani a politikai és társadalmi változásokkal. A közigazgatásban dolgozó vezetőket így csak kevés olyan elfogadott és kipróbált struktúra, alapelv, illetve közös érték és emlékezet támogatja, amelyek a hatékony munkához szükségesek. A közigazgatási vezetőképzés – eddigi marginális szerepéből és ad hoc jellegéből fakadóan – sem volt képes betölteni ezt az űrt.

A vezetőképzési rendszer megújítása során kiemelt feladat a Magyary-programhoz és a Széll Kálmán-tervben megjelölt célokhoz illeszkedő, a kormánytisztviselői életműveléssel és előmeneteli rendszerrel

összhangban álló képzési szerkezet kialakítása. A felállítandó *Közigazgatási Vezetői Akadémia* szerkezete a különböző vezetői szintekhez igazodik, melynek elemei: a vezetői utánpótlás képzése, a vezetői továbbképzés és a legfelső vezetői szinteket megcélzó kiválósági képzés. A rendszerszerű, formalizált kereteket és az átlátható működést, s annak feltételeit az új jogi szabályozás és kreditrendszer egyidejű bevezetése biztosítja.

Módszertani megújulás

A munkaköralapú közigazgatási életműveléshez igazodva a vezetői munkakör alapja a vezetői kompetenciák meghatározása. A projekt első fázisában egy kompetencia-térkép, vezetői kompetenciaháló kialakítását tervezzük, mely a képzési fókuszok meghatározásában nyújt segítséget, mind az egyéni, mind a csoportos képzési formák esetében. A frontális ismeretátadás helyett az e-tanulás alkalmazása élvez prioritást. Ez a munkaidőalap-kímélő megoldás jobban illeszthető az elfoglalt vezetők napirendjébe és így nagyobb részvételi arányt biztosít. Az e-tanulás mellett jelenléti napokon is részt vesznek a vezetők, így a legoptimálisabb, a ráfordítás és a fejlesztés szempontjából is leghatékonyabb blended learning konstrukció valósulhat meg.

A módszertani megújulás további fontos eleme az akciótanulás eszközének megjelenése különböző szakmai műhelyek, konferenciák, klubok formájában. Ezek a nem formális tanulási módszerek hatékonyak lehetnek az egyéni tapasztalatok és legjobb gyakorlatok megosztásában és terjesztésében.

A la carte kínálat

A jól elkülönülő, vezetői szintenként differenciált képzési szerkezet (utánpótlás,

továbbképzés, kiválósági képzés) merevségét enyhíti, hogy minden szinten kiemelten hangsúlyosak az egyéni igények. Például a vezető választhatja meg, milyen képzésen vesz részt, szakmai elvárásai és előmeneteli aspirációja függvényében. A projektben e-learninges anyagot fejlesztünk a hiányként megjelenő szakmai témákban: közigazgatás-fejlesztési stratégiától az infokommunikációs rendszereken át a vezetői protokoll és multikulturális ismeretekig.

A képzések talán egyik legfontosabb hozadéka egy olyan szemlélet meghonosítása és elterjedése lehet, miszerint a képzés a vezetők által önként és szívesen használt fejlesztő eszköz, hiszen rugalmas keretek között, kötöttségek nélkül, e-tananyagok, informális keretek és egyénre szabott tudástartalmak révén fejleszthetik magukat, illetve szakmai közösségekben és fórumokon oszthatják meg egymással gyakorlati tapasztalataikat a tanultak alkalmazásával kapcsolatban.

Közigazgatási excellence

A projekt legmarkánsabb része a felsővezetőket megcélzó kiválósági képzés. Ez szakmai és készségfejlesztési funkciókat is betölt: többek között egyéni fejlesztést biztosító modulokból, blended learningből és gyakorlati képzési napokból áll. A gyakorlati módszerek és az akadémiai, egyetemi szférában felgyűlt vezetési-szervezési ismeretek együttes kiaknázásával olyan vezetőképzési tudásbázis épülhet ki, mely nemzetközi viszonylatban is helytálló elitképző intézménnyé nőheti ki magát. ■

fotó: depositphotos

Hatékony állam

szöveg: Petró Csilla, fotó: Botár Gergely

Az Európai Unió társfinanszírozásával megvalósuló Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) keretében a Budapesti Corvinus Egyetem öt tudományterületen vállalkozott arra, hogy a kutatás fejlesztésével, minőségi javításával, kiválósági központok létrehozásával hozzájáruljon a gazdasági és társadalmi modernizálás folyamatához. A tavaly indult program hatékony állammal foglalkozó műhelyének eredményeit összegezték a június 17-én tartott konferencián.

Az Európai Unió segítséget nyújt a felsőoktatási intézményekben folyó innovációs és kutatás-fejlesztési tevékenység ösztönzésére és hasznosítására képes technológia- és tudástranzszer szolgáltatások kiépüléséhez és fejlesztéséhez. Ennek köszönhetően a Budapesti Corvinus Egyetemen tavaly nyáron nagyszabású, az egyetemi felsőoktatás minőségi fejlesztését célzó program indulhatott el. Ennek célja, hogy a patinás egyetem kutatóbázissá váljon: a tehetséges hallgatókat bevonják a kutatásokba, az akadémiai iskolák és a doktori iskolák számát növeljék, illetve a kutatási eredmények közvetlenül megjelenjenek az oktatásban és a jogalkotásban. Az intézményben több kutatási központ folytat munkát. Ezek közül az egyik a hatékony állam és szakértő közigazgatás fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata köré csoportosul.

A program fő témakörei: kormányzás, kormányzati szerkezet, személyzeti politika, migráció, kisebbségekkel kapcsolatos szabályozás, jogalkotás. A konferencián résztvevők megtudhatták, hogy a hatékony állam, szakértő közigazgatás, regionális fejlesztések a versenyképes társadalomért nevet viselő alprojekt általános célja az állami hatékonyság javítása és európai dimenziójú tudásháttérnek kialakítása. Az állami hatékonyság javításában az elmúlt években csak rész-

eredmények születtek több szakterületen (például államháztartás technikai működtetése, egyes informatikai fejlesztések, jogharmonizáció), s nem hatottak ki az állami feladatellátás és intézmény-

rendszer egészére. A kutatások ezen szeretnének változtatni. A stratégiai főirányok mentén a jogalkotási felelősség, hatáskörök és a jogalkotás eljárásrendjének újragondolásával vizsgálat alá vonják a hatékony állami szabályozás működési és eljárási garanciáit.

Az alprojektben belül a hatékony központi és helyi jogalkotás műhely célja olyan tudásbázis kialakítása, amely különböző képzési formákon keresztül eredménye-

sen járulhat hozzá a központi és területi állami irányítási rendszerek működési hatékonyságához, a minőségi jogalkotáshoz és jogérvényesítéshez. A munka során a kormányzás, a jogalkotás és a jogérvényesítés hatékonyságának és jogállami feltételeinek vizsgálata kerül a középpontba.

A projektben létrejövő bőséges szakmai anyag több szektorban is érzékelhető eredményeket hoz majd. A versenyszektorban a hatékonyabb, átláthatóbb közigazgatási szervezet és működés a vállalatok számára megismertetőbbé teszi az igazgatási tevékenységet. Az e-közigazgatás kiterjesztése egyszerűsíti és gyorsabbá teszi a gazdálkodó szervek feladatellátását. A szakmai hálózatok kibővítését biztosítja, hogy az eredményeket nemzetközi publikációkban is közlik. Konferenciák és workshopok is segítik a kutatási eredmények nemzetközi terjesztését. A kormányzati szféra területén közvetlenül

hasznosíthatóak a versenyképességet, a közszolgáltatások hatékonyságát javító megoldások, elemzések, tervek, konkrét javaslatok. A készülő anyagok az önkormányzatok és a szakminisztériumok vagy más kormányzati szervek számára kifejezetten forrásértékkel bírnak. A közigazgatási szervezet vizsgálata hozzájárul a közszektor teljesítőképességének növeléséhez, a jó állam megteremtése érdekében, a felelősség, ellenőrzés, átláthatóság értékei mentén. ■

„A tudomány izgalmas kaland.
Ajtókat nyitogatunk és keressük az igazságot...”
(Kosztolányi Dezső, 1934)

Rendőrből köztisztviselő, kormánytisztviselőből katona?

szöveg: Vida Sándor, fotó: Horváth Ernő

Az új életpályamodell a Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program keretében valósul meg. A cél az egyes életutak közötti átjárás biztosítása. A mintegy 140 ezer főt érintő tervezet még az ősszel az országgyűlés elé kerülhet. Hatásait fokozatosan már januártól a saját bőrükön érezhetik a kormánytisztviselők, a fegyveres, illetve más hivatásos szolgálati állomány tagjai. A közzolgálati életpályák összehangolásáról Kátai Ildikó személyügyekért felelős helyettes államtitkárt kérdeztük.

» *Az életpályák összehangolása milyen konkrét feladatok végrehajtását jelenti?*

K. I. Az erről rendelkező kormánydöntés alapján ki kell dolgozni a kormánytisztviselői, a rendvédelmi és a katonai életpálya modelleit tartalmazó ágazati stratégiákat, majd ennek nyomán ősszel elkészülhet az a törvénytervezet, amely az ágazati stratégiák legfontosabb elemeit is tartalmazni fogja.

Célunk egy olyan egységes elveken alapuló jogi szabályozás kialakítása, amely – más közzolgálati foglalkoztatotti csoportok mellett – biztosítani tudja a kormánytisztviselőkre vonatkozóan teljes, átfogó és rendszerszerű működést, működtetést. Az életpályaprogram rendeltetése elsődlegesen az, hogy a kormánytisztviselő lássa, tudja – akár a nemzetközi tapasztalatok ismeretében is – azt, hogy hosszabb távon milyen karrierlehetőségek állnak rendelkezésére, illetve az állam mint munkáltató milyen szigorú szakmai és morális elvárásokat támaszt vele szemben.

» *Tehát ez egy karrierkoncepció is tulajdonképpen?*

K. I. Igen, annak a felvázolása.

» *Jelenleg ez három különböző jogállási törvény, ezután egyetlen törvény fogja szabályozni ezeket a területeket?*

K. I. Nem, a jelenlegi differenciált jogi szabályozási struktúra egyelőre megmarad. Nem úgy kell elképzelni, hogy a jelenleg különálló jogállási törvényekből egy közös törvényt alkotnánk. Célunk a közzolgálati foglalkoztatási jogviszonyok közti átjárhatóság biztosítása, továbbá az eddig egymástól elszigetelten futó karrierutak összehangoltabbá tétele.

Az erős állam elvét leginkább az szolgálja, ha a kormány az egységes irányítása alá tartozó kormánytisztviselőknek, a rendvédelmi hivatásos állomány tagjainak, valamint a katonáknak közös elveken és értékeken nyugvó életpálya-modellt kínál, amely lehetőséget biztosít arra is, hogy az állomány tagjai az egyes életpályák között mozogva is kihasználják a karrierlehetőségeket. Az életpályamodellhez a belépéstől a pályafutás lezárulásáig tartó életútelemezeket kell kialakítanunk, megteremtve az egyes ágazatok közötti többirányú mobilitás lehetőségét is.

» *Hogyan kell ezt elképzelni? Rendőrből lehet köztisztviselő, kormánytisztviselőből katona?*

K. I. Igen, az átjárhatóság, illetve a közzszférán belüli foglalkoztatás mobilitása oda-vissza érvényes lesz, elsősorban azonban a hivatásos állomány felől szeretnénk hangsúlyozni az átjárhatóság megteremtését. Ezért kell összehangolni az egyes közzolgálati jogintézményeket, hogy a jogviszony létesítésétől a jogviszony megszűntetéséig az átjárhatóságot biztosítani tudjuk, s erre már például a felvételi rendszernél is figyelemmel kell lenni.

» *Tehát ez a 40 év feletti dolgozókat célozná elsősorban?*

K. I. Nem, ez nem lesz korhoz kötve, ez egy többoldalú, többirányú lehetőség. Tehát, ha úgy dönt valaki, hogy a maga 35 éves tapasztalatával más területen szeretne jogviszonyt létesíteni, akkor ott az esély. Az intézményi feltételek lehetővé teszik azt, hogy becsatlakozzon a megfelelő átképzéssel az adott rendszerbe, és ha lát olyan kifizetési lehetőséget azon a területen, azt is tehesse meg.

Kátai Ildikó

Könyv || Marlo Morgan: Vidd híret az igazaknak

Film || Jason Reitman: Egek ura || Marcelo

Piñeyro: El methodo

Zene || John Buttler trió

Hobbi || minden, ami Ausztrália

» *A program többszöri váltást is lehetővé tesz? Oda-vissza, akár mind a három területen kipróbálhatja magát valaki?*

K. I. Igen. A foglalkoztatási mobilitás erősítése nagyon fontos. További kiemelt kormányzati cél a kormánytisztviselői életpálya tervezhetőségének és kiszámíthatóvá tételének biztosítása mellett az állam oldaláról a szakmaiság feltételek nélküli biztosítása. Ez a mi olvasatunkban azt jelenti, hogy az állam szolgálata, a kormánytisztviselői életpálya vonzóvá váljon és legyen megtartó ereje.

» *Volt arra példa, hogy elmentek szakemberek?*

K. I. Igen, volt. Arra is, hogy nem tudtuk a rendszerbe vonni a felkészült szakembereket. Kívülről úgy látták, hogy a közszféra relatíve kötött bérezési, javadalmazási rendszere, továbbá a szakmai továbbképzések korábban nem voltak megfelelőek a számukra.

» *A jelenlegi munkavállalók érezhetnek-e valami változást vagy ez kifejezetten az új tisztviselőkre vonatkozik?*

K. I. Ha hatályba lépnek az új jogszabályok, a megújulás mindenre egységesen vonatkozni fog. Minden programelemmel az egységesítés irányába haladunk. Emellett hangsúlyozottan emelném ki a szemléletváltás fontosságát mind a régi, mind az újonnan belépők esetében. A szemléletváltás során a köz, a nemzet szolgálatára helyezük a hangsúlyt.

» *Meddig kell mindezt életbe léptetni?*

K. I. A minisztériumok a saját szakterületüket érintően dolgozzák ki az ágazati személyzeti stratégiáikat. A KIM fogja mindezt formába önteni az ősz folyamán, mielőtt a kormánytisztviselői törvény módosítása a parlament elé kerül. Mostantól indul az újfajta gondolkodás, melynek januárra a feladatok végrehajtásával realizálnia kell. ■

AZ EGYES PÁLYAUTAK KÖZÖS KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI, MELYEK ALAPJÁN BIZTOSÍTHATÓ AZ ÁTJÁRHATÓSÁG:

HIVATÁSETIKAI NORMÁK: azokat a közzszolgálati szakmai és morális-erkölcsi alapelveket tartalmazzák, amelyeket a közzszolgálati alkalmazottnak a munkavégzésük és magánéletük során – az összeférhetetlenségi és fegyelmi szabályokon túlmenően – be kell tartaniuk.

MUNKAKÖRALAPÚ RENDSZER: a hagyományos karrierrendszer előnyeinek megtartása mellett, olyan munkaköralapú, karrierutakat biztosító, átképzésekkel könnyen átjárható, az egyes munkakörök értéke szerinti juttatást nyújtó mechanizmus, amely az alkalmazottak munkamorálját és egyéni teljesítményét a közzszolgálati díjazásban fokozottan veszi figyelembe.

KIVÁLASZTÁS ÉS TARTALÉKÁLLOMÁNY: a pályázati mechanizmus átalakítását, a hivatásos állomány érintett tagjainak közigazgatásban történő továbbfoglalkoztatásának aktív támogatását, valamint a hivatásos állomány jogviszonyváltással érintett tagjai számára a speciális munkaerő közvetítését szolgálja.

VIZSGÁK, KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS ÉS ÁTKÉPZÉS: a közigazgatási alapvizsga újbóli kötelezővé tételét, a szakvizsga rendszerek harmonizálását, a vizsgák közötti átjárhatóság megteremtését, a képzési és továbbképzési kapacitások jobb kihasználását, a költségkímélő közös tananyagfejlesztést, az integrált közös szakmai és oktatói tudásbázist, az átjárhatóságot biztosító egységes továbbképzési programkínálatot és az összehangolt továbbképzési intézményrendszert jelenti.

ELŐMENETEL ÉS JAVADALMAZÁS: egy több lábbon álló, igazságosabb, differenciáltabb és hatékonyabb díjazási rendszer kialakítása a cél, mely figyelembe veszi az adott igazgatási munkakörnek a szervezet számára megjelenő értékét, a munkakörben töltött szolgálati időt, valamint az alaphéren kívül az éves teljesítményértékelés eredményeit is.

ÉRTÉKELÉS: a teljesítményarányosabb közzszolgálati díjazás alapja, egy közös módszertani alapokon álló, fejlesztésközpontú és -alapú értékelési rendszer kialakítása a cél, melyben a jobb egyéni teljesítmény elismerése a karrier kibontakoztatásán keresztül a magasabb javadalmazásban is megjelenik.

ÁLLAMI GONDOSKODÁS, MUNKÁLTATÓI GONDOSKODÁS: a közzszolgálati munkavégzés fokozottabb felelősségét és a munkaerő-piaci bérek színvonalát el nem érő illetmények ellentételezését szolgáló ún. komparatív előnyök meghatározása és az ezt szolgáló jogintézmények kialakítása a cél, amelyek a közzszolgálati életpálya szakembert megtartó képességét, illetve a szakemberek pályára vonzását segítik elő.

Gondolatok a tisztviselői életpályáról 2.

„Katonák, mérnökök, ügyvédek, vezetők” – a munkakör jelentősége az életpályamodellben

szöveg: Barta Zsuzsanna

A cikksorozat első részében az életpályamodell komplex rendszeréből a megújuló kiválasztással foglalkoztunk. Az egymáshoz szervesen illeszkedő elemek közül most a munkaköri specifikációhoz kapcsolódóan formálódó kormányzati személyzeti koncepciót mutatjuk be.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által közzé tett Magyary-program a közszolgálati életpályára vonatkozóan alapelveként rögzíti: az új modellben ötvözni kell a kiszámíthatóságot képviselő karrierelvet, valamint a változásokhoz

történő rugalmas alkalmazkodást feltételező hatékonyságot és a teljesítmény értékeit. A rugalmas alkalmazkodást akkor lehet elérni, ha a személyzeti gondolkodás is megújul, és a munkakör jelentőségét felismerve, arra alapozva épül fel a kormányzati emberi erőforrás gazdálkodásrendszere.

A munkaköri specifikáció az emberi erőforrás gazdálkodás alapját képezi, mert valamennyi személyzeti funkció erre épülve biztosíthatja, hogy a megfelelő ember a megfelelő helyre kerüljön, és a munkájukat kellően felkészült, motivált szakemberek lássák el. A munkaköri specifikáció a közszolgálatban is elengedhetetlen a munkaerő-tervezéshez, a toborzáshoz, kiválasztáshoz, a besoroláshoz, bérezéshez, a kompetenciák meghatározásához, a teljesítménykövetelmények rögzítéséhez, a karrierutak meghatározásához, a fejlesztési-képzési, továbbképzési, átképzési programok eredményességéhez.

A közszolgálati (kormánytisztviselői, fegyveres és más hivatásos állományú) életpályák összehangolásához, az életutak koordinálásához is nélkülözhetetlen az áttérés a munkaköralapú rendszerre. Megállapítható, hogy a közszolgálaton belül, eltérő eredménnyel ugyan, de történetek elemzések, és intézkedések az egységes munkaköri rendszer bevezetésére. Ez olyan kiinduló helyzetet teremthet, amelyre építve a munkakör-specifikációhoz első lépésként szükséges munkakörelemzés folyamata racionális erőforrás felhasználás mellett valósulhat meg.

A munkakör családok, munkakörök meghatározása lehetővé teszi a horizontális átjárást, és a vertikális, felfelé jutást biztosító karrierutakat is.

A kormányzati személyzetpolitikai célkitűzés az egyes munkakör-családokon

A MUNKAKÖRI RENDSZERRE VALÓ ÁTÁLLÁS FŐBB LÉPÉSEI A MAGYARY-PROGRAM ALAPJÁN:

- 1. A meglévő munkakörök elemzése (számbavétele, csoportosítása) a munkaköri jellemzők alapján munkakör-családok kialakítása. Ilyen lehet például: a szakmai, a jogi, vagy akár a személyzeti munkakör-család.**
- 2. Az új munkaköri rendszernek világosnak, jól értelmezhetőnek kell lennie. Ennek kialakítása után rögzíthető munkakörönként a célok, a fő felelőségek és követelmények, valamint a szükséges kompetenciák.**
- 3. A munkaköri rendszer segíti az egyéni életpályák és karrierutak megteremtését.**

belül több fokozatot határoz meg. Ez biztosíthatja az előmenetelt az adott munkakör-családon belül, és lehetővé teszi a munkakör specifikus képzést, továbbképzést is.

Az életpályamodell ezen eleméhez kapcsolódóan szükséges még megemlíteni, hogy a munkaköralapú emberi erőforrás gazdálkodási rendszer bevezetése jelentős költségvetési forrást igényel, valamint elengedhetetlen az összhang a köztisztviselőket is érintő önkormányzati reformmal.

A kormányzati személyzeti politika a komplex szempontrendszert figyelembe véve, az új munkaköralapú emberi erőforrás gazdálkodás bevezetésére 2013. január 1-jét határozta meg. ■

A MAGYARY-PROGRAMBAN MEGHATÁROZOTT MUNKAKÖR-CSALÁD TÍPUSOK:

VEZETŐ (vezetői munkakörök)

- felsővezető: helyettes államtitkár, főosztályvezető
- középvezető: főosztályvezető-helyettes, osztályvezető
- irányítói feladatokat ellátó

KATONA (végrehajtói munkakörök) – például

- szakigazgatás
- igazgatás/katonai igazgatás
- pénzügy
- humánerőforrás/oktatás
- informatika
- kommunikáció

MÉRNÖK (tervezői munkakörök) – például

- stratégia-alkotás
- tervezés
- kodifikáció

ÜGYVÉD (tárgyaló munkakörök) – például

- külügyek és nemzetközi kapcsolatok
- koordináció

Fotó: depositphotos

Közigazgatási ösztöndíjasok találkozója

szöveg: Csaba Réka, fotó: Szakály Kinga

A Nemzeti Közigazgatási Intézet és a Magyar Közigazgatási Ösztöndíj Programiroda június 24-én rendezte meg a MKÖ program résztvevőinek első hivatalos találkozóját. A rendezvény aktualitását a hazai programszakasz végének, valamint az ösztöndíjasok külföldi szakmai gyakorlatának közepére adta.

A találkozón Rétvári Bence, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára köszöntötte az ösztöndíjasokat, kiemelve a külföldi tapasztalatszerzés fontosságát, egyúttal a „regeneráció” szükségességét a közigazgatásban, egyben meghívta az ösztöndíjasokat a júliusi, Siófokon megrendezésre kerülő Regeneráció Táborba.

Vas Erzsébet programmenedzser összefoglalta a program eddigi eredményeit és az itthoni tapasztalatokat, majd elmondta, hogy minden ösztöndíjas számára megtalálták a külföldi fogadóhelyeket. A szervezők gondoskodtak arról, hogy a rendezvény hivatalos, informatív része után az egy országba kerülő résztvevők megismerhessék egymást.

A találkozón megkérdeztünk néhány ösztöndíjast, mi a véleményük a programról, mik a tapasztalataik, és mit várnak a külföldi szakasztól.

Abelovszky Tamás, KIM

A kezdeti kisebb nehézségek ellenére – és azokkal együtt – hasznosnak, sikeresnek látom az eltelt időszakot. Először kisebb, kevésbé szakmai jellegű munkákat bíztak rám a kollégák, majd a két soros elnökségi programba illeszkedő rendezvényünk szerve-

zésébe már az elejétől fogva bevontak. Szerencsére fiatal, lendületes csapatba kerültem, és talán sikerült beilleszkednem is. Januárban, Pozsonyból visszatérve remélem, ezen az osztályon folytathatom majd a munkát. Bízom benne, hogy nyelvtudásom, a korábbi tapasztalataim és a szlovák fél élénk érdeklődése a program iránt átlendítenek majd a nehézségeken, hogy valóban hasznos hónapokat tölthessek a szlovák fővárosban.

Győrffyné Kovács Ágnes, NEFMI

Örömmel tölt el, hogy az ösztöndíjprogram keretében egy korábbi romaprogram résztvevőként esélyt kaptunk a közigazgatásban való elhelyezkedésre. A találkozót nagyszerű lehetőségnek tartom az ismerkedésre, tájékozódásra. Mivel a külföldi munkavállalás alapkövetelmé-

nye volt a megfelelő szintű nyelvtudás, az a maroknyi csapat, amely még nincs ezen a nyelvi szinten, egy tanulmányi út keretében betekintést nyerhet az Európai Parlament munkájába.

Török Ildikó, KIM

Nagy szerencsém volt, hogy közvetlenül az államtitkár úr mellett dolgozhattam, így folyamatosan értesültem az új egyházi törvény alakulásáról. Legizgalmasabb feladatom két, az Európai Unió soros elnökségének keretein belül megrendezett, egyházi témájú konferencia megszervezésében való részvétel volt.

Az ösztöndíjas programmal egy álmom teljesül, mivel olyan országba juthatok el, ahová már nagyon régóta vágyom. Egy spanyol roma kulturális szervezetnél fogom tölteni a gyakorlatom Madridban, amelynek keretében kutatni szeretnék a spanyol „jó gyakorlatnak” megfelelő roma integrációs programok után is. Remélem, rengeteg olyan tapasztalattal térek vissza, amelyeket hazámban hasznosítani tudok.

Faragó László, HM

Bő egy év munkanélküliség, szakmai köröktől való távollét után frissítően hatott számomra szellemileg, hogy az MKÖ Program keretein belül visszakerülhettem a biztonság- és védelempolitika vérkeringésébe. Mentorunk jóvoltából rotációs rendszerben tevékenykedünk a Minisztérium számos területén, így a szervezet több működési egységét van lehetőségünk megismerni, ezzel rátalálhatunk a számunkra legmegfelelőbb feladattípusra. Örömmel tapasztaltam, hogy az osztályokon bizalommal és barátságosan fogadnak minket, megfelelő szintű munkákat adnak, és hagynak betekinteni a szakma rejtelmeibe. Úgy érzem, meg tudtuk hálálni a belénk fektetett bizalmat, és társaimmal együtt hasznos fogaskerekeivé válhattunk a nagy gépezetnek.

A külföldi programszakasszal kapcsolatban úgy gondolom, komoly felelősség, hogy milyen kép alakul ki rólunk a munkánk során, hiszen az ember saját hazájának, saját kultúrájának a nagykövete. Biztos vagyok benne, hogy az ösztöndíjprogram valami új, jövőbe mutató dolog kezdete lesz. ■

Használatban a palotanegyed gyöngyszeme

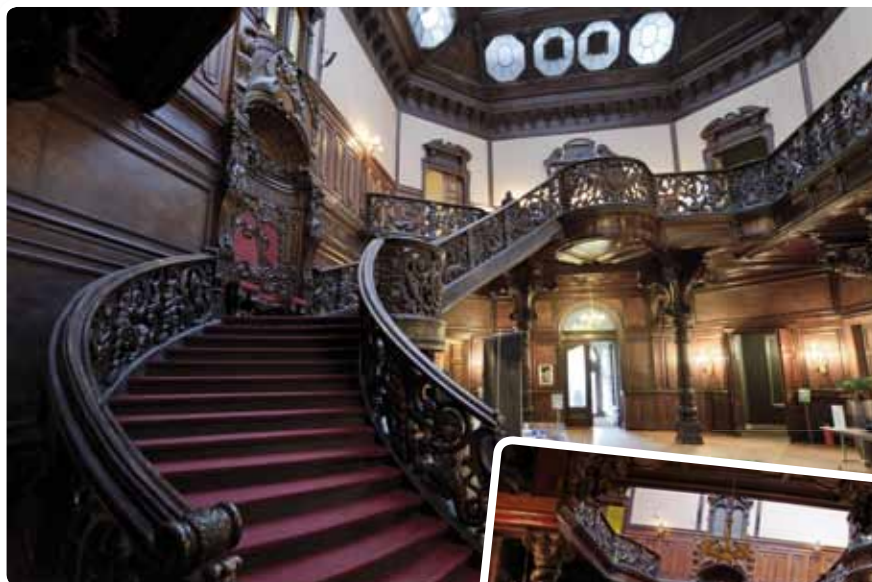
Múlt és jelen a Károlyi–Csekonics rezidencián

szerző: Juhász Rita, fotó: KIM

Hosszú évek után először lépkedhettek újra vendégek a Belső-Józsefváros Múzeum utca 17. szám alatti kis neobarokk palotája hullámvonalban felfutó, impozáns körlépcsőin, amikor március 23-án megérkeztek a meghívott nemzetközi és hazai szakemberek, az Európai Unió vezető politikusai a budapesti áldozatvédelmi konferenciára.

Azóta számos uniós nagyrendezvény (havonta 2-4 többnapos konferencia) kapott helyet a január óta a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium háttérintézményeként működő, Wekerle Alapkezelő használatában lévő épületben, amelynek varázslatos hangulatát már belépéskor meghatározza a lépcsőforduló gazdag, gyönyörű állapotban lévő, történeti szempontból is méltán érdekes, a magyar ipari bútorgyártás atyja, Thék Endre üzemében készült fadaragás-rendetege.

Az első világháború előtti polgári társasági élet egyik újonnan kialakult központjának számító, 1812-ben Török Ignác és Pollack Mihály által épített, 1881-ben pedig Gróf Károlyi Istvánné megbízásából a bécsi Fellner és Helmer építészeti irodával átalakított lakópalota már a századforduló előtt népszerű rendezvényhelyszínné vált, köszönhetően a friss házaspár Csekonics Margit és gróf Károlyi István élénk és népszerű összejöveteleinek. A házaspár a nászajándékkul kapott palotát a politikus-tudós-katona Károlyi István haláláig kizárólag saját örömeire használta, később – férje halála

után – a rezidencia úrnője nagykövetségekkel osztozott otthonán.

Nem káprázik a szemünk, ha a századforduló polgári jómódját idéző lépcsőfordulót véljük viszontlátni valamelyik hollywoodi produkcióban: gyakran előfordul, hogy a nagyon hangulatos, remek állapotban lévő – és mindenekelőtt egy épített díszlet árának töredékébe kerülő – belső tereket forgatás céljára filmstábok veszik birtokba, illetve bérbe. A rezidencia jelenlegi üzemeltetői ezzel is a költséghatékonyabb működést próbálják elősegíteni, a különféle rendezvények résztvevőinek pedig garantáltan kellemes élményt nyújt a látványos környezet.

A kívül-belül izlésesen felújított, többerkélyes, udvaros épület méretéből adódóan is egyszerre elegáns és barátságos, modern; egyidejűleg újonnan kialakított konferencia-, tárgyaló- és mozitermeivel a kor minden technikai követelményének és kényelmi elvárásának megfelelő. A

korábban gróf Károlyi István és fia lakosztályául és reprezentatív fogadóhelyiségeikül szolgáló földszinti terem ma kényelmes irodák, a 272 négyzetméteres előtér elegáns rendezvényhelyszín, az emeleti, Margit és lánya lakosztályaiul szolgáló szobák tárgyalóterem, a bálterem akár 300 fő befogadására is alkalmas konferenciahelyszín. Az épületnek az udvaron át vagy a Reviczky utca felől megközelíthető szárnyát Károlyiék idején a kiszolgáló személyzet épületeként használták, ma pedig hasonló funkciót tölt be a Wekerlénél: a közigazgatási pályázati rendszert működtető alapkezelő szakmai munkatársai dolgoznak az itt található, felújított irodákban. ■

Gödöllő

Az Európai Unió találkozóhelyszíne

szöveg: Zalka Szilvi, fotó: Gödöllői Királyi Kastély fotótár

A fővárostól harminc kilométerre, erdős-dombos területen fekszik az uniós elnökség számos hazai programjának, találkozójának otthont adó Gödöllő. Itt rendezték meg például az EU és Kína stratégiai egyeztetésének hatodik fordulóját, vagy a keresztény–zsidó–iszlám párbeszédéről szóló konferenciát is.

Az Európai Unió Tanácsának magyar elnöksége a Gödöllői Királyi Kastélyban tartotta kiemelt eseményeinek jelentős részét. Az elnökségi félév alatt európai miniszterek, döntéshozók, diplomaták látogatták meg a Budapest környéki kisváros ékességét.

A települést 1349-ben említik először egy oklevélben, melyben Nagy Lajos király Pohárnok Péter udvari vitéznek adományozza a vidéket. Az 1700-as évek elején, a város mai arculatára is nagy hatással lévő Grassalkovich Antal barokk főúr lett a terület tulajdonosa. A bőkezű mecénás, mű- és művészetpártoló gróf korából származik Gödöllő számos híres építészeti emléke: elsősorban a kastély és a máriabesnyői templom is.

Az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc idején fontos történelmi események színhelyévé vált a kastély. Előbb Windischgrätz hercegnek, az osztrák seregek fővezérének volt a szálláshelye, majd a győztes isaszegi csata után Kossuth Lajosnak és tábornokainak lett a főhadiszállása. Kossuth itt fogalmazta meg a Függetlenségi nyilatkozatot – a Habsburg trónfosztás tervét. A kiegyezés után a magyar állam visszavásárolta a gödöllői kastélyt és uradalmat, majd koronázási ajándékkul adta I. Ferenc Józsefnek és Erzsébet királynénak. Az épületet Ybl Miklós irányításával alakították át.

Sok történelmi személyiségünk járt, élt még itt rajtuk kívül: egyebek mellett a Tanácsköztársaság ideje alatt a Vörös Hadsereg vezérkari főnöke, Stromfeld Aurél rendezte be itt főhadiszállását, illetve később Horthy Miklós kormányzó rezidenciája is volt az épületegyüttes. Királyi nyaralóhely mivolta fellendülést hozott a városnak – máig kedvelt kirándulóhely békés, szép környezete miatt. Ezen kívül persze közlekedési csomópont, ipari város, tudományos kutatószok központja, és nem utolsósorban itt találjuk a Szent István Egyetemet.

A Királyi Kastély elnökség rendezvényeire használt részeit komoly felújítással hozták megfelelő állapotba. Renoválták a Rudolf- és Gizella-szárnyat, valamint a parkot, illetve a Lovardát és a Barokk istállót is. A tervezett, és a pályázatok által finanszírozott turisztikai attrakciókat, kiállításokat, 3D-s mozi, koncerthelyszínt azonban csak az elnökségi rendezvények letelte után, az év második felében alakítják ki és nyitják meg a látogatók előtt.

Az elmúlt hónapokban itt tárgyaltak az Európai Unió kohéziós politikai miniszterei, a Duna-stratégia koordinátorai, az EU egészség- és energiaügyi miniszterei, de a portugál mentőcsomagról is a Királyi Kastélyban tanácskoztak először az uniós szakminiszterei.

Az imponáns, kettős U alakú, műemlék épületegyüttes hatalmas parkjával méltó helyszíne volt az uniós programoknak – a vendégek körében egyértelműen sikert aratott a régi pompájában tündöklő kastély. ■

Forrás: www.godollo.hu, www.eu2011.hu

A hosszútávfutó magányossága

szöveg: Jordán Judit, fotó: Szakály Kinga

Müller György a hatodik X környékén is fiatalos lendülettel rója a kilométereket. A Miniszterelnöki Hivatal jogi helyettes államtitkári posztját – bár kormányok jöttek-mentek – 16 évig töltötte be. Rajta kívül szakember nem töltött ennyi időt a kormányzati közigazgatás felsővezetői posztján. A Közigazgatástudományi Kar egyetemi docense lapunknak nyilatkozva állítja: szakértelme miatt adott neki újra és újra bizalmat az éppen fennálló hatalom.

Amikor Müller György az egyetemi szemináriumain a „Magyar kormányzati viszonyokról” beszél, nincs könnyű dolga, hiszen a mesterszakos diákok tartanak a tárgytól. Azt hiszik, ez egy túl sok aktuálpolitikai ismeretet igénylő, átpolitizált tárgy. Elmondása szerint általában az első két-három előadás után jön el az „aha-élmény”, amikor kiderül,

megéri végighallgatni az előadást. Ekkor döntik el sokan: e témából írják majd a szakdolgozatukat is. Müller György szerint a tárgy vonzerejét az adja, hogy szinte összefonódott vele, s ugyan bennfentes információkat nem tudhat meg tőle a hallgatóság, nemegyszer betekinthetnek a politikai küzdőtér kulisszái mögé is. Amikor Müller György 2006-ban eljött a Miniszterelnöki Hivatalból, csupán hárman maradtak, akiket még az Antall-kormány megalakulásakor neveztek ki államtitkárrá vagy helyettes államtitkárrá. Szerinte ez – mármint, hogy 16 évig a helyén maradhatott – egyfelől a szerencsének, másfelől szakértelmének köszönhető. Első megbízatására így emlékszik vissza: „Ki-nevezésemet egy pillanatra furcsa mozzanatok akasztotta meg. Tudomásom szerint a miniszterelnököknek a Parlamentben azonosíthatatlan bejelentést adtak át, amely szerint megbízással az akkor ellenzéki pártként működő SZDSZ emberét juttatja bizalmi pozícióba. Emiatt sajnos az Antall-

kormány első, ünnepélyes, de még nem érdemi ülésén sem vehettem részt. A helyzet végül számomra ismeretlen módon, gyorsan tisztázódott, és kiderült, egyik pártnak sem vagyok az >>embere<<, lojális tisztviselőként lehet számítani a munkámra. Megjegyzem, a rendszerváltás utáni pályafutásom alatt egyik kormányzat sem firtatta politikai beállítódásomat, rokonszenveimet.” Müller György közigazgatási pályafutása folytatódhatott volna a második Gyurcsány-kormány alatt is, de a felkínált lehetőséggel nem élt, habár a kevesek által pártolt új államtitkári rendszert elvileg nem kifogásolta. Kérdésünkre, hogy akkor miért utasította vissza az újabb lehetőséget, Müller György úgy fogalmazott: „Alapvetően azért, mert az új felállásban a Miniszterelnöki Hivatalban kialakított szervezeti irányítási-vezetési rend, amely nem biztosította a jogi apparátusnak és vezetőjének a szerintem szükséges önállóságot, nem egyezett az elképzeléseimmel.” A kormányok ülésén Müller György mindig részt vett, s – mi-ként fogalmazott – ott azért „túrték meg”, mert korábban politikai bizalmat szerzett.

„Az ország vezető politikusaival személyes kapcsolatban álltam. Nem a politikai bizalmasok közé tartoztam, mivel nem kötődtem egyik politikai oldalhoz sem, de bizalmat szereztem” – hangsúlyozta az egyetemi oktató. ■

SZAKMAI ÉLETÚT

- 1975-ben végzett az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán. Már ebben az évben a Tanácsigazgatási, majd Államigazgatási Szervezési Intézet tudományos segéd-, majd munkatársaként dolgozott. 1
- 1982-ben az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának egyetemi adjunktusává avatták, illetve a Minisztertanács Titkársága, majd a Minisztertanács Hivatala osztályvezető-helyettese, osztályvezetője majd kormányfőtanácsosa lett.
- 1990-ben a Miniszterelnöki Hivatal jogi helyettes államtitkára, a Kormányiroda államtitkári juttatású vezetője, kandidátusi (CSc) fokozatot szerzett az MTA TMB-ben.
- 1993 óta tagja az MTA Közigazgatástudományi Bizottságának.
- 1995-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét Göncz Árpád köztársasági elnöktől.
- 1999-ben a Miniszterelnöki Hivatal Miniszterelnökségért díjjal tüntette ki.
- 2004-ben címzetes egyetemi tanárrá nevezték ki az ELTE-n, ahol 2008-ban habilitált.
- 2007–2008 között a Közigazgatási Szemle és a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó szerkesztőbizottságának tagja.
- 2008-tól a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kar egyetemi docense.
- 2008-ban belépett a Közigazgatástudományi Egyletbe.
- 2011 óta az újraindult Magyar Közigazgatás című szaklap szerkesztőbizottságának tagja és szerzője, illetve a Közigazgatási Tudományos Tanácsadó Testület tagja.

KÖNYVEI

- Kormányról kormányra a rendszerváltás utáni Magyarországon. Antalltól Gyurcsányig. *Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2008.*
- Az önkormányzati szakapparátus jogállása. *Közigazgatási és Jogi Könyvkiadó, Pécsi Szikra, Budapest, Pécs, 1991.*
- A magyar kormányzati viszonyok című könyve megjelenőben van

Új hazai borkategóriák, versenyképesebb magyar borok

szöveg: Kiss Eliza

foto: Tiffan Pincészet

Dr. Fazekas Sándor, vidékfejlesztési miniszter szakmai háttérbeszélgetéssel egybekötött sajtótájékoztatón jelentette be, hogy az agrárigazgatás jelentős mérföldköveként elkészültek az EU-nyilván tartásba vételhez szükséges magyar bor termékleírások, amelyek révén formájában és tartalmában is új borkategóriák alakultak ki. Ettől a folyamatól hazánk azt várja, hogy a hazai borszektor versenyképesebb legyen, piacszerűbben működjön. A régi rendszerben a „minőségi borok”, benne Magyarországon a „védett eredetű borokkal”, a „tájborok” és az „asztali borok” nagyon merev hierarchikus rendet alkottak és már nem alkalmazkodtak a piachoz, az elosztási csatornához és az utóbbi évtizedekben nagyon sokat változott borfogyasztókhoz. Ezt a folyamatot kívánta az EU borreformja megfordítani, és ennek része a borkategóriák átalakítása is.

A szakmai háttérbeszélgetésre a miniszter meghívta a Nemzeti Borakadémia Kft. szakértőit, akik a folyamat országos szakmai koordinációját végezték. Ennek keretében a hazai borvidékekkel szoros együttműködésben dolgoztak azon, hogy a magyar borok illeszkedjenek az EU-s előírásokhoz, hogy ne csupán értéket közvetítsenek a piacnak, hanem a bor jellegéről, a bor karakteréről is tájé-

koztatást adjanak. A jövőbeni borbesorolások központi eleme a földrajzi eredet, a termőhely, az EU borjogban is védett „földrajzi eredet megjelölés” lesz. A borokat a szerint különböztetjük meg, hogy a termőhely milyen hatással van az adott borra, a bor karaktere mennyire magyarázható, vagy éppen nem magyarázható a termőhely befolyásával.

A három új borkategória a borok és a földrajzi eredetjelölések viszonyából indul ki, aszerint létesít három borkategóriát, hogy milyen erős hatással van a termőhely a bor karakterére.

Mint látható, az új borkategóriák sokkal inkább eligazítani szeretnék a vásárlót abban a tekintetben, hogy milyen jellegű bort várhat el a terméktől, és ezek piaci értékét a termelőkre és a fogyasztó-

tókra, a piacra bízta. A termékleírás alatt tehát az első két kategóriának, azaz a földrajzi eredetjelzéssel ellátott boroknak egyfajta szabályozását értjük. Magyarországnak érdeke, hogy a termékleírások jól sikerüljenek, mert ekkor tudjuk hagyományos borainkat megvédeni, és a nagy értékű földrajzi eredet-megjelöléseinket, pl. Tokaj, Eger, Hajós, Villány, Sopron, Somló, stb. piaccon tartani és azokat folyamatosan fejleszteni. Ez a koncepció kedvez a hungarikumoknak, a hagyományainkhoz és az itteni termőhelyhez köthető borainknak, hiszen azok védelmét is jelentheti az új rendszer, mely megalapozhatja a magyar bor versenyképességét, marketingstratégiáját belföldön és külföldön egyaránt. ■

A kialakított három új kategória az alábbi:

1. AZ OEM (Oltalom alatt álló Eredet-Megjelölésű) borok olyan borok, amelyeket „termőhely boroknak” is nevezhetünk, mert a bor jellege az adott termőhely sajátosságaival és a borvidék hagyományaival, az ott élő emberek borkultúrájával magyarázható. Ilyen borok nálunk klasszikusan pl. a tokaji szamorodni, vagy a tokaji aszú borok, az egri bikavér, az izsáki sárféher pezsgő, a móri ezerjő, a badacsonyi, a somlói fehér borok legtöbbje, a soproni kékfrankos, stb.

2. A MÁSIK KATEGÓRIA az OFJ (Oltalom alatt álló Földrajzi Jelzésű) borok, ahol a bor és a termőhely kapcsolata laza, a termőhelynek a bor karakterére gyakorolt hatása semmi esetre sem olyan nem olyan erős, mint az OEM boroknál. A fajta jelleg azonban erős lehet, ezek a borok a fajta jellemzőit adhatják vissza, éppen ezért ezeket a borokat „fajta boroknak” is nevezhetjük. A földrajzi eredet jelölésére itt a borvidékek-nél nagyobb területi egységeket, térségi neveket használunk.

3. A HARMADIK KATEGÓRIA a legegyszerűbb, mert ott nincs földrajzi eredet jelölés, ezért is nevezük FJN (Földrajzi Jelölés Nélküli) boroknak. Ezeknél a boroknál a pincetechnológia, a borász elképzelése érvényesül, a technológia dominál. Ezért ezek a borok a „birtok borok” jelzőt is viselhetik, hiszen ezek úgy és annyira egyediek, hogy csak arra a pincére lesznek jellemzők és nem az egész borvidékre, ahogy az OEM borok teszik majd.

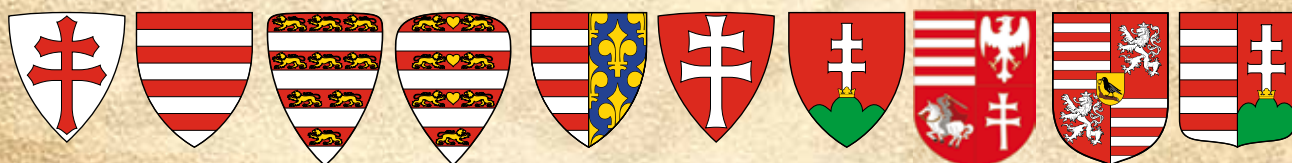

foto: Hornyák Dániel

A magyar államcímer történeti alakulása és jelen helye az Alkotmányban

Első rész

szöveg: Rácz Lajos egyetemi tanár

A CÍMER ELEMEINEK KIALAKULÁSA

Kis címertörténet

A címerek kialakulását a heraldika tudománya a keresztes háborúk idejére teszi. Ugyanis ekkor fordult elő nagyobb rendszerességgel, hogy mai szóval élve „nemzetközi katonai kontingensek”, azaz lovagszapatok csaptak össze a muszlim katonasággal. Ebben a nemzetközinek is nevezhető kavalkádban, nemkülönben a csataterék porában óhatatlanul szükség volt a harcoló – gyakran páncélba öltözött – csapatok megkülönböztetésére. Általános vélemény, hogy erre eleinte a lovagok sisakjai adtak lehetőséget, arra tűztek a harcosok már messziről észrevehető megkülönböztető jeleket. Majd ezek a sisakon állandósuló díszek „lecsúszhattak” a másik állandó harci eszközre, a pajzsra is. Így alakult azután ki a középkori heraldikában a pajzs, illetve a rajta elhelyezett sisak és annak díszes együtteséből maga a címer.

A címer fenti két eleméből a sisakdísz egykori primer státusa sokáig megmaradt. Általános heraldikai szabállyá vált, hogy egy bonyolultabb címerben való eligazodásnál, a legrégebb vagy legfontosabb címerelemet úgy találhatjuk meg, ha pajzs kiemelt helyén (az első mezőben, vagy a szív-pajzsban) álló címeralak párját megkeressük a sisakon lévő többi sisakdísz között. Megjegyezzük, hogy a ma-

gyar címer szó is kapcsolódik a sisakdíszhez. Az elfogadott szófejtések szerint a szó eredete a francia „cimiere” kifejezésre vezethető vissza, ami sisakdísz jelent. Miután nálunk az Anjou királyokkal válik intenzívebbé a címerviselés, illetve ebből az időből valók az első címeradományok is, ezért természetesnek tűnik az a feltételezés, hogy a „címer” elnevezés a francia eredetű, nápolyi ún. Anjou uralkodó családból való Károly Róberttel, illetve lovagi környezetével kerülhetett hozzánk. A sisak fontosságát jelzi, hogy az – Európában legnagyobb kontinuitást felmutató – angol monarchiában máig élő szabály, miszerint sisakot címerelemként csak az uralkodó adományozhat. Sőt, arany (színű) sisakja ott csak az uralkodónak lehet. A sisak egyúttal heraldikai kifejezéssel „címerfödél” is. Az angol mellett a legalább akkora európai jelentőséggel bíró francia királyságban alakult ki idővel az a szokás, hogy a címerábrázolásokon a pajzsra nem sisakot, hanem koronát tettek. Majd később ebből, elsősorban a hierarchikus beosztást jobban kedvelő németeknél, jön létre az a rendszer, hogy náluk már a sisakon lévő koronából annak ágai szerint egy szabályos – a feudális rendi világban elfoglalt pozíciót hűen tükröző – rangsor alakult ki. Ezt a heraldikai struktúrát azután a

Habsburg királyaink jóvoltából mi magyarok is átvesszük (csak emlékeztetőül a magyar változatra: köznemes ötágú, báró hétágú, gróf kilencágú, míg a herceg tizenegy ágú koronát viselt címerpajzsának sisakján).

Később viszont úgy tűnik, hogy a pajzs válik hangsúlyosabbá a két címerelemből. A heraldika általános szabálya szerint ugyanis egy szimbólum akkor válik címerrel, ha azt pajzsra helyezik. Ha semmi sincs a pajzson, azaz üres, heraldikailag akkor is címernek számít, ezt nevezik tarpajzsoknak. A pajzs jelentőségét mutatja, hogy máig szokás egyes monarchiákban a címer mellett a címerjel használata is. A címerjel gyakran legalább akkora állandóságot mutat időbeli használatában, mint a címer. Két lényeges különbség viszont megfogalmazható címer és címerjel között. A címer mindig pajzson szerepel, míg a címerjel sohasem. A címert tulajdonosa, a nemes és családja jogosult viselni, míg a címerjelet a nemes lovag kísérete, az általában nemtelen származású csatlósok, illetve idővel katonái (így érthetjük meg a rózsák harca kifejezést, amelyet az angol királyi családban az egyes ágak – yorki és lancasteri – folytattak egymással a trónöröklésért. Ugyanis abban a korban az angol uralkodót megillető címerjel az aranyrózsza volt,

míg fiatalabb fiai az ezüst, közönségesen csak fehérnek mondott, illetve vörös rózsát használták címerjelként, a királyétól való megkülönböztetésül.)

A régi heraldika úgy tanította, hogy a címerviselés szorosan kötődött a lovagi-katonai szolgálathoz. Ezért a nők, az egyháziak, sőt még a király sem rendelkezett eredetileg címerrel, nem is beszélve a polgárokról és parasztokról. Ezt alátámasztani látszik az a középkori perjogi szabály is, hogy a korai idők peres eljárásában, amikor perdöntő bajvívásra került sor, a fent említettek sohasem állhattak ki személyesen a bíró által elrendelt duellumra, párbajra, hanem maguk helyett „pugil”-t, azaz bajnokot, vagy másik régi kifejezéssel viadort kellett állítaniuk. Idővel ez a szigorú szabály oldódik, s a női hűbér kialakulásával már nők is hordanak címet. De mint azt számos korabeli jel mutatja sokáig például rendes lovagi pajzson nem ábrázolhatták címerüket, hanem csak egy rombusz alakú, ún. „ruta”-pajzson. Maguk az uralkodók is kezdtek címet használni, de különlegességük, hogy címerpajzsukon címerfödélként általában nem sisakot alkalmaztak, hanem rendszerint koronát – némelyek szerint a szuverenitás korai szimbólumát.

A magyar címer kialakulása és használata

Szent István koronázása idején az akkori Európában az uralkodóknak még nem volt címerük, talán egyedül az egykori Kelet-római (Bizánci) Birodalomban az uralkodók pénzein tűnik fel a császár kezében tartott állandó hatalmi jelvényként az eredetileg lándzsanyélre helyezett egyes, majd kettős kereszt. Ez a kereszt a tudományos magyarázatok szerint a római császárok egyik felségjelvényére vezethető vissza, azaz a lándzsanyélre tűzött sasra, amely egyúttal a római légiók közismert jelvénye is volt. A lándzsa a császár katonai impériumát, főhatalmát jelképezte, míg a lándzsa végén lévő sas, a napisten Solnak, a legyőzhetetlennek a jele volt. Így a császár kezében a napistenrel való azonosítást jelenítette meg ezzel a jelvényel, amit a római császárok „invictissimus” címe is kifejezett. Nagy Konstantintól kezdve, a kereszténné váló római császárok a napisten jelvényét mint pogány szimbólumot már

Szent István koronázási palástján, amin ő maga is ábrázolva van, szintén dárdával jelenik meg, ami ekkorra már a német-római császárok által a koronázásuknál használt különleges jelvény, a Szent Móric-lándzsa reminiszcentiája is lehetett. Aba Sámuel halála után az őt legyőző német császár által a pápához küldött felségjelvények egy koronát és lándzsát emlegetnek, mint amit egykoron a pápa küldött a magyar királynak. A dárda mint önálló felségjelvény határozottabban jelenik meg a Szent István utáni harmadik királyunk, I. András esetében. Az általa alapított tihanyi monostor máig őrzi altemplomában az uralkodó sírjának eredeti fedőlapját. Ezen a teljesen egyszerű sima fehér márványlapon egy lándzsa van kifaragva, tetején egy rátűzött kereszttel. Ekkortól kezdve számítja nemcsak a heraldika, de a magyar közjogi hagyomány is, hogy a magyar királynak önálló felségjelvénye van, mégpedig a dárdanyélre tűzött kereszt. Ez a forma I. András fiának, Salamon királynak a pénzein is feltűnik. Tehát a magyar királynak már igen korán önálló főhatalmi szimbóluma van, ami azután uralkodói címerré válik. Különlegessége, hogy míg a lassan Nyugat-Európa királyainál is kialakuló uralkodói címerek, tulajdonképpen családi címereik átvételéből alakulnak ki (például Franciaországban), nálunk ezzel szemben már kezdettől fogva egy, a családtól független, közjogi tartalommal bíró jelvény szerepel. (Ezt támasztja alá az a szokás is, hogy a Nyugat-európai uralkodói címerek rendszerint tartalmaznak jelmondatot is, ami éppen a magáncímerek sajátossága. A mi címerünk alatt viszont ilyen sohasem volt!)

nem használhatták. Helyette a dárdanyélre egy keresztet vagy pedig egy keresztet ábrázoló táblácskát erősítettek. Ezt az utóbbi formát nevezték görögös kifejezéssel „labarum”-nak, s a császár címe is megváltozott, hiszen keresztalával, s feltámadásával legyőzhetetlenné vált Krisztus mellett a császár már nem le-

hetett többé invictissimus, hanem csak „victor”, azaz győzedelmes. Összességében a lándzsanyélre tűzött kereszt mint császári felségjelvény – amit a bizánci császárok is kezükben tartanak – elsősorban világi jelentésű volt. Azt fejezte ki, hogy a katonai impérium birtokosa keresztény. ■

Bakelitet hallgatni életérzés

szöveg: Kohut Balázs gazdasági ügyekért felelős helyettes államtitkár, KIM

Emberek érzelmeire hatni nagy dolog. Kézikönyvből nem tanulható, „saját élményű” program. Ha sikerül, óriási örömet okoz és a mindennapokhoz energiatöbbletet ad. Ezt a tudást nem csak napi munka közben, de a magánéletben is sikerrel alkalmazhatjuk.

Minden közösséget az emberi kapcsolatok minősége határoz meg. Közösséghez tartozni jó dolog. Közösséget építeni óriási élmény. Ha szeretnél közösséget létrehozni, kezdj saját vállalkozásba, vállalj feladatot egy cégben, és gyűjts csapatot, alapíts családot, szerezz barátokat. VAGY: csinálj bulit! Hát ezzel kezdődött... Mindig is szerettem a zenét. Bármilyet. Amiben érték van. Néhány jó élmény után rájöttem, ha az ember keres egy arra alkalmas helyszínt, szerez valakit, aki italt mér, hozza a zenecuccot és feldob egy lemezt, az emberek máris jönnek. Ha jó a zene, mindenki feloldódik. Zenéltem rádiókban, volt egy évig a szegedi Rádió Mi civil rádióban egy hip-hop műsorom Dirty South néven, részt vettem minden szervezésében, ami zenéhez kapcsolódik és közösséget teremt.

Korábban próbálkoztam hangszeres zenével, de ahhoz napi gyakorlásra van szükség, erre viszont sosem volt időm. Innen jött a DJ-zés is. Imádom a lemezeket. Bakelitet hallgatni életérzés. Kiveszed a tokból, megforgatod, letöröld a port a barázdákról, felteszed, szól... Semmilyen mp3 és egyéb digitális lejátszó nem tudja megadni ezt az érzést. Elhatároztam, hogy veszek lemezejátszókat és keverőt, megpróbálom a DJ-szak-

mát. Persze azzal a tudattal, hogy ez csak hobby szinten mehet nálam, hiszen ezt magas szinten művelni – mint minden mást – csak rengeteg gyakorlással lehet. Elkezdtem lemezboltokba járni. Hamar rájöttem, hogy a 60-as évek amerikai jazz klasszikusaitól kezdve a mai kor le-

nem csupán pakolgatja egymás után a lemezeket, hanem zenei stílusokat összehangolva önálló alkotássá teszi azt a szettet, amelyben különböző hangulatú, ütemű dallamok egy közös folyamattá válnak, mely időnként ível, felgyorsul, máskor lelassul, bensőségessé válik.

Hogy az ember rendezvényeken sikerrel játsszon zenét, ismernie kell az embereket. A DJ feladata az adott pillanathoz és a zenét hallgató közönség aktuális hangulatához, befogadó készségéhez igazítva megjósolni, mi az, ami a legjobban fog tetszeni nekik.

A legjobb ebben a játékban, hogy kétszer nem lehet ugyanazzal sikert aratni. Sosem. Vannak kedvenc zenék, melyet a következő bulin kérnek az emberek, de akkor sem mindegy, mikor és hogyan szólnak.

Vannak műfaji eltérések. Hiszen valahol ez is előadó-művészet.

Mást és máshogy játszik az ember egy galéria kiállítás-megnyitóján, mást a palkonyai pincesoron és megint mást egy háromnapos szilveszteri partyn.

Mindig, mindenhez lehet alkalmazkodni, az eredmény valamennyi esetben azonos: örömezés. Na, ez jó volt!

Ha választanom kellene, hogy DJ legyek, vagy helyettes államtitkár, azt mondanám mindkettő. Így is lett... ■

gelvetemültebb, tört ritmusú breakbeat zenéjéig minden megkapható bakeliten. Csak azt játszom, amit szeretek. Láttam egyszer egy feliratot egy buliban a DJ fellett: „DJ, notjukebox” Pont így van! A DJ

Hungarikumok 2.

Pick Téliszalámi

szöveg: Birinyi József, a Hungarikum Szövetség elnöke

A Pick szalámigyár első exportszállítmánya 1947-ben hagyta el a szegedi üzemet – azóta a Pick Téliszalámi a világ szinte minden szegletébe eljutott, a fogyasztók jól ismerik a jellegzetes, fehér penésszel érlelt hungarikumot. A Bonafarm Csoport tagjaként a cég folyamatosan bővíti exporttevékenységét, elsősorban a Távol-Keletre koncentrálva.

Több mint 140 évvel ezelőtt, 1869-ben alapította gyárát Pick Márk terményke-reskedő Szeged városában. A Tisza-part egyedi mikroklimája kiváló lehetőséget kínált a szalámigyártáshoz, bár eleinte csak a hidegebb hónapokra korlátozódott a termelés. Egy újításnak köszönhetően azonban 1929-től már egész évben biztosítani tudták a szükséges feltételeket – ez további távlatokat nyitott a cég számára. Az újító szemléletet és a kiváló minőséget a piac is díjazta: 1900-ban a párizsi vilákiállításán bronzérmert nyert, s számos hazai elismerést is kapott. A világháborúk után a már középállalat nagyságú cég ismét fejlődésnek indult, s a Téliszalámi exportja megindulhatott Svájcba és az Egyesült Államokba is. 1975-ben épült meg a cég egyik jelképévé váló, 63 m magas szalámiérlelő torony, mely a mai napig a termelés kulcseleme. 1992-ben a cég részvénytársasággá alakult át 2,27 milliárd forint alaptőkével Pick

Szeged Szalámigyár és Húsüzem Részvénytársaság néven. Fennállásának 140 éves évfordulóján, 2009-ben a gyár elnyerte a minőségközpontú tevékenység egyik legrangosabb hazai elismerését, a Magyar Agrárgazdaság Minőség Díját. Számos további siker, például a Magyar Termék Nagydíj, a SuperBrands-díj hét-szeres elnyerése és a Kiváló Magyar Élelmiszer Védjegy is azt jelzi, a Pick Szeged Téliszalámija valóban a minőséget képviseli a piacon. Ezt a minőséget ma már közel 40 országban ismerik a fogyasztók.

Hazai alapanyagból

A Pick Szeged Zrt. törekszik arra, hogy a lehető legnagyobb mértékben használjon fel hazai alapanyagot termékei előállításához. Ezt az igényt szolgálja ki a Bonafarm Csoport folyamatosan bővülő sertésállománya is. Ennek keretében a csoport mezőgazdasági cégei a régióban gazdálkodókat a rendszerbe integrálva állítják elő a szükséges sertésalapanyagot, ezzel megélhetést biztosítva kisebb gazdálkodók számára is.

Hagyomány és innováció

A gyártási folyamat, a féltve őrzött titkos recept az alapítás óta nem változott, de a hagyományok tisztelete mellett a folyamatos újító szemlélet és az innováció jellemzi a céget: a közel másfél évszázados tapasztalat, a minőség iránt elkötelezett munkavállalók szaktudása, a környezetbarát és modern technológiával rendelkező gyártósorok mind azt a célt szolgálják, hogy a fogyasztók asztalára kerülő termékek minden minőségi és élelmiszerbiztonsági szempontnak megfeleljenek. A Pick mindent megtesz azért, hogy a Téliszalámi, az idehaza és külföldön is elismert hungarikum tovább öregbítse az ország hírnevét, a kiemelt magyar minőségű gasztronómiai élményeket. ■

Újdonság a szalámi piacon: a Herz visszatért

A 2010-es év egy új kezdetet hozott: a nagy hagyományokkal rendelkező 123 éves Herz a korábban is megszokott kiváló minőségben 7 termékkel kerülhetett ismét a fogyasztók asztalára. Idén tavasszal a Herz visszatért egykori export piacaira – többek között Németországba, Romániába, Hollandiába, Csehországba, Lengyelországba, Oroszországba, Ukrajnába, Horvátországba, Szlovákiába –, és hamarosan más Európai országok fogyasztói is élvezhetik majd az egyedi, magyar ízt.

Magyar Közigazgatási Liga, Magyar Közigazgatási Tenisz Kupa, Kormánytisztviselői Nap – ilyen és ehhez hasonló eseményekkel találkozhatunk, ha utánajárunk, milyen szabadidős vagy sporttevékenységekre van lehetőségük az államigazgatásban dolgozóknak. A témáról a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) sportegyesületének tavaly megválasztott elnökével, Baka Leventével beszélgetünk.

Mozgásban

A Kancellária Sport Egyesületről röviden

szöveg: Zalka Szilvia

„Az 1999-ben alapított Kancellária Sport Egyesület azzal a céllal jött létre, hogy a Miniszterelnöki Hivatal munkatársai könnyebben sportolhassanak, és szervezett formában telessenek minél többet egészségük megőrzéséért” – mondta Baka Levente, hozzátéve: a jogutód Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium vezetősége és munkatársai tovább szeretnék vinni az egyesület létrejtéteket megfogalmazott célokat.

A rendszeres mozgásnak, sportolásnak az egészségmegőrzésen túl többlet szerepe is van, hiszen közösséget épít, erősíti a csapat-szellemet, továbbá kellemes és hasznos szabadidős tevékenységet nyújt a kollégák számára.

Így a KIM-ben és a háttérintézményekben az egyesület szervezeti keretein belül lehetőség van már focizni, kosár-

labdázni, teniszezni, asztaliteniszezni, tornázni, testépíteni, úszni, tekézni, illetve vitorlázni és egyéb vízi sportokat űzni. A tagság regisztrációhoz és – az igénybe vehető sportolási lehetőségekhez képest csekély mértékű – tagdíjhoz kötött. A minisztérium munkatársai támogatott formában igényelhetik továbbá az „all you can move Rekreációs Kártyát”, mely Budapesten több mint ötven különböző fitness-terembe és uszodába biztosít belépést tulajdonosának. Amellett, hogy a Kancellária SE általános sportolási lehetőséget biztosít és a minisztériumok közötti közös labdarúgó bajnokságot szervezi, más programokkal is igyekszik a munkatársak kedvében járni. A július elsején megrendezett Kormánytisztviselői családi nap alkalmával például közel ezer fő vett részt a rendezvényeiken.

„Egyesületünk jövőbeni célja a munkatársak sportolási igényeinek szélesebb körű feltérképezése, a sportolási és egyéb szabadidős tevékenységek folyamatos biztosítása, családi napok, közösségi rendezvények szervezése, tekintettel sportegyesületünk múltbéli hagyományaira is” – tette hozzá Baka Levente. ■

Jótekonysági sport- és koncertnap a Pecsában

szöveg: Zalka Szilvia, fotó: Strémen Judit

Sok-sok ajándéktárgy és pénz gyűlt össze a Dj Dominique és Barátai Sportnap és Koncerten, amelyet jótekonysági céllal rendeztek meg a Petőfi Csarnokban június 10-én, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium szervezésében. Több száz ép és sérült gyermek vett részt a programokon, ahol a paksi kutyaotthonnak is gyűjtést rendeztek.

A tizenhatodik alkalommal megrendezett esemény fővédnöke Réthelyi Miklós, a tárca minisztere volt; a jótekonysági napra számos élsportolót, zenészt, színészt és közszereplőt hívtak meg. Délután négytől este tízig tartottak a programok a Pecsza szabadtéri színpadán: volt kerekesszékes vívás, peonza – mexikói pörgettyű – bemutató, torna Béres Alexandrával, beszélgetés Balogh Gábor

és Martinek János olimpiai bajnok öt-tusázókkal. A zenei fellépők között volt Dobrády Ákos, Tóth Vera, Gáspár Laci és Szandi is.

Este tíz után a benti színpadon Megapartival folytatódott a rendezvény: Dj Dominique és barátai zenéltek; többek közt a Happy Gang, az Animal Cannibals, Janicsák István és Veca, illetve az Első Emelet is koncertet adott.

A rendezvény belépőjeként egy-egy ajándék játékot kértek a szervezők az érdeklődőktől – hiszen jótekonysági gyűjtésről volt szó –, ezeket a Nem Adom Fel Alapítvány szendrőládi otthonában lakó gyerekeknek ajándékozzák. Pénzzel is lehetett adakozni: egy urnában gyűjtöttek a paksi kutyaotthonnak. ■

Méltó búcsú

szöveg: Csaba Réka, Vida Sándor, fotó: Vida Sándor, Mohai Balázs, MTI

A magyar uniós elnökség hivatalos záróbulija a rekordok és eddig szokatlan események tükrében telt. Ugyanis a VOLT történetében először már az első napon elfogytak a bérletek, a zárónapon a ki kellett tenni a teltház táblát is. A köztársasági elnök jelenlétén kívül – aki több óráig fesztiválozott Sopronban –, újdonságnak számított a készpénzmentes fizetés is.

A június végi rendezvény mintegy 102 ezer látogatót vonzott Sopronba. A fesztivál színvonalát emelte a kibővített gasztronómia rész, a VOLT Trabi, a számos előadásnak és kerekasztal-beszélgetésnek helyt adó Új Széchenyi Terv sátor, a magyar elnökség sikereit is bemutató Európa sátor, valamint a HungariKult kiállítás, mely a külföldi vendégeknek hivatott megmutatni, mennyire jó hely Magyarország. Üde színpoltja volt a fesztiválnak az Európa Kemping, amely színpadán 26 ország meghívott amatőr zenészei otthonról hozott produkciókkal szórakoztatták a közönséget. A kemping záróprogramjaként közösen adták elő az EU himnuszát, Friedrich Schiller Örömdóját. 2011 az önkéntesség éve az unióban, melyet a VOLT is erősített. Mintegy félszáz hazai és külföldi önkéntes segítette a szervezők munkáját, többek között a miniszterelnök nagyobbik lánya, Ráhel is, aki nyári gyakorlatát töltötte a fesztiválon. ■

Az Európa Kemping résztvevőit kérdeztük, mi a véleményük a fesztiválról és a magyar uniós elnökség munkájáról.

Nagy élmény számunkra, hogy egy ifjúsági kulturális program keretében eljöhettünk a VOLT fesztiválra, és együtt zenélhettünk a többi európai fiatallal. Finnként Magyarországra jönni egyébként is nagyon érdekes, hiszen tulajdonképpen rokon népek vagyunk. Anyukám, aki az egyetemen magyarul tanult, mindig mondta, hogy ha alkalom lesz, mindenképpen látogassak el az országba.

Kalle, Finnország, 23 éves

Európa tanulmányok szakos hallgatóként végig figyelemmel kísértem a magyar uniós elnökség munkáját. Különösen azért, mert a hazám, Lengyelország veszi át a soros elnökség feladatait. A politikai és gazdasági szempontból fontos eredmények mellett szerintem nagyon jó, hogy a magyar elnökség ideje alatt a kultúra nagy hangsúlyt kapott, hiszen ezáltal a különböző országokból származó fiatalok könnyen megismerhetik egymást és egymás kultúráját.

Marcin, Lengyelország, 22 éves

Interjú Dobos Erzsébettel, a Nemzeti Külgazdasági Hivatal elnökével

Divatra hangolva

szöveg: Bárdos Zita, fotó: Hornyák Dániel

A Nemzeti Külgazdasági Hivatal (Hungarian Investment and Trade Agency – HITA) feladata egyfelől a hazai kis- és középvállalkozások külgazdasági tevékenységének támogatása, másfelől a külföldi cégek magyarországi befektetéseinek ösztönzése.

A Hivatal elnökével Dobos Erzsébet a HITA jelenéről, a jövőbeni szakmai elképzelésekről, valamint a kreatív ipar és az innovatív megoldások befektetésösztönző hatásáról beszélgettünk.

» *Milyen ma a magyar kis- és középvállalkozások helyzete az export szempontjából?*

D. E. Az elmúlt években a magyar kkv-k részesedése a teljes exportból folyamatosan csökkent, azonban a HITA ambíciózus célkitűzése az, hogy megfordítsa ezt a tendenciát, és belátható időn belül a kkv-k részesedése az exportból növekszik majd. Mindenekelőtt e cél eléréséhez az is szükséges, hogy a kkv-k exportja nagyobb mértékben bővüljön, mint az innen exportáló multinacionális cégeké. Van egy bűvös szám is, amely kimondott cél: a jelenlegi 18%-ról elmozdulni a 20% felé. Azonban a sokszor emlegetett tőkehányon túl, a menedzsment-ismertetek hiánya, az exporttal szakmaszerűen foglalkozó munkavállalók kis létszáma és a külkereskedelmi ismeretek alacsony szintje is gátjai lehetnek a fejlődésnek.

» *Mit tesz a Hivatal a cél elérése érdekében?*

D. E. A Hivatal egy olyan párbeszédet kezdeményezett, amellyel a látókörében lévő szakmai szervezetek és cégek, korábbi együttműködő partnerei számára lehetővé tette, hogy azok képviselői személyes tájékoztatás keretében ismerkedhessenek meg a jövőbeni tervekkel és az új szakmai vezetőkkel.

A kapcsolati tőke az az eszköz, amely a befektetésösztönzés hagyományos, jól bevált módszerei mellett a siker záloga lehet. Ezek azok a szakvásárok, kiállítások, konferenciák és üzletember-találkozók, valamint szakmai programok és rendezvények, amelyek egy-egy ágazat számára meghatározóak.

A Hivatal szakmai működésének két fő területe az ágazati alapon szervezett

export tanácsadói és befektetési projektmenedzsment tevékenység, valamint konkrét szakmai-üzleti programok szervezése különféle méretű és potenciálú vállalkozásoknak, szakmai szervezeteknek. A szolgáltatásaink az idei évtől kiegészülnek néhány új eszközzel is, melyek közül a legfontosabb a cégre szabott tanácsadás és az egyedi tanácsadói segítség nyújtása. Ez a gyakorlatban szinte azt a biztonságot jelenti, mintha a kkv. tulajdonosa, vagy ügyvezetője mellett egy képzett export-menedzser dolgozna. Az eszköz hatékonysága a szoros kapcsolattartásban és a vállalkozás speciális igényeit figyelembe vevő kreatív és innovatív megoldásokban rejlik.

» *Melyek a fő szempontok a tevékenységük során?*

D. E. Az idei programterv összeállításakor a kormány ágazati és relációs prioritásait vettük figyelembe, vagyis a Széchenyi-tervben és a külgazdasági stratégia tervezetében foglalt hangsú-

lyok érvényesülnek az általunk preferált projektek támogatásának odaítélésekor, de kikértük a szakmai partnerek – (szövetségek, klaszterek) – véleményét, valamint a már korábban is együttműködő aktív ügyfeleink véleményét, és áttekinítettük a korábbi programok során adott visszajelzéseket is.

Ágazati megoszlásban a legnagyobb hangsúly idén a járműiparon, a biotechnológiai és gyógyszeriparon, illetve az élelmiszeriparon van.

Ezek az ágazatok azok, amelyek távlati lehetőségei kiemelkedően jók, ezért így az azokkal összefüggő projektek vonzó befektetési célpontok lehetnek külföldi befektetők számára.

A relációs megoszlás igen változatos, mert az Unión belüli Németország, Franciaország mellett az Egyesült Államok is számos olyan nemzetközi rendezvény helyszíne, ahol a magyar cégeknek érdemes megjelenniük.

A közvetlen földrajzi környezetünkben lévő országok vonatkozásában kisebb, célzott eseményeket, rendezvényeket tartunk támogatásra méltónak.

Új tendencia a korábbi évekhez képest, hogy egyre nagyobb az érdeklődés a szeptember piac iránt, illetve megjelentek olyan országok is, mint például az Egyesült Arab Emírátsok, India vagy Szingapúr.

Törekszünk arra, hogy a minőségi magyar termékek, magyar márkák, mint az országról kialakított kép meghatározó elemei is hangsúlyt kapjanak munkánk során, illetve az ezekkel kapcsolatos projektek, kezdeményezések a támogatotti körben maradjanak. Ilyen területek például a magyar bor, élelmiszer és a divat, design is. Ugyanakkor a már folyamatban lévő, »

vagy kormányzati támogatással létrejött projektek, produkciók eredményét is felhasználni tervezzük, mint például a Gombold újra! Divat a magyar divatshow-t, hogy az ország presztízsét újszerű, esemény-marketing módszerekkel is támogassuk.

» *Ha már a divatnál tartunk, elmondaná, milyen trendet követ megjelenésében a munkája során?*

D. E. A Hivatal és a dolgozóink is a bizalom építésén fáradoznak, amelynek a személyes megjelenésünk, imázsunk is része. Ugyan nincsen hivatali protokoll- vagy öltözködési kódexünk, de nem lehetetlen, hogy azt is elkészítjük a jövőben, hiszen naponta képviseljük a magyar kormányt, mind belföldön mind külföldön.

A kapcsolatépítésben a személyes képességeken túl a viselkedésnek és a megjelenésnek is komoly szerep jut. Jómagam is küzdelmes pillanatokat élek meg egy-egy kiküldetés során, amikor szakmai konferencián, kiállítás megnyitóján, üzletember-találkozón és esetleg fogadáson veszek részt egy munkanapon belül. Az utazásra igen körültekintően kell felkészülnöm. Célszerű, nem hivalkodó, szolidan elegáns darabokat részesítek előnyben, de kíváncsi vagyok, hogy az öltözékek jól bírják az utazással járó bánásmódot is. Van egy alapruhatáram, amely bevallom a kis feketére hangolt, így a reggeli óráktól késő estig magabiztosságot és komfortérzetet biztosít a számomra. A kiegészítőkkel és egyéb ruhadarabokkal: kosztümkabát, pashmina, kendők és sálak, ékszerek azok, amelyekkel a konkrét eseményhez igazítom a megjelenésemet. ■

Duna Party 2011

szöveg: Bárdos Zita, fotó: KIM

A soros magyar EU-elnökség időszaka Budapesten Duna Party címmel június 24. és 26. között háromnapos színes rendezvénysorozattal zárult a Hungarofest Nonprofit Kft. szervezésében. Az MTVA (Médiaszolgáltató-támogató és Vagyonkezelő Alap) is csatlakozott az Európai Unió Tanácsának magyar elnöksége hivatalos záróeseményéhez, így helyszíni élő közvetítéssel az érdeklődők nyomon követhették az eseményeket a televízió képernyője előtt is.

„A programok sokszínűsége reflektál Magyarország változatosságára, valamint arra, hogy a magyar elnökséget >>a legkulturálisabb elnökségnek<< is nevezték az Európai Unió történetében” – mondta Nagy Anna kormányzóvivő a rendezvényt megelőző sajtótájékoztatón.

A száz ingyenes programból álló rendezvénysorozat az elnökségi időszak hivatalos záróeseménye is volt egyben. A Duna Party bőséges és sokszínű kínálattal kedveskedett a nagyközönségnek – legyen szó felhőtlen szórakozásról, könnyed kikapcsolódásról vagy tartalmas kulturális élményről –, bármely korosztály könnyedén választhatott a programok közül.

A nyárköszöntő Duna Party elnevezésű rendezvénysorozat egyben a magyar soros EU-elnökség hivatalos és ünnepélyes lezárása volt, melynek keretében a szervezők Budapest több pontján látványos és tartalmas programokkal várták az érdeklődőket.

A Kopaszi gátnál a koncertek mellett családi rendezvényekkel kedveskedtek az oda látogatóknak. A Dunán kajak-kenu versenyben és sárkányhajó felvonulásban gyönyörködhettek az érdeklődők. A program a Magyar Kajak-Kenu Szövetség szervezésében va-

lósult meg és a különleges sárkányhajók versenyén a sportág olimpiikonjai is lapátot ragadtak. A több mint kétszáz vízi jármű – kajak, kenu, tutaj, sárkányhajó – felvonulása pedig a programsor egyik kiemelkedő látványossága volt.

Mintegy ezeröttszáz ember vett részt a felvonulásban és meglepetésként a lengyel tutajosok is csatlakoztak, ezzel is szimbolizálva: Magyarországot követően Lengyelország az EU soros elnökség következő állomása.

A nagyszabású Duna témakörre hangoztatott rendezvénysorozathoz a Templomok és Múzeumok Éjszakája, valamint a hagyományos és számos érdeklődőt vonzó Kapcsolat koncert is csatlakozott. A gazdag kulturális programkínálattal a Duna-stratégia megvalósításához nélkülözhetetlen nemzetközi összefogás szükségességére, valamint időszerűségére is igyekeztek felhívni a figyelmet a szervezők. Az eseményre ellátogató nagyközönségnek Budapest ebben a három napban is felvillantotta számtalan színét és arcát, jól illusztrálva ezzel hazánk és Európa történelmi és kulturális változatosságát. Az egyes helyszíneken egy-egy adott témakör és művészeti ág köré szerveződtek a programok. Bemutakozott így a művelt, a vendégszerető, a hagyományörző és a békebeli Budapest is.

A vasárnap estét látványos fényshow zárta, amelynek keretében az MTA épületének virtuális megmozdítására került sor, ahol a lenyűgözően hatalmas: mintegy 1000 m²-es felületre vetítettek 3D-s animációs filmeket. ■

Mit viseljük idén nyáron?

szöveg: Nagy Fruzsina

A nyár közeledtét a hosszú hideg hónapok alatt szinte vallásos áhítattal várjuk, hiszen a jó idő, a kikapcsolódás és a kevesebb munka jellemzi. Már a nyár gondolatától is mindenkinek jobb lesz a kedve, pezsgőbb hangulatban telnek a munkahelyen töltött órák. Amikor először kezdjük el számolgatni a hátralévő napokat a jól megérdemelt szabadságig és álmódóva pillantunk ki az ablakunkon a kánikulába, hirtelen átvillan az agyunkon, hogy bizony be kell szerezniünk néhány szezonális ruhadarabot. Az idei nyári trendek széles skálán mozognak. Ha vízparti nyaralást tervezünk, érdemes beszerezni egy új fürdőruhát, amelyet idén nyáron egyrészesként aszimmetrikusnak vagy éppen sokpántosnak, bikininél pedig pántnélkülinek álmodtak meg a vezető divatházak tervezői. A színek tekintetében a fehér, a fekete és az egészen sötét színek dominálnak. Az idei szezonban a különböző díszítések és fodrok, valamint az önmagában mintás anyagok kaptak nagy szerepet. Szinte minden designer szalmakalapokkal és vízálló karkötőkkel kombinálta fürdőruha-kreációját, ami hihetetlenül fel tudja dobni a legegyszerűbb fürdőkosztümöket is. A fürdőruhához ebben a szezonban a lapos talpú gladiátor szandál passzol a legjobban, amit arany, ezüst és világosbarna színekben találunk meg az üzletek polcain.

Magyarország fesztivál nagyhatalommá nőtte ki magát az elmúlt évtizedben, így bármerre járunk is a nyár során, szinte biztos, hogy belefutunk valamelyikbe. A nyári forróságban az ideális fesztiválöltözet shortból, saruból, derékban húzott blúzból vagy lenge pamut ruhából és természetesen az elengedhetetlen kalapból áll. A világos, illetve pasztellszínek, valamint az örök klasszikus farmer lett a nyári trend. Mindenképpen olyan anyagokból állítsuk össze az öltözkűnket, ami a nagy melegben elviselhető, így a pamut, a vászon és a muszlin a legpraktikusabbak. A saru, a lapos talpú szandál és a vászon mokaszinok hivatottak a kényelmet szolgálni a mulatságok közepette.

Nem szabad elfeledkeznünk a város nyújtotta szórakozási és kikapcsolódási lehetőségekről sem. A nyár a koktél- és grillpartik szezonja, ahova többnyire kiöltözve érkeznek a hölgyek. A divatguruk nem feledkeztek meg ezek-

ről az alkalmakról sem és koktél-, valamint kisestélyi ruhák arzenálját kínálják a szezonban. A maxi ruhák reneszánszukat élik, többnyire nyakban megköthető és oldalt sliccelt, muszlinból vagy selyemből esetleg vászonból készült verzióban. A koktélruha hossza nem szalad a térd felé, ellenben merész dekoltázzsal vagy mély hátkivágással rendelkezik. Nyugodtan választunk feltűnő, élénk színeket, virág- és állatmintás anyagokat vagy kagylóval, gyönggyel, esetleg kövekkel díszített darabokat. Az alkalmi szandálok idén nyáron is platformmal

rendelkeznek, bár jóval kisebbek és kifinomultabbak, mint az előző évben. A talpú szandálok és a magas sarkú saruk is képviseltetik magukat, előbbiek nagy előnye, hogy akár egy farmer shorthoz, akár egy finom selyem koktélruhához is kiváló lehet. A borítéktáskák szintén stílusos kiegészítői a koktélruhának és idén nyáron a legkülönbözőbb színekben és anyagokban kaphatók. Az egyik legkülönlegesebb és legjobban kihasználható darab a bambuszból készült kiegészítő verzió, ami szinte minden színhez passzol. ■

Nyári varázslat

szöveg: Somorjai-Gáti Eszter
ékszerszakértő

Július köve: a rubin

A rubin elnevezés a latin Rubeus, azaz „piros” szóból származik. A rubin a legritkább drágakövek egyike. Vörös színárnyalatai a rózsaszíntől egész a barnásvörösre terjedhetnek: a kő króm- és vastartalmától függően. Az igazán szép rubinok olykor a gyémántnál is értékesebbek. A görögök minden drágakő anyjaként tisztelték. A rubin ősidők óta a tiszta szeretet szerencseköve, a tartós szerelem és hűség bizonyítéka. A rubin ékszer emberemlékezet óta a szerelem és az élet erejét testesíti meg, a rubinon keresztül lehetővé válik, hogy az emberek őszinték legyenek egymással.

Ékszerre szomjazva

Nyári éjszakán egy finom koktél mellett a tenger partján egy bárban ülünk, ruhánkat meglebbenti a trópusi szellő, koktélgyűrűnkön megcsillan a lemenő nap fénye... Mindannyian álmodoztunk már hasonló kellemes időtöltésről az irodában a napi munka súlya alatt, amikor egy kis motivációra van szükségünk a további teendőkhöz.

Nyáresti öltözetünkhöz jó, ha mi is tárolunk ékszeres dobozánkban egy-két különleges koktélgyűrűt, amellyel egyéniséget adhatunk öltözetünknek. Egy feltűnő, nőies gyűrűvel a legegyszerűbb ruhát is feldobhatjuk.

A koktélgyűrűk általában nagyméretűek, kövekkel gazdagon kirakottak, vagy éppen egy-egy nagyobb, különleges kő köré épített alkotások.

Definíciója szerint a koktélgyűrű „nagyméretű, koktél partyn viselt ékszer”. Eredete a 20-as évek amerikai szesztilalmához köthető, amikor a hölgyek az illegális koktélpartikon viselték ezeket az ékszerremekműveket – ebben a korszakban a koktélgyűrű viselete az elegancia és a stílusos megjelenés szimbólumának számított.

Napjainkban, bár a szesztilalomnak már régen vége, a koktélgyűrű viselete még mindig népszerű: Broadway-premierek, filmbemutatók, díjátadó ceremóniák és egyéb vörös szőnyeges alkalmakhoz viselt öltözékek ragyogó kísérői ezek a káprázatos ékszerek.

Ezek a gyűrűcsodák önmagukban is annyira magukkal ragadóak, hogy kár lenne elrontani fényüket bármilyen egyéb kiegészítővel.

Tehát hölgyeim, álmódózzunk tovább, a budai Várban egy étteremben, vagy akár a Balaton partján, nyáresti vitorlás bulira készülődve, válasszunk ki egy könnyű ruhát, és viseljük koktélgyűrűt! ■

Protokoll ikonok

szöveg: Nagy Fruzsina

A divat és a protokolláris öltözködés összefonódása hazánkban is egyre nagyobb teret hódít magának. Ahhoz, hogy valaki hitelesen képviselje az általa betöltött pozíciót, a megfelelő megjelenés elengedhetetlen. Éppen ezért mindig is hatalmas figyelem irányult az uralkodónőkre, politikusnőkre és politikus feleségekre, akik közül az évszázadok során jó páran a divattörténelem halhatatlan ikonjai lettek.

Az uralkodónők megítélése az idők kezdete óta sokkal komplexebb, mint férfi társaiké. A külső jegyek, úgy mint a testi adottságok, a stílus és az öltözködési szokások, ha nem is az első, de legalábbis a második helyen szerepelnek egy-egy vezető szerepet betöltő történelmi nőalaknál.

Ha a Kleopátra ihletette legendákra gondolunk, történetek százai jutnak az eszünkbe, amelyek az utolsó fáraónő külsejéről, stílusáról és szépségápolási szokásairól számolnak be. A neki tulajdonított frizura pedig évezredek múltán is stílusosnak számít. Hasonló divatikonnak számított I. Angliai Erzsébet, aki elsőként viselt karóráta a kontinensen, ezzel divatot teremtve férfi társai körében is, valamint az olasz Isabella és Beatrice d'Este, akiket az első európai divatdiktátorokként jegyeznek és ne-

mesi származásuknak köszönhetően megalapozták az olasz divat hírnevét. Meg kell említenünk a sorban Marie-Antoinette-et, akinek pazar ruhakölteményei és ékszergyűjteménye, extravagáns frizurái Európa-szerte híresek voltak (olyannyira, hogy állítólag a kínai császár feleségei is követték az általa diktált frizuradivatot). Nem utolsósorban szót érdemel Viktória királynő is, aki divatba hozta a hófehér színű esküvői ruhát. A századfordulón Sissi, azaz Erzsébet osztrák császárné és magyar királyné vált ikonikus alakká, szépsége és stílusa révén. Frizuráját a kontinensen nők ezrei utánozták, ruhatárát és ékszergyűjteményét (amely elsősorban magyar opálokból készült), a mai napig a Hofburgban őrzik.

A 20. században is szép számmal akadt olyan nő, aki történelmi szerepének, egyéniségének és a stílus iránti fogékonyságának köszönhetően divatot teremtett. Divatikonnak számított az argentin vezető Eva Peron, a Fülöp-szigeteki first lady, Imelda Marcos, az amerikai first lady, Jackie Kennedy, a monacói hercegnő, Grace Kelly és a legendássá vált Diana brit hercegnő is.

Filmek, képzőművészeti alkotások, dalok születtek szépségük és megjelenésük nyomán. Egytől egyig hatalmas befolyásuk volt koruk divatjának alakulására. Grace Kelly például az első gyermekével volt várandós, amikor egy Hermés táskával takarta el a hasát a kíváncsi fotósok elől. A képek természetesen bejárták a nemzetközi sajtót és nők ezrei rohamozták meg a divatházat, hogy a „Kelly-táskát” beszeressék maguknak. A Kelly-táskák még mindig a divatház legkelendőbb darabjai.

Az elmúlt évtized karizmatikus alakjai közé tartozik többek között Carla Bruni, Nicolas Sarkozy felesége, Michelle Obama, Barack Obama amerikai elnök felesége, Rania, jordán királynő vagy akár Kate hercegnő, Vilmos herceg üldönsült felesége is. Számukra az öltözékek egy bizonyos stílust képviselnek, hiszen megjelenésük nem csupán saját személyiségüket, de a hivatalt is tükrözik, amelyet férjeik vagy éppen ők maguk látnak el.

Michelle Obama kedvenc tervezőjeként a visszafogottságáról ismert, fiatal

amerikai designert, Jason Wut tartják számon, de a first lady szívesen mutatkozik Tracy Reese fiatalos, Narciso Rodriguez merész vagy éppen Peter Soronen gazdagon díszített kreációban is. Carla Bruni, a Chanel Divatház vezető tervezőjét, Karl Lagerfeldet és a híres francia designert, Jean-Paul Gaultiert részesíti előnyben. Kate hercegnő az esküvőjén a brit Alexander McQueen Divatház által tervezett csipke menyasszonyi ruhát viselt, azonban kedvelt designerei közé tartozik a brazil Daniella Issa Helayel és a brit Katherine Hooker is.

Ezeket a nőket, bármerre járjanak is, fotósok százai kísérik figyelemmel, minden mozdulatukról cikkeznek a lapok, időről időre divatújságírók és kritikusok veszik górcső alá öltözékeiket. Fontos szerepük van a divat alakulásában, hiszen formálják a közízlést, ezáltal divatot teremtenek. Nagy szerepük lett a saját nemzeti divatkultúrájuk népszerűsítésében is, hiszen az általuk viselt kreációk hatalmas sajtónyilvánosságot kapnak, ezzel szerezve hírnevet egy-egy kezdő vagy kevésbé ismert tervezőnek. Sok esetben a világhírű divattervezőket is megihletik, akik nekik dedikálnak bizonyos formákat, színeket, de az sem ritka, hogy egész kollekciók születnek stílusformáló erejük hatására, mint ahogyan Diana hercegnőnek is álmodott összeállításokat többek között Giorgio Armani és Valentino is. ■

PROGRAMAJÁNLO

25.
Mesterségek
ÜnnepNegyedszázados
a Mesterségek Ünnep

Augusztus 18. és 21. között az ország figyelme a Budavári Palotára szegeződhet. A Mesterségek Ünnepén, a Budai Vár történelmi környezetében négy napon keresztül közel 800 kézművesmester mutatja be a tradicionális népi mesterségek fortélyait, a közönséget is bevonva az alkotás folyamatába. A rendezvény fő témája a viselet és a kiegészítők. A kézműves termékek megvásárlására is lehetőség van. A színpadokon hagyományörző magyar és külföldi táncosok zenekarok lépnek fel, valamint lesz ruhabemutató is: „Korok és korosztályok, hétköznapi és ünnepi alkalmak divatja” címmel – galgamentei, sárközi, kalocsai, rábaközi ünnepi és hétköznapi viseletekből. Egész nap vásári komédia, utcaszínház, bábszínház, gyermekprogramok, esténként pedig táncház szórakoztatja a közönséget. Idén a Mesterségek Ünnep a húszéves Borfesztivállal ünnepli együtt születésnapját és ennek apropójából számos program kapcsolódik majd a borkultúra népszerűsítéséhez. A legfiatalabbakat lopózás, színézösarok, „palackozd magad” programok és gyerekborásztképzés is várja. A 2011-es program díszvendégei Észtország, Litvánia és Lettország kézművesei lesznek.

Mobilinternet,
új színpadok,
neves előadók,
tavalyi árak

Az augusztus közepén idén is megrendezésre kerül a 19. éve „dübörgő” Sziget fesztivál. Ahogy azt már megszokhattuk, most is valamilyen újdonsággal kedveskednek a fesztiválozók a szervezők. A tavalyi kommunikációs paradicsom után most a digitális Kánaáné a terep. Mobilinternet, Vodafone torony, a készpénzes fizetés teljes negligálása és új színpadok hivatottak fokozni a kilátogatók hangulatát.

Június 16. – október 30.
TeXtura – Szöveg és szöveg
Petőfi Irodalmi Múzeum

A TeXtura című kiállításon kirándulást tehetünk az irodalmi szövegek és a szövetek (kézimunkák, csipkék, hímzések) világában.

A kéz munkája nemcsak a szövés, fonás, hímzés, horgolás, hanem maga az írás is.

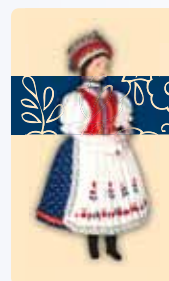
A szavak hordozója,

a papír is egyfajta textúra. A kalligrafikus írás is „kézművesség”. A géppel teremtett nyomtatott betű is lehet artisztikus, akár csak a gépi szövés, a gépi csipke. A leírt szó szöveggel alakulva gondolatot közvetít, a kézműves tevékenység rekonstruálhatatlan álmok, ábrázolások, gondolatok szövegdékében teremt látható tárgyat.

Az első teremben látható babákon Zoób Kati divattervező kreatív kísérletező kedvét a kortárs magyar írók vallomásai inspirálták a nőről, a tárgyiasult álom szövegeről. A tervező vélhetőleg így értelmezte újra a nemrég felbukkant százéves hagyaték szövegeit, ágytakaróit, asztalterítőit, ágyneműit, fehéreneműit, csipkéit, hímzéseit. A második teremben a magyar irodalom klasszikusainak írásai vallanak a női kéz által teremtett otthonról: a kelengyéről, az ágyról és asztalról, házasságról, születésről és halálról: az életről. A kiállításon kortárs szerzők, többek között Esterházy Péter, Karafiáth Orsolya, Kőrösi Zoltán, Kukorelly Endre, Parti Nagy Lajos, Szálinger Balázs, Tóth Krisztina, Závada Pál szövegei is szerepelnek.

Június 17. – szeptember 11.
Törekeny harmónia
Iparművészeti Múzeum

A kiállítás a Muzej Marton porcelángyűjteményének válogatott anyagát mutatja be. A tárlat közel százharminc olyan klasszicista és empire stílusú tárgyat vonultat fel, amely a bécsi Császári porcelánmanufaktúra fénykorában, Conrad von Sorgenthal gyárvezetésének periódusában (1784–1805) készült. Ez a korszak az európai porcelán történetének egyik csúcspontja volt, részben páratlan művészi értékei, részben technikai kiválósága miatt. A főként klasszicista stílusú bécsi dísz tárgyakat, valamint biszkvit plasztikákat olyan francia (sèvres-i, vincennes-i, párizsi) és orosz (szentpétervári és moszkvai) porcelánok egészítik ki, amelyekre részben hatott a bécsi klasszicizmus. A porcelánok mellett szintén a Muzej Marton gyűjteményéből származó, korabeli, hasonló formavilágú ezüst- és bronz tárgyakat, valamint kivételes cseh és orosz féldrágaköveket imitáló üvegeket is, összességében több mint kétszáz tétel finomművi iparművészeti tárgyat tekinthet meg a közönség.

Július 1. – szeptember 4.
Palóc baba-ruha
Magyar Népi Iparművészeti Múzeum

Bocsi Éva babakészítő, népi iparművész szűkebb pátriája, a Palócföld viseleteit jeleníti meg saját készítésű babáin. Fehér Jánosné Népművészet Mestere, népi iparművész szülőfaluja Fedemes, és a hevesi palócság viseleteit készíti. A kiállításon viseletrekonstrukciók és ma

is hordható, de a tájegység hagyományait magán viselő női, férfi és gyermekviseletek tekinthetők meg.

KÖNYVAJÁNLÓ

MAGYAR KÖZIGAZGATÁS, PRO PUBLICO BONO

szöveg: Tamási Anna

Júniusban kerülhetett az olvasók kezébe a Magyar Közigazgatás címet viselő, nagy múltú periodika, amely 2006-ban jelent meg utoljára, valamint a Pro Publico Bono, állam- és közigazgatás-tudományi szemle első száma. Ezzel két, a hazai közigazgatás

szakemberei számára irányítúként szolgáló szakmai-tudományos folyóirat indult újtjára.

A Magyar Közigazgatás megjelentetésével a legfőbb cél egy olyan szakmai fórum létrehozása volt, mely lehetővé teszi egyfelől a közigazgatás, a közmenedzsment és a közpolitika fejlődését szolgáló lektorált kutatások és szakmai tapasztalatok közzétételét, másfelől teret nyújt a közigazgatás gyakorlati szakemberei közti tapasztalatcserének, a jó gyakorlatok, valamint a közigazgatásban lezajló változások bemutatásának is.

A Corvinus Egyetem kiadványa a közigazgatási gondolkodás horizontjának szélesítését elősegítő tudományos közleményeket, szemléket publikál a közigazgatás fejlesztését érintő legfőbb hazai és nemzetközi kutatási eredményekről, tudományos műhelyek, iskolák, konferenciák eseményeiről, híreiről, programjairól.

E szakmai lapok olvasói tehát a hazai közigazgatás működésének jobb megismerésén túl betekintést nyerhetnek a nemzetközi szinten zajló legfontosabb közigazgatás-tudományi kutatásokba, ismereteket szerezhetnek a külföldi közigazgatási stratégiákról és gyakorlatokról, az európai közigazgatási rendszerek együttműködéséről, közeledéséről, valamint informálódhatnak az Európai Unió és más nemzetközi szervezetek közigazgatás-fejlesztési programjairól, törekvéseiről.

Mindezek ismeretében bátran állíthatjuk, hogy e két folyóirat a tudományos nézetek, irányadó elméletek, gyakorlati megfontolások közti kölcsönhatás erősítése, illetve a megbízható szakmai tudás közvetítése révén híven szolgálja majd a hazai közigazgatás, valamint közigazgatási gondolkodás minőségének fejlesztését, fejlődését, eképpen nem hiányozhatnak egyetlen, a közigazgatás-tudományok iránt elkötelezett szakember polcáról sem.

OECD GOVERNMENT AT A GLANCE 2011

szöveg: Bilek Péter

Az OECD június 24-én publikálta a két éve indított Government at a Glance sorozat második kiadását. Az előző

kiadás épp a 2008–09-es világgazdasági válság alatt született, amikor a folyamatok ismertek voltak, de nem állt rendelkezésre kellő mennyiségű adat a válság hatásainak elemzéséhez. A 2009-es kiadvány ennek ellenére vállalkozott az OECD tagállamok kormányzati teljesítményének mérésére.

A 2011-es kézikönyvben az OECD szakértők már több és újabb adatokat tudtak vizsgálni. A válság hatásai jól láthatóak a kor-

mányzati teljesítményen. Míg 2007-ben az OECD tagállamaiban a költségvetési hiány átlagosan a GDP 1,7%-át érte el, 2010-ben már 5,6%-ra nőtt a válságkezelő intézkedések és a visszaeső gazdasági teljesítmény hatására. Emiatt az államadósság átlagosan közel 20%-ponttal emelkedett az elmúlt három évben (a GDP 74,2%-ára). Ma az egyik legnagyobb kihívást az OECD tagállamokban az államadósság stabilizálása, csökkentése jelenti a költségvetési hiány mérséklésén, illetve gazdasági növekedés élénkítésén keresztül.

A kiadvány természetesen nem korlátozódik a fő számok vizsgálatára, összesen 58 indikátor alapján mutatja be az OECD tagok és néhány egyéb ország kormányzati teljesítményét. Közel kétszer annyi indikátort vesz számításba, mint két évvel

ezelőtt. Az OECD szakértői az általános közpénzügyi mutatókon felül vizsgálják a költségvetés hosszabb távú fenntarthatóságát, a közzsférában dolgozók összetételét, bérezését, a kormányzatok átláthatóságát, a közbeszerzést és a szabályozási rendszert, valamint a közszolgáltatásokat. A már-már lexikonszerű struktúra miatt a kiadvány a politikusok, a szakértők és általában a kormányzati teljesítmény iránt érdeklődők számára hasznos kézikönyv.

IMPRESSZUM || Kiadja a Nemzeti Közigazgatási Intézet || Felelős kiadó Kis Norbert főigazgató || A szerkesztőség címe: 1054 Budapest, Alkotmány u. 25. || Tel. 1/882-6800 || Fax 1/882-6848 || E-mail: szerkesztoseg@nki.gov.hu **Nyomtatja** a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. || Felelős vezető Majláth Zsolt || Cím: 1085 Budapest, Somogyi B. út 6. || Telefon: 1/266-9290 || Fax: 1/266-5190 || E-mail: kozlony@mhk.hu || **Tördeli** a Grafcom Media Kft. || **Főszerkesztő** Kis Norbert || Szerkesztőségvezető Hoflingerné Petrő Ildikó || Szerkesztők Dombrovsky Ádám, Jordán Judit, Szenvedi Zoltán || Főmunkatársak Csaba Réka, Vida Sándor || Közízlés rovat vezetője Bárdos Zita || **Terjeszti** a Magyar Posta Zrt. || Előfizetési információk előfizetes@nki.gov.hu || **ISSN 2062-5014** || A lap az ÁROP 2.2.5. Humán erőforrás-gazdálkodás a közigazgatásban projekt keretein belül valósul meg.

MAGYAR KÖZLÖNY LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ

HUNGARIAN OFFICIAL JOURNAL PUBLISHER

A 100%-ban állami tulajdonú **Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.** komoly lépéseket tett elektronikus piaci pozíciójának erősítése érdekében. Kiemelt szolgáltatásai közé tartozik a **Magyar Hivatalos Jogszabálytár**, amely teljes körű, naprakész, hiteles forrásból származó, a *magyar joganyagot* tartalmazó, felhasználóbarát jogi adatbázis, számos, a jogalkalmazást segítő szolgáltatással kiegészítve — *Iratmintatár, Űrlapkitöltő, Jogi fogalomtár* —, valamint tartalmazza a *Magyar Közlönyben* és az *ágazati közlönyökben* megjelent jogszabályokat és az ezekhez kapcsolódó *kommentárokat, törvényindokolásokat, bírósági határozatokat, válogatott Legfelsőbb Bírósági döntéseket, APEH-állásfoglalásokat* és más jogalkalmazást segítő dokumentumokat.

A **Magyar Hivatalos Jogszabálytár Prémium** szolgáltatása biztosítja a *magyar és az Európai Unió jogszabályok* között könnyű átjárhatóságot.

A **lajoszimzei Közlönynyomda**, a Kiadó saját tulajdonú nyomdaüzeme több mint 20 éve áll a megrendelők szolgálatában. A nyomda dinamikusan fejlődő cég, amely korszerű gépekkel és technológiával biztosítja ügyfelei számára a gyors, magas színvonalú és minőségi szolgáltatást.

A Nyomdában készülő termékek széles palettát alkotnak: *közlönyök, napilapok, hetilapok, magazinok, nyomtatványok, szórólapok, reklámkiadványok.*

Minősített alvállalkozóink bekapcsolásával teljes körű nyomdai szolgáltatást biztosítunk ügyfeleink számára.

A minőségre a Közlönykiadó a garancia!

Elérhetőségek

Telefon: 235-4550 Telefax: 235-4548

E-mail: megrendeles@mhk.hu

Levélcíme: 1394 Budapest 62, Pf. 361

Honlap: www.mhk.hu

Személyes kapcsolat

Csatári Olga
kereskedelmi igazgató

Mobil: 0630/663-3316

E-mail: csatari.olga@mhk.hu

Európa erősebb lett

Hazánk féléves elnöksége az Európai Unió Tanácsában június 30-án a végéhez ér. Jelszavunk az „Erős Európa” volt, hiszen korunk kihívásaira Európa nemzetei csak a közösség megerősítésével adhatnak sikeres választ. Saját értékeit is megmutatva, Magyarország ezért dolgozott az elmúlt hat hónapban.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszachenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Humánerőforrás-gazdálkodás a központi közigazgatásban
ÁROP-2.2.5

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

KÜLÜGYMINISZTERIUM

EU 2011.hu